

מִמִּי הַנַּחֵל

איחוד האברכים דחסידי ברסלב

שע"י מורשת הנחל

ציוני דרך במלאות 20 שנה
לבית היוצר "מורשת הנחל"
עמ' 19

מעמד ייסוד
'איחוד האברכים הצעירים'
בעיר בי"ש

עמ' 44

סיקור 20 שנה למורשת הנחל
עמ' 19

פורסם ע"י מערכת ברסלב גלובל | info@breslevglobal.com

מערכת "מימי הנחל"

שע"י "מורשת הנחל"

טל: 02-5388-949

05484-85412

05484-40814

א דיבור דבר "מורשת הנחל"

התרגשות רבה ממלאה את לבנו לרגל מלאות 20 שנה למפעל הכביר "מורשת הנחל" שהיא בעצם 'בית היוצר' א פאבריק פון אידישקייט' המבעירה את האש בקרב אנ"ש זה עשרים שנה. דור שלם מעל 1000 בוגרים התחנכו על התמימות ופשיטות של ברסלב, ושתו בצמא מהנחל נובע מקור חכמה - מים זכים ללא פסולת, ובזה נתקיים בפשיטות רצונו ז"ל שאמר "שהתלמידים יעשו עוד תלמידים וכן להלן" (חיי"מ), וב"ה דור לדור ישבח מעשיך - הבוגרים מדור הקודם הקימו משפחות וזוכים כי ילדיהם אף המה גדלים ב'בית היוצר', ובסייעתא דשמיא לדורות הבאים אחריהם.

חסדי ה' כי לא תמנו כי לא כלו רחמיו, במשך כל השנים הללו ראינו והרגשנו בחוש את חסדי ה' ורוחו הקדושה של רביה"ק החופפת עלינו בכל מעשה ופעולה, ברור לנו כי מבלעדי זאת לא היינו מגיעים עד הלום. ואנו ממשיכים בתפילה "אל יעזבונו ואל יטשנו לנצח".

כדי לעורר את הרגשת הלב אצל האברכים הצעירים והמבוגרים גם יחד, הוספנו יריעה מיוחדת עם נקודות ציון ממה שחינו ב"מורשת הנחל" במשך השנים.

בטוחנו שהזיכרונות יעוררו את האהבה הישנה ויביאו להתחדשות בעבודת השם במיוחד בקרב הבוגרים.

חודש בחודשו אור המועדים וזמני השנה

לכו אל יוסף, אשר יאמר לכם תעשו

והעיקר הוא

"אשר יאמר לכם -

תעשו", אם אנחנו

נבחר בטוב, ואכן

נקיים את עצותיו

של רביה"ק ונלך

בדרכיו ו"העיקר

הוא התקשרות

לצדיקים" - כי אז

נוכל באמת להנות

מכוחו של אותו

צדיק ולהגיע אל

התכלית בשלמות.

עמו, פי מלא כל הארץ כבודו. וזהו עקר השלמות, להיות למעלה ולמטה. (ליקו"ת ס"ח)

אורו של אותו צדיק מוסיף והולך מיום ליום. כי יוסף הוא בחינת הצדיק שעוסק לקרב להשם יתברך, על ידי שמוסיף והולך האור בכל יום, כי עושה בכל פעם צמצומים וכלים נפלאים באופן שיוכלו להתקרב כל מי שירצה בעולם. ועל שם זה נקרא "יוסף", בחינת מוסיף והולך. (ליקו"ת שם).

ככל שהוא זוכה להשיג השגות גבוהות ונעלות יותר, כך הוא מוסיף לרדת אל דרי מטה ממש, ולהלביש את אורו הגבוה בכלים ולבושים נפלאים - תורות שיחות מעשיות ועצות - כדי שיוכלו גם הם לקבל את האור, לעלות ולהתעלות.

"אשר יאמר לכם תעשו"

ובכן, שמענו - אפס קצה - מה הוא כוחו של הצדיק, אולם בידעת כוחו של הצדיק אין די.

שכן, הצדיק אינו 'עובד' במקומינו. "אני יכול לעשות מכולכם צדיקים גמורים נוראים", אמר רביה"ק, "אבל מה יהיה, אם כן יעבוד השם יתברך בעצמו את עצמו? (כלומר, שרצונו הוא שאנחנו בעצמינו נתיגע בכוחו ועצותיו הקדושים להשיג עבודת השם, אבל לא שהוא יתן הכל לגמרי)". (חיי מוהר"ן ש"ל).

אחד הדברים המיוחדים בדרכו של רביה"ק, הוא בכך שרביה"ק אינו מוכן לעשות את העבודה במקומינו. "נדבר עמו רבנו זכרוננו לברכה דברים קצין הנ"ל שפודאי יכול לתן [לנו] ראה עצומה רק שאין זה תכלית" ... "וכן אמר לאחד אם הייתי מעביר ידי על עיניך היית רואה גדולות ונפלאות אבל איני רוצה בזה רק שאתה בעצמך תיגע בעבודת השם עד שתזכה למה שתזכה".

ועיקר העיקרים: גם אמר לי אתה בלעדי אינך יכול לעשות, אבל אני בלעדיך גם כן איני יכול לעשות כלל" (שם).

והענין הוא, כי רביה"ק אינו נוטל את הבחירה מהאדם. ממילא, הפירוש <<< המשך בעמ' 13

"אחר כך", כותבים אנ"ש דעיר ברסלב בשלהי "מכתב ההסתלקות", "אמר לר' נחמן מטולטשין פסוק זה: 'לכו אל יוסף, אשר יאמר לכם תעשו', העיקר הוא התקשרות לצדיקים". *

חושך, אפילה, בלבולים, האמת נעדרת או למצער נעשית עדרים עדרים והולכת, כביכול מתקיים "בימים ההם אין מלך בישראל, איש הישר בעיניו יעשה", וגם האמת עצמה מוסתרת בתילי תילים של שקרים עוטי מחלצות תפארת, כזב עטור שמונה בגדים של צדקות מזויפת - ואנו, אנא אנו באים?

דומים הדברים, כאילו הדור שלנו הוא דור שכולו נפילות ומשברים. ואם גאון עוזינו, מוהר"ת, אמר על זמנו - זמן של קדושים וצדיקים - "והטריף פסול מתגבר כל כך, כמו שהיום יש, אלפים ורבות טריף פסול" - מה נענה אנחנו אחריו? ומה נאמר על הדור הזה, הירוד והרדוד, כאשר מחוץ תשכל חרב ומבית אימת מוות, כאשר דומה הדבר שכל סימני עקבתא דמשיחא מתקיימים בנו עד אחד?

דומה הדבר כאילו אנו נמצאים בדור כה ירוד, כה שפל - עד כי לעתים למוח מתגנבת המחשבה: יש לנו בכלל סיכוי?

לכו אל יוסף

ישנו צדיק שהוא בחינת יוסף, ואלומתו קמה וגם ניצבה בינות ליתר האלומות - צדיקי הדורות, "כי שלו עולה על כולם, בבחינת 'רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כולנה' שנאמר על הצדיק האמת הגדול ביותר העוסק לעשות כלים ולבושים ולהמשיך תורה בחכמה אמיתית כזאת, עד שיוכלו להתקרב הכל להשם יתברך" (ליקו"ת, השכמת הבוקר ד"ח).

במה גדול כוחו של אותו "יוסף"? מה יחודו של אותו צדיק יחיד ומיוחד? היריעה שלפנינו קצרה מהשתרע, וגם לו היתה ארוכה, אין בנו היכולת להקיף את עוצם גדולתו של צדיק הדורות, אולם נקודה אחת מדברי מוהר"ת, המשמעותית במיוחד עבורינו השפלים, היא:

"שיוסף היה טוב לכל, והיה כולו טוב, ועל ידי זה היה יכול לקרב הכל, כי מצא בהגורע שבגורעים נקודות טובות, ועל ידי זה קירבם להשם יתברך. וזהו והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה וכו', שהם בני השפחות, שהם בחינת משפחות הירודות שבישראל, שהיה מוריד את עצמו אליהם ביותר כדי לקרבם ... ועל כן נקרא יוסף, בחינת אסף אלקים את חרפתי, שמאסף ומבטל כל החרפות ובושות מישראל, כי מחזירים בתשובה ומקרבם להשם" (שם ט"ז, ז"ז).

הצדיק הגדול אינו עוסק רק בצדיקים, להעלותם עוד יותר; הוא אינו נותר רק ברום דרגותיו, אלא מוריד עצמו אל הרחוקים והנידחים להשיבם, ומראה "למי שהוא למטה בארץ ממש, יהיה מראה לו כי ה'

המנין שלכם

השתלשלות ייסוד

בתי הכנסת של חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א - פרק ט' ביהמ"ד "פאר הנחל" - שכונת תל ארזה (3)

זכרון לאחד מבני החבורה

לקראת סיום המאמרים על ביהמ"ד "פאר הנחל", אי אפשר מבלי להעלות את זכרוננו של הגבאי הבלתי נשכח הרה"ח ר' יהושע העשיל קלפהולץ ז"ל.

ר' יהושע נולד לאביו ר' חיים יעקב מאנשי ירושלים של מעלה, ובימי בחורות זכה להתקרב לאור רביה"ק הננמ"ח זיע"א.

לאחר נישואיו, עבר להתגורר בתל ארזה, והיות וזה היה בתקופה בה נוסד ביהכ"נ, שיעבד את עצמו תיכף להיות שמש בביהכ"נ. במו ידיו היה מטאטא ושוטף את הריצפה, פורש את המפות לכבוד שבת קודש ועושה כל מלאכת הקודש.

הרה"ח ר' אלחנן ספקטור אמר לו פעם כי "על דבר אחד הוא מקנא בו, על זה שמעולם אינו מצליח להקדימו בביהמ"ד", כי תמיד היה ר' יהושע העשיל נמצא עומד על משמרתו עוסק בעבודת הקודש, וכך היה תמיד הראשון לפני המתפללים ובמרבית הפעמים גם האחרון...

ר' יהושע העשיל גם שימש כבעל תפילה בשב"ק, וכן בסליחות וביום כיפור, בקולו הערב היה מתחנן לפני בוראו וסוחף אחריו את כל הציבור הק' בהשתפכות הנפש. כן היה מוטיקי המשתתפים בשיעור דף היומי בביהכ"נ.

ר' יהושע נפטר בט' תמוז תשס"ה והלויתו יצאה מביתו השני - ביהכ"נ פאר הנחל, שם הספידו מורות ידידו הרה"ח ר' מרדכי טורץ. יאה זכרו ברוך.

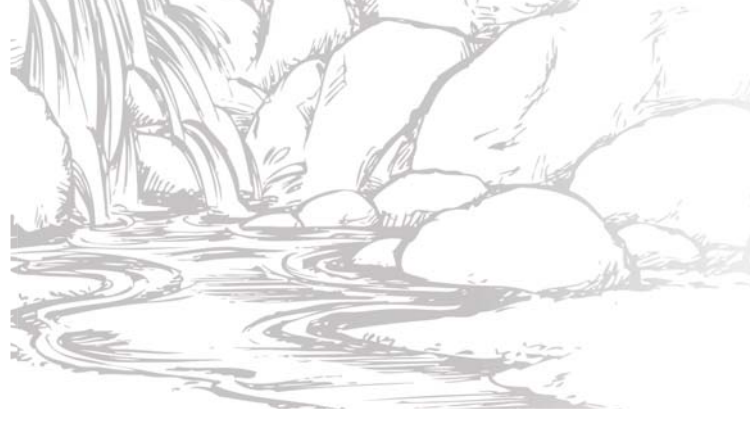
תקנות בית המדרש

להלן כמה מתקנות ביהמ"ד מתוך שלט שהיה תלוי בשנים עברו על כותל ביהמ"ד (נזכר כמה פעמים בחיבה יתירה ב"אוסף מכתבים" להרה"ח ר' יעקב מאיר שכטר שליט"א, כאשר הוא מתכתב עם

החסיד ר' הערשל וואסילסקי אודות ביהכ"נ)

לכל אנ"ש היקרים הנקראים ע"ש רבינו ז"ל ה' עליהם יחיו.

מטרת קימת ביהכ"נ הזאת הוא לאחד את כל אנ"ש הגרים מריחוק מקום מבית מדרשנו הקדוש במאה שערים "להתחזק ולהתחדש בדרכי רבינו"ל ובעצותיו הקדושים". **אנו תפילה להשי"ת שתשרה שכינה במעשי ידינו והבית הזה יהיה מקום תורה ותפילה, מקום אהבת חברים ואחדות אשר כל קיומינו תלוי רק בזה שכל אחד**

אגודת מבועי הנחל פעלה בכל התחומים הנצרכים הן אצל האברכים הן אצל הבחורים וצעירי הצאן, כאשר גולת הכותרת היתה הו"ל של הירחון "מבועי הנחל", שיצא לאור בין השנים תשל"ח-תשמ"ה.

הבה נפתח את הירחונים ונקבל הצצה חטופה לשלל הפעילות כפי שתועדה בירחונים התקופתיים, וכל שאר מעשי תקפם הלא הם חרוטים שם לדורות עולם.

ההתייחסות

בשנת תשל"ו התעורר הצורך ללכד את בחורי החמד דרי עיה"ק ירושלים, לשם כך ייסדו כמה אברכים בעלי שאר רוח את הארגון "מבועי הנחל". לצורך קיום הפעילות מצאו את ביהכ"נ "פאר הנחל" כפינת יקרת מתאימה לכל פעולותיהם הברוכות, בהיותה הרחק משאון העיר והמולת בית המדרש הגדול.

ביום הילולת רביז"ל התקיים כינוס היסוד בסוכת ביהמ"ד

דחסידי ברסלב בקטמון, בהשתתפות כ-180 בחורי חמד, כאשר הרה"ח ר' לוי יצחק בנדר הגיע לפאר את המעמד בהשתתפותו. במהלך הכינוס נשאו דברים הבחורים ר' משה גדליה אנשין ז"ל ולהבחל"ח ר' אברהם שמעון בורשטיין שליט"א.

בכך נפתח "ארגון הצעירים" לבחורי החמד עם פעילות שבועית וחודשית, כגון סעודת מלווה מלכה שבועית בהשתתפות חשובי אנ"ש ביניהם הרה"ח ר' יעקב מאיר שכטר, שהיה נושא מדברותיו ולאחר מכן יוצא יחד עם הבחורים לקיים עצת הניעור בלילה בשדה הסמוכה.

בעשרה בטבת - יום הילולת מוהרנ"ת זיע"א, הנהיגו לראשונה לוח לימוד יומי בספרי רבינו הק' שהיה יוצא אחת לשלושה חדשים, בתחילה היה שם רק סדר אמירת דף ליקו"ת ביום ובהמשך הוסיפו סעיף שו"ע ואחד מספרי רבינו ליקו"מ או עלים לתרופה ועוד... הרבה בחורים העידו שרק בזכות לוח לימוד זה הם זכו להתחיל להגות בספרי רבינו ז"ל ועברו באמצעותו על כמה וכמה מספרי רבינו.

בימי חוה"מ התקיים כנס לבחורים בביהכ"נ פאר הנחל בו שמעו גם דיבורים מזקני וחשובי אנ"ש.

אברכים

עם הזמן החלו לקיים גם פעילות לאברכים, במסגרתה היו מתאספים מדי חודש לסעודת ראש חודש, לפעמים בביהכ"נ, לפעמים בהיכל ביהכ"נ שבת"ת תורה תמימה דאו או בשאר מקומות, כאשר חשובי ומשפיעי אנ"ש היו באים להשמיע מדברותיהם, ביניהם ר' נחמן בורשטיין ור' מרדכי טורץ ז"ל ולהבחל"ח הרה"ח ר' יעקב מאיר שכטר ור' משה קרמר ועוד.

מדי ראש חודש היו מעוררים להתחזק בעניין אחר. לדוגמה, בסעודת ר"ח ניסן תש"מ אנו מוצאים כי האברכים קיבלו על עצמם להתחזק בשמירת הדיבור בביהכ"נ, כאשר האברכים מגדילים לעשות, וחותרים בחתימת ידם על קבלה שלא לדבר בביהכ"נ מתחילה ועד סוף. כן אנו

מתוך משא שנשא הרה"ח ר' משה גדליה אנשין ז"ל בכינוס חול המועד פסח שע"י 'מבועי הנחל':

"למאז התקיים הכנס הראשון לצעירי חסידי ברסלב לפני יותר מעשר שנים ועד היום - הכריז ר"מ אנשין - עדים אנו לשיפור אחר שיפור בשורות הארגון. אך מה היה תמיד סוד ההצלחה - שאל - התארגנותם של הבחורים מעצמם ומרצונם. בחורים בני שבע עשרה שמונה עשרה ארגנו שיעורים והלכו מצעיר לצעיר להשפיע עליו שיבוא וישתתף. אכן הצעירים עצמם הם המשפיעים הטובים ביותר על החברים, לא אברכים העומדים בראש הארגון יעשו בהצלחה כפי שעושים זאת בני הארגון עצמם...

"מטרתו הראשית של הכנס היום היא - אחדות; לגרום לאיחוד חזק בין הבחורים, כי יודעים אנו מהנסיון, ששני צעירים יכולים להשתתף שנים בשיעור אחד ולינוק חיות נפלאה ממנו, ומאידך לא להכיר בכלל אחד את משנהו. עלינו אפוא לדאוג מהיום והלאה שיתעניינו איש ברעהו וישתדלו להתאחד.

"ומה איכפת לי הדבר, ישאל השואל, אם אין מכירים זה את זה, בכך רבותי! עובדא היא שאם אין אחדות, אם אין אחד מכיר את השני, מגיע זמן - אם לא עכשיו הרי אחרי הנישואין - שמאבדים את כל הקשר לברסלב, אין מכירים שם איש ואם גרים קצת רחוק, למה לבוא לבית המדרש דחסידי ברסלב?!! ואז, כאשר יש לזה בן, אין זה יודע כבר ולא כלום על החסידים וכך נידחות נשמות, אך ורק בגלל חוסר ההיכרות בין הצעירים. לא כן כאשר נגביר בינינו את האחדות, כבר לא יתקן אף פעם הקשר; ואפילו ממרחק יבוא האברך אל בית המדרש כדי לראות את ידידיו, לבו ימשך יותר לחברת החסידים מכיון שיש לו ביניהם מכרים, ואגב כך כבר יאזין יקשיב לשיעור בליקוטי מוהר"ן וכו'.

מוצאים בר"ח אדר תשל"ט כי התקבלה ההחלטה להתחיל ללמד יחד את התורה הזמנית ביחידות ובחברותות, וכן להתבודד על פי התורה ולומר התפילה שעל התורה ואף חילקו בכל פעם קונטרסים עם התורה והתפילה.

כן היו מארגנים מדי שנה סעודה בליל הילולת רביה"ק בסוכת ביהכ"נ, בהשתתפות חשובי אנ"ש, וכך, בין השאר, אנו מוצאים כי בשנת תש"מ פיאר בהשתתפותו החסיד ר' צבי יוסף ואסילסקי מארה"ב - שהיה מלווה מקרוב את כל פעילות הארגון בממון ובטירחא.

כמו כן היו האברכים מתאחדים מדי פעם לתפילה בכח ועוד שלל פעילויות בעבודת ה' והתקרבות לרביה"ק.

צעירי הצאן

לאחר מכן ייסדו 'חברה' לצעירי הצאן, כאשר הר"ר משה גדליה אנשין משמש כמשגיח, על אף היותו בחור,

ואתו עמו להבחל"ח הר"ר אלעזר אנשין.

מדי פעם הביאו אברכים מאנ"ש לדבר לפני הילדים, כגון הרה"ח ר' יצחק גרשון ברזסקי ועוד.

תקופה מסויימת התקיימה אסיפה שבועית בשם "אז נדברו", בה ישבו הילדים עם המשגיח למעין 'שיחת חברים', להלעיט את לבם הטהור בדיבורים מתורת רבינו ז"ל ותלמידיו עוד משחר טל ילדותם.

ירחון "מבועי הנחל"

בד בבד החלו להוציא את הירחונים הנודעים "מבועי הנחל", בהם נקבצו מאמרים מובחרים, לליבון תורות רביה"ק ותלמידיו, מעוטרים בשיחות ופנינים, אמרות וחרוזים וכן מאמרים נכבדים מזקני וחשובי אנ"ש, כמו גם עדכונים על הנעשה בפזורות אנ"ש.

בירחון זה הועלו לראשונה על מכבש הדפוס חידושים מאנ"ש לפי סדר התורה הזמנית ועוד. במשך כשבע שנים התקבל הירחון מדי חודש בהערצה אצל אנ"ש בכל מקומות מושבותם, ועד היום מהווה הירחון הזה במה נכבדת להרבה עניינים העומדים ברומו של עולם ועוסקים בליבון משנת ברסלב המסורה לנו מדור דור.

להחזיר פאר ליושנה

לאחרונה זכה בית הכנסת לעדנה, כאשר כמה פעילים מסורים חידשו את שלשת התפילות היומיות, וכן תפילת שחרית בימות החול בזמן קרי"ש של המג"א, כן חידשו את הסעודה שלישית מדי שבוע, יחד עם פעילויות תקופתיות כגון סעודת ר"ח ותפילת שחרית בימי ר"ח כותיקין ועוד. כאשר המקום משמש כאבן שואבת לבחורים הלומדים בשיבות באיזור לחבורות ועוד. זאת מלבד התפילות בשבתות ומועדים, ועוד מתכננים לבנות שם חדרי התבודדות ועוד. כה לחי.

מקורות: אבקשה (סיון תשע"ט, טבת תש"פ), אוסף מכתבים, גנזי אבא מבועי הנחל

הספר שלי

חידושים וביאורים בתורה הזמנית

תורה ל' ג]

עבודת קימת חצות - לאור תורה ל'

חצות!!! הטעם הערב שזוכים הברסלב'ר חסידים בחצות לילה א"א לספר לאחרים כלל וכלל, לשווא יהיה לנסות לתאר 'תיקון חצות בלב נשבר אמיתי' וגם הסופר הכי מוצלח לא יוכל להוריד על גבי כתב 'שפיכת לב אמיתי בביטול אמיתי לה' יתברך בשדות וביערות בחצות לילה' ומי מדבר על הטעם הערב שזוכים ש'אחר הלב נשבר בא שמחה' וצוללים למעמקי הלימוד הנגלה והנסתר עד כאור הבוקר.

ולכאורה מה הסוד שכמעט רק 'חסידי ברסלב' הם קמים בחצות לילה ועורכים תיקון חצות ולומדים עד אור הבוקר, הרי המעיין בכל ספרי אמת שבכל הדורות יראה שענין זו הרי שרשו בזוהר הקדוש עד ספרי תלמידי בעש"ט, א"כ מדוע הוא בעיקר נחלת חסידי ברסלב?

כעין אותו שאלה אפשר לשאול מדוע השאיפה הכי גדולה אצל חסידי ברסלב הוא להצליח להשיג כל ליבם לפני ה'? וכמו שאמר מוהרנ"ת "אינני יכול עוד לקרר את לבי רק בתשעה באב ובין המצרים בקנאות, ובכל השנה בתפלת חצות. ולו רק לבכות על החרפן שאיננו מתנהגים כפראוי, הרי דרך העולם כשיש צער ח"ו אז מנסים לברוח ולהתעלם מהצער, ובפרט מי שזוכה לטעום טעם עונג אלקותו יתברך הרי ירוץ ללמוד התורה הקדושה ולהדבק בניגונים בדביקות עצום בה'.

*

ננסה לחתור בדברי רביה"ק בתורה ל' ונראה שהסיבה ש'עיקר עבודת איש הישראלי הוא לקום בחצות לילה' הוא אכן אחד הדברים שרבינו הק' משריש באנשיו לכן רק הם מסוגלים לזה, ולכן זה חלקם ונחלתם, אך אחרים שלא זכו להתוודע לרופא הגדול לא יוכלו לסבול עבודת קימת חצות לילה, מחמת עומק הצער וכדלהלן.

הצדיק [הבעטלער בעל הצואר העקום] הוא יכול לסבול קול הזעקה

"ומי יכול לסבל את קול הצעקה והזעקה הגדולה, כשנופל בחינות המלכות, בחינות ההקמה תתאה, בניהם, חס ושלום" הזעקה הוא בקול גדול שעד שא"א לסבול אותו. הוי אומר שיש מי שכן יכול לסבול את קול הזעקה, כן אנו מוצאים בסיפ"מ (מעשה י"ג) "כי יש שני צפרים, אחד זכר ואחת נקבה, והם רק זוג אחד בעולם; ונאבדה הנקבה, והוא הולך ומחפש אותה, והיא מחפשת אותו; והיו מחפשים הרבה זה את זה עד שנתעו, וראו שאינם יכולים למצא אחד את חברו, ונשארו עומדים, ונשאו להם קנים. זה הצפור עשה לו קן סמוך למדינה אחת משתי המדינות הנ"ל, ולא סמוך ממשי, רק שבערך קול הצפור הוא סמוך, פי יכולים לשמע הקול של הצפור באותו המדינה ממקום שעמד שם, ועשה לו קן. וכן היא עשה לה גם כן קן סמוך למדינה השניה (הינו גם כן כנ"ל שהוא סמוך מחמת שיכולים לשמע שם הקול כנ"ל. וכשמגיע הלילה, אזי אלו הזוג צפרים מתחילים כל אחד ואחת לילל בקול יללה

עלה לתרופה

מכתבים מאנ"ש

מכתב בפרסום ראשון

מכת"י החסיד ר' אהרן לייב ציגלמן הי"ד
לידידו החסיד ר' יעקב זאב ברזעסקי ז"ל

אודות ישיבת "תורת נחמני" וספר תפילות ותחנונים

ב"ה

יום א' לסדר עלה נעלה וירשנו אותה תרצ"ג לפ"ק ווארשא

חיים ושלוש וכוט"ס לכבוד ידידי היקר והנכבד כש"ת מוה"ר יעקב ז' הכהן בעזשסקי

אחדש"ה, את מכתבך בבשורת טובה, בביאת ידידנו היקר ר' שמואל הורוויץ לשלום לירושלים קיבלתי לנכון והנני נותן לך תודה רבה על זה כי שמחה גדולה היה לנו בזה כעת אבקשך עוד להודעני מה נשמע כעת אצלו בפרטיות וגם מה נשמע אצלך בגשמיות וברחניות. ומה הנשמע אצל כל אנ"ש היקרים בארצנו הקדושה

גם להודעני מהו הענין של הישיבה "תורת נחמני" שנתיסדה ע"י ר' לייבל רוזנפלד נ"י מי ומי הלומדים שם, ואם כל אנ"ש מסכימים לזה הכל בפרטיות בטובך לכתוב לנו.

כעת אבקשך עוד טובה לעשות לי - כאשר יש בידי ספר תפילות ותחנונים מהרב מטשהערין והוא השלמה על הספר ליקוטי תפילות הנדפס, אך חסר לי מהספר הנ"ל

איזה דפים ע"כ אבקשך אם יש ביכולתך להשיג הספר הזה ולשלוח לי על זמן

קצר עד שאעתיק ממנו את הדפים החסרים לי, ואשלח חזרה איצ"ש

בלי שום עיכוב והיתה זאת לטובה גדולה ומצוה רבה.

ידידך הדו"ש והמברך בכל טוב

אהרן לייב ציגלמן

נא להזכיר אותי על מקומות הקדושים כפי הפיתקא שמעל"ד

מעבר לדף:

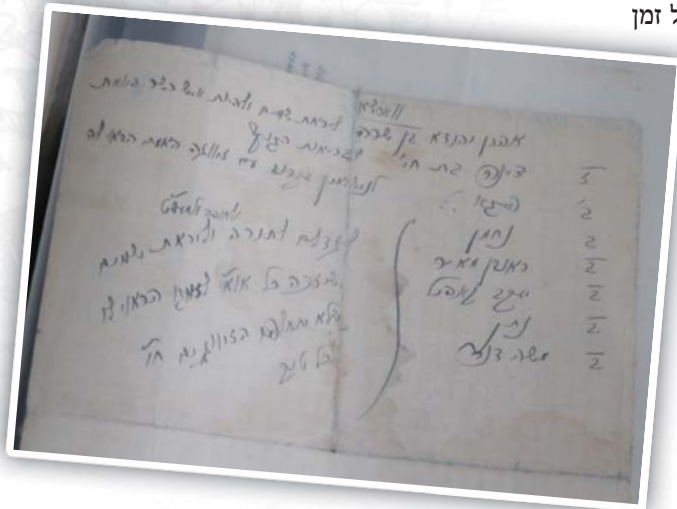
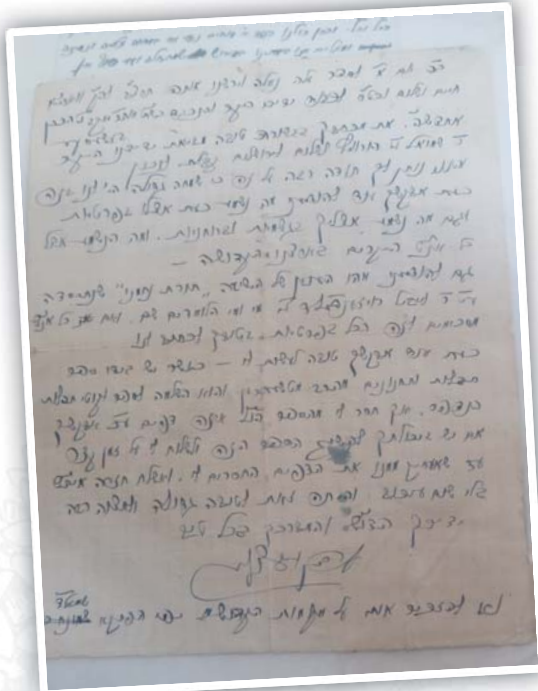
אהרן יהודא בן שרה ליראת שמים ולהיות איש כשר באמת

ז' דינה בת חיה לבריאות הגוף

ב' פייגא לנישואין בקרוב עם זיווגה האמת הראוי לה

ב' נחמן, ראובן מאיר, יעקב קאפיל, נתן, משה דוד, - לגדלם תורה ולחופה ולמעש"ט וליראת שמים, ושוזכה כל או"א לזיווגו הראוי לו שלא יתחלפו

שם ח"ו וכל טוב

ניצוץ של אור

סיפורי התקרבות

הרה"ח ר' אליעזר שאול זיסמאן

הייתי מקושר מאד להרה"ח ר' נתן צבי קעניג, והוא נתן לי את הוצאות הנסיעה. בהגיעי למירון הלכתי לשכור מאחד ה'חכמים' שם 'שליש' מזרון [היו אלה מזרונים גדולים והיו ישנים על כל מזון שלשה אנשים...]. בחדר 10 עם עוד מאנ"ש.

עד היום הראש השנה הזה חקוק לי בעצמות ואיני יכול לתאר את ההרגשות הנפלאות דאז, על אף שביום השני של ראש השנה קדחתי מחוס, אולי מחמת אוכל שהתקלקל או מחמת סיבה אחרת ונשארת בחדר לנוח, כאשר לאחר התפילה הגיע אחד להשמיע לי תקיעת שופר. מיד במוצאי החג נסעתי הביתה במונית כאשר הרבה מאנ"ש נשארו שם לעשרת ימי תשובה ויום הכיפורים.

הנסיעה לאומן במסירות נפש

באשר זכיתי לקבל את אורו של רביה"ק במסירות נפש, הוחלט בדעתי לנסוע גם לציון רביה"ק במסירות נפש, חרף המסך הברזל שסגר על גבולות המדינה ונעל את שערי ציון.

היה זה בשנות התש"ל, והתארגננו יחד הרה"ח ר' זאב אטינגר, ר' יצחק טשינגל, ר' געציל גלבך ואני לבקוע את המסך המבדיל ולנסות לבוא להשתטח על ציון רביה"ק בעיר עוז לנו אומן יצ"ו.

אז זכיתי להיות פעם אחת בציון ואת הרגשתי שם אי אפשר לתאר בכתב.

לא ניתן לתאר את כל סדר הנסיעה במסגרת מצומצמת זו, אך אנסה על קצה המזלג להביע את ההרגשים שהיה לנו במשך כל הנסיעה.

נסענו דרך וינה, כאשר במשך כל שעות הנסיעה ליבנו מלא מצד אחד בפחד מהבאות, ומנגד מלא בכיסופים והשתוקקות שנזכה להשתטח ולו פעם אחת בחיים על ציון רביה"ק ולומר שם את התיקון הכללי.

כאשר נחתנו באוקראינה כמעט פג לבנו כאשר לנגדנו עמדו שוטרי הגבול עם נשק דרוך. במורך ואימה יצאנו מבית הנתיבות ונסענו להתפלל בבית הכנסת הגדול בקייב, כאשר הפחד מהמשטר הקומוניסטי נותן אותותיו בכל פינות ומחנות מה שבא לידי ביטוי בכך שאף אחד מהמקומיים לא החליף אתנו אף לא חצי מילה... לבקשתנו חיממו עבורינו את המקוה וטבלנו כהכנה לקראת ההשתטחות על ציון רביה"ק.

במשך היום עסקנו בתפילות ותחנונים שנזכה להשלים את שאיפת חיינו, ובליילה יצאנו לאבטוואגזאל (התחנה המרכזית) כדי לחפש נהג שיסכים לקחת אותנו למחוז חפצנו. לאחר התמקחות עם כמה נהגים באנו לידי גמר עם נהג במחיר גבוה ומפולפל פי כמה מהרגיל ואכן זכינו להגיע לחלקת מחוקק ספון - אדמת הקודש של ציון רביה"ק.

בהתרגשות התרפקנו על האבנים היקרות ואמרנו את התיקון הכללי במתינות, כאשר לשמחתנו הגויה לא הפריעה לנו ב"ה, ותיכף חזרנו << המשך בעמ' 11

לאסוקי שמעתתא

ליבון דברי רביה"ק ותלמידיו

שאלה: מהי המעלה המיוחדת בעבודת ה' בחבורה?

תשובת הר"ר ראובן שיף

ראשית נחدد את השאלה ונפרטה קצת יותר: האם יש מעלה מיוחדת לעבודת ה' בחבורה או שאולי עדיף לעבוד את ה' ביחידות, כפי שיכול להשתמע מההשמטה בין שני החלקים בליקו"מ "אחד היה אברהם", שעבד את ה' רק ע"י שהיה אחד? וכן לעיתים יש כאשר מתחברים יחד ועובדים את ה' בחבורה אך לא מרגישים כל כך שמקבלים מזה תועלת מיוחדת, האם גם אז יש בזה מעלה? ומה מקומה של עבודת ה' האישית מול העבודה בחבורה?

הנה, ענין זה הוא יסודי מאד בתורת רביה"ק, שמופיע רבות בכל ספרי רביה"ק ותלמידו מוהרנ"ת, הן בשיחות, הן בתורות והן בליקוטי הלכות וכדי להקיף ענין זה יש לכתוב מאמר ארוך בכמה המשכים, אך אשתדל לגעת בקצרה בכמה נקודות, ומהם ניקח תועלת לעובדא ולמעשה, וזה החלי בעז"ה.

ראשית, וודאי וברור כי חשוב מאד לעבוד את השי"ת יחד בחבורה, וזה אינה רק מעלה, כי אם דבר הכרחי, כיון שרק באופן כזה אפשר לעבוד את ה' כראוי, כפי שאנו רואים בקבלת התורה "י"ח שם ישראל וכו' כאיש אחד בלב אחד", וכמבואר במפרשים היה זה תנאי לקבלת התורה, כי לא ניתנה התורה לאנשים יחידים וכמו שמבאר מוהרנ"ת בכמה מקומות בליקוטי הלכות, והוא מוסיף לבאר כי גם את אור הצדיק אין שייך לקבל באופן פרטי אלא אפשר לקבל זאת רק כשמתאספים ביחד.

וכן אמר רביה"ק בפירוש לפני הסתלקותו (חיי"מ ריח): "סיפרו אנשיו עמו והיו מתאנחים מאד כי מה נעשה ועל מי יעזוב אותנו. והשיב רק אתם תחזיקו עצמכם ביחד, אז תהיו אנשים כשרים. ולא כשרים בלבד אלא אפילו צדיקים וטובים תהיו". הרי לנו מזה כי עיקר השארת רבינו לאחר הסתלקותו היא ע"י שנחזיק עצמנו ביחד, כמו שרבינו אומר כאן בפירוש. כך שבדאי יש מעלה עצומה בעבודת ה' דוקא בחבורה, ואין לזה קשר כלל לענין 'אחד היה אברהם', כי שם רבינו מדבר בעיקר מזה שהאדם לא יסתכל על מניעות העולם, אלא יסתכל על עצמו כיחיד שעומד מול כל העולם לענין המניעות, ואין מדובר שם כלל לגבי עבודת השם בצוותא.

אמנם, עדיין יש לחדד באיזה אופן צריך לעבוד את ה' בפני עצמו עם נקודתו הפנימית וכמה צריך לעבוד את ה' בחבורה. כאמור, יש בזה הרבה להאריך אך נציין רק נקודה אחת או שתיים מהים הגדול של תורות רביה"ק.

בתורה ל"ד מדבר רבינו על כך שיש שלש נקודות שכל אחד צריך לקבל מהם, ועי"ז הוא זוכה לתקן את מדותיו ותאוותיו הנפולות ע"י הנקודה

הקדושה של אור החדש שנשאר ביסוד דאצילות בחי' צדיק יסוד עולם, שהיא נקודת הצדיק. ורלוי"צ בנדר זצ"ל כותב כמה פעמים בתמימי דרך כי אנ"ש באומאן היו אומרים כי התורה הזאת היא היסוד של כל חסידות ברסלב.

ועל יסוד זה בנויה כל ההתקרבות לרביה"ק, ע"י שמקבלים שלשת הנקודות והם: נקודת הצדיק - הנקודה הכללית מה שהצדיק מעורר ומאיר לכלל ישראל התעוררות לעבודת ה', נקודת החבר - שיש בכל אחד נקודה שאין בחבריו והיא בחינת נקודת צדיק לעומת חבריו וכל אחד צריך לקבל זאת ממנו, והשלישית היא נקודת עצמו - שצריך לקבל מיניה וביה ע"י ההתבודדות שהוא מדבר בינו לבין קונו ומאיר בו מה שהוא קיבל מהצדיק.

מוהרנ"ת בהלכות תפילין הלכה ב', המיוסדת על התורה הזאת, מבאר בהרחבה ענין זה, ושם בסעיף ד' מסביר מוהרנ"ת כי יש תפילין של ראש המרמז לנקודת הצדיק, ויש תפילין של יד המרמז לנקודת עצמו, ויש הקשר של ראש שהוא גם בחינת תפילין כמובא בכוונות האריז"ל המרמז לנקודת החבר. וההארה הנמשכת מהתפילין של ראש מאירה אל הקשר של הד' ומשם לתפילין של יד. עי"ש בארוכה.

ונעתיק קטע מדבריו הק' וז"ל: זהו בחינת ג' הנקודות הנ"ל, כי נקודת צדיק הדור הנ"ל היא בחינת ראש מוחין כנ"ל, בחינת נקודה העליונה הנ"ל ונקודה שכל אחד מקבל מניה וביה, זה בחינת נקודה התחתונה, שהיא סמוכה אל הלב ומאירה לשם והמשכת ההארה מנקודה עליונה לתחתונה נעשה על ידי כלליות ישראל על ידי שנקשרין וכללין זה בזה ומאירין זה לזה, על ידי זה יכול לקבל הארה נקודה התחתונה מנקודה העליונה, דהיינו שהנקודה שאצל כל אחד ואחד בפרטיות מקבלת מנקודה העליונה שהיא אצל צדיק הדור, כי בודאי כל אחד ואחד בפרט הוא רחוק מאד מצדיק הדור ואי אפשר לקבל ממנו רק על ידי כלליות ישראל, שעל ידי זה נמשכת ההארה ואז יכול לקבל כל אחד ואחד, בפרט גם כן.

וזהו בחינת המעלה שיש כשנמצאים רוב עם אצל הצדיק שאז עיקר הקבלה מן הצדיק שדורש ברבים, 'ברבים' דייקא, כי רבים יש להם כח לקבל הארתו הגדולה ואז יכול גם כל אחד ואחד לקבל, כי נשתלשלה ההארה על ידי כלליות ישראל וכו'.

ועל כן עיקר התפילין הם רק ב' דהיינו תפילין של ראש ותפילין של יד. כי העיקר הוא רק נקודה עלאה ותתאה, שהם בחינת ב' יודין הנ"ל. ונקודה האמצעית הוא רק המשכת האור מזה לזה כנ"ל, ועל כן אין בה פרשיות, שהם בחינת מוחין, כי עיקר המוחין רמוזין בב' היודין הנ"ל שהם בחינת חכמה עלאה וחכמה תתאה כנ"ל. וכן בענין הנאמר במאמר

הנ"ל, העיקר הוא ב' הנקודות הנ"ל, דהיינו לדבר עם צדיק הדור. וכן לדבר בינו לבין קונו, שזה עיקר השלימות, וגם צריכין לדבר עם כל אחד מישראל ביראת שמים כדי להיכלל בכולם כנ"ל, שעל ידי זה נמשך האור, אבל העיקר הוא ב' הנקודות הנ"ל.

ועל כן אין מרומו מוחין, דהיינו פרשיות בנקודה האמצעית, כי מה שמקבלין זה מזה הוא רק הארה בעלמא, כי הנקודה הזאת מקבלין אפילו ממי שהוא למטה ממנו במדרגה רק שאף על פי כן צריך לקבל מנקודתו, כמובן שם. וגם יכולין לקבל הארה מחבירו אף על פי שאין חבירו מכוון ומעורר מחו להאיר בו רק מהנקודה בעצמה שמתעוררת ממקום שהיא אצל חבירו ומאירה בו, מאחר שהוא רוצה לקבל ועל כן הוא רק בחינת הארה לבד בלי מוחין גמורים, אבל עיקר קבלת אור הנקודה בבחינת מוחין הוא בב' הנקודות הנ"ל מה שמקבל מצדיק הדור, שהוא ראש ומח הדור, וכן מה שמקבל מניה וביה שעיקר הקבלה כשמכוון דעתו ומעורר מחו ומדבר בהתעוררות שאז מאיר בו הנקודה בשלימות. עכ"ל.

היוצא לנו למעשה מדבריו הק', כי תפילין של ראש הם המוחין שבגלוי, וזה מרמז על הצדיק האמת שיש לקבל ממנו הארת המוחין ע"י לימוד בספריו והכנסת המוח בתורתיו ועצותיו הק' שזה העיקר; תפילין של יד מרמזים על נקודת עצמו של כל אחד, שגם בזה יש מוחין שכל אחד מאיר לעצמו, וצריך בודאי לעורר עצמו ולהמשיך ממחו ולבו הנקודה האישית שלו, שבזה מאיר אצלו בעיקר אור הצדיק לפי נקודתו; וביניהם יש הקשר של תפילין המרמז על נקודת החבר, שבזה אין כל כך מוחין, כי באמת העיקר הוא נקודת הצדיק ונקודת עצמו, אמנם אי אפשר לקבל מהצדיק רק ע"י נקודת החבר שמתחברים יחד עם אנשיו, היינו לקבל מהחברים, כי רק דרך זה שנכללין יחד אפשר להעביר את אור הצדיק לעצמו ולנקודתו.

כאן יש לשים לב לנקודה חשובה והיא, שנקודת החבר אינה צריכה להיות באופן של מוחין, אלא מספיק שיהיה רק בחינת ה'קשר של ראש', היינו ע"י עצם ההתחברות עם אנ"ש אפילו בלי שהחבר יאיר בו מוחין, עם כל זאת אפשר לקבל ממנו את נקודת הצדיק, ע"י שמתבוננים בנקודה שלו ומקבלים ממנו, וגם אם הוא קטן ממנו במדרגה, כמבואר בדברי מוהרנ"ת הנ"ל.

ובזה מתורץ מה ששאלנו וחידדנו לעיל, אם אחד אינו מרגיש כ"כ תועלת מהחבורה או מאנ"ש שמתקבץ ונמצא יחד אתם, שאפילו אם הם אנשים נמוכים מדרגתו או אפילו שאין מתכוונים להאיר לו מנקודתם, בכל זאת עצם זה שמתקבצים יחד הרי יש בזה תועלת עצומה שע"י יכול לקבל את אור הצדיק, ובוזה יאיר לו הנקודה שלו בעצמו ויעזור לו לחדד בעצמו יותר הנקודה הפנימית שיש לו.

וכן כותב רבינו בפירוש (שם בסוף תורה ל"ד) וזל"ק: וכשמדבר עם חברו ביראת שמים, מקבל הנקודה שבלב חברו בלי לבוש. ולפעמים מקבל הנקודה מחברו על ידי דברים אחרים שמספר עמו, כי יש לפעמים שיכולין לקבל אור והתעוררות לעבודת השם יתברך. מהנקודה של חברו, על ידי שיחת חולין שמדברין עמו. ואז מקבלין אור הנקודה על ידי התלבשות. כי לפעמים צריכה הנקודה להתלבש, והיא מתלבשת בדיבורים אלו, והוא מקבל ממנה.

וכן בחיי מוהר"ן (ש"ח) דיבר עם אחד שהיה איש פשוט לגמרי, ואמר לו רבנו זכרוננו לברכה שיש לך כח לעורר אפלו אדם גדול לעבודת השם, כי עץ קטן יכול להדליק ולהבעיר עץ גדול מאד. (ואמר בזה הלשון, אשפענדאלע קען אקלאץ אונטער צינדן). וכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה, למה נמשלו דברי תורה כעץ, לומר מה עץ קטן מדליק את הגדול, אף דברי תורה וכו'.

*

סיכום הדברים, בודאי העיקר הוא שכל אחד יחפש את אור הצדיק וכן יחפש בעצמו הנקודה הפנימית שיש לו, לקבל מהצדיק את העבודת

ה' כפי שמאיר הצדיק לו במיוחד, אבל כל זה הוא בלתי אפשרי רק ע"י שמתקבצים יחד ועובדים את ה' יחד בחבורה דייקא, הן ע"י להתקבץ בחבורה, הן להתפלל בביהמ"ד של אנ"ש ולהתקבץ בעת לימוד סיפורי מעשיות ובסעודה שלישית, וכן בשבתות התאחדות או בשאר כינוסים שמתקבצים אנ"ש יחדיו שרק ע"י יכולים לקבל את אור הצדיק.

בדומה לזה מבואר גם בליקו"ה (הלכות קריאת התורה ו' אות כ"ח), שזה הענין שאמרו חז"ל "לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הציבור", שיש הענין להשלים פרשיותיו אך צריך לעשות זאת עם הציבור, ושם מבואר כי ע"י שמשלים פרשיותיו, ע"י זה הוא מכין עצמו יותר לקבל את אור הצדיק שע"י הציבור, אבל לפני זה צריך כל אחד להקדים העבודה האישית שלו, ע"י ש.

*

נקודה נוספת ומעלה נפלאה יש בעבודת ה' בחבורה כפי שאנו מוצאים ממה שהוכיח רביה"ק את ר' ליפא ואמר לו (ח"י"מ שטו): תמה אני איך משליכים חבורה אהובה וחביבה כזו. ממה נפשך, אם באותן השנים לא הלכת בדרכי ה' כראוי, בודאי הפסדת מה שהפסדת, ואם היית עובד השם כראוי, הלא טוב היה אם היית מטיל העובדות והיהדות שלך גם כן לתוך השותפות של החברים האהובים. והיו אחרים יכולין להרחיב ידיהם ולהצליח על ידי העובדות שלך.

הרי מבואר כאן, כי יש שותפות שממ"נ אפשר להרוויח מהחבורה, או ע"י שמקבלים מאחרים או ע"י שנותנים לאחרים, שזה זכות הרבים לנצח.

ויש עוד הרבה תורות מענין זה, בפרט התורה הידועה תורה ח' תנינא, שם מדבר רבינו ממעלת הקיבוץ כאשר מתקבצים יחד לבית התפילה כמה ריבוי הבתים נעשים מכך עד שאין הפה יכול לדבר והלב לחשוב מכל אחד שניתוסף לקיבוץ הקדוש, ומשמע בליקוטי הלכות שזה לא רק בתפילה אלא כל התקבצות. ובודאי בכל התאספות יש בזה מעלה עצומה עד מאד גם אם לא רואים את זה בעיניים גשמיות.

כאמור, אפשר להאריך עוד הרבה אולם נסתפק בנקודות אלו, שיש בהם די והותר מענה על השאלה.

השי"ת יזכנו להתחזק לעבדו יתברך יחד באהבה אמתית כמו שאמר רבינו "העולם ראוי שיתמחהו עצמן על האהבה שבינינו" (ח"י"מ רצ"ב) ונזכה ע"י להמשיך עלינו אור הצדיק ולעבוד את השי"ת כראוי וכנכון כל ימינו אמן.

תשובת הר"ד אלימלך חשין

ראשית ודאי כוונת השאלה היא: למה בכלל צריכים חבורות, ללכת ולהיכלל יחד עם אנ"ש בקביעות בכל מיני הזדמנויות, אם בשבת אם בימי החול? מה לא טוב אם אלמד את ספרי רבינו הק' ואקיים את עצותיו הק' לבדי וכן אהיה מקורב אליו?

כדי לענות על כך, נשתדל להביא קצת כמאן דמחוי במחוג מדברי רביה"ק ותלמידיו בגודל נחיצות הדבר, וכפי שיתבאר, אין זה תוספת ומעלה בלבד, אלא "תנאי" שבזה תלוי כל ההתקרבות לצדיק, לקבל מאורו הגדול.

מובא בחי"מ (רי"ח) שקודם הסתלקותו כשהיה באומן אז ספרו אנשיו עמו והיו מתאנחים מאוד כי מה נעשה ועל מי יעזוב אותנו והשיב "רק אתם תחזיקו עצמכם ביחד אז תהיו אנשים כשרים" וכו' כי השי"ת יעזור לי בודאי שיהיה כרצוני כו' כי בעזה"י גמתי ואגמור וכו'. בדברים אלו הבהיר רביה"ק לתלמידיו שאם רוצים להמשיך אותו אזי ע"י שיחזיקו עצמם ביחד ימשיכו את ענינו של רביה"ק שע"י "יגמור" כרצונו.

ובתו' ל"ד מבאר רבינו שיש ג' נקודות עיקריות שצריך להתחבר אליהם שזה נקודת הצדיק ונקודת החבר ונקודת עצמו. ובליקו"ה תפילין ב' מבאר מוהרנ"ת שנקודת החבר הוא המחבר בין נקודת הצדיק לנקודת

עצמו דהיינו שא"א לקבל מהצדיק בלא החבר, וכמו שאמר הרה"ח רלו"י בנדר ז"ל שאנ"ש ביארו בזה שעיקר ההשפעה של הצדיק היא לכל אחד כפי יגיעתו בעבודת ה' אך זהו דווקא כשהוא באחדות עם כל אנ"ש, כי רבינו אינו משפיע לכל אחד בפרטיות אלא לכלל אנ"ש, ומי שנכלל בהם מקבל מהצדיק מחמת התכללותו בהם (שיש"ק ד, ק"כ).

כן ידוע המעשה מר' ליפא (חי"מ שט"ו) שנתרחק מרבינו ואח"כ נתקרב אליו אמר לו רביה"ק תוהה אני איך משליכים חבורה אהובה וחביבה כזו, ממ"נ אם באותם השנים לא הלכת בדרכי ה' כראוי בודאי הפסדת מה שהפסדת. ואם היית עובד ה' כראוי הלא טוב אם היית מטיל העבודות והיהדות ג"כ לתוך השותפות של החברים האהובים והיו אחרים יכולים להרחיב ידיהם ולהצליח ע"י העובדות שלך.

עוד מסופר כמה רביה"ק העריך ההתקבצות של אנ"ש לדבר בעבודת ה', שפעם היה שישבו לדבר יחד אנשי דאשוב ובאמצע קידש היום ופסקו מלדבר אמר להם רביה"ק "דאשובער זשלאבעס איז מען פורס מפה ומקדש" כלומר שלא היו צריכים להפסיק מדיבורם אלא לפרוס מפה ולקדש (כמבואר בשו"ע הלכות קידוש) ולהמשיך בדיבורים.

בתו' ס"א מבאר רביה"ק שהצדיק הוא בחי' אבן שתיה וע"י שנוסעים לצדיק ע"י נכללים ביחד ואז נכללים בצדיק בחי' אבני יעקב שנכללו באבן אחת, וע"י התכללות הנפשות נעשה המתקת הדינים ונמתקים כל הצמצומים ונעשה שמחה בחי' אור צדיקים ישמח. ובפרפראות לחכמה על התורה האריך לבאר בענין זה שנכללים יחד כל הנפשות ובפרט על ר"ה, ומביא מ"ש רשב"י אגן בחביבותא תליא שהזכיר רבינו בתו' זו, וכתב שם שרבינו הבטיח להם שגם אחרי הסתלקותו כשהיו נכללים יחד באהבה ואחדות אזי בודאי יגמור עמהם לטובה מה שהתחיל לעסוק עמהם עד שיהיו כולם כשרים וצדיקים, ואפילו מי שיתחבר עמהם יהיה ג"כ איש כשר וצדיק. וכן בהמשך דבריו כתב שרצון רבינו ז"ל היה שגם אחר הסתלקותו ז"ל יהיו אנשי שלומינו באגודה אחת וקשר אחד.

ובתו' י"ג מובא שכשהצדיק רוצה להמשיך תורה צריך לקבץ הנפשות ולהעלותם בבחי' עיבור ואז נכללים יחד גדולים וקטנים וע"י מוריד תורה חדשה. ובסוף התורה שם כתוב שבחזרתם של התלמידים מהצדיק אחר שהיו בבחי' עיבור אזי ע"י התכללות נתוסף בהם אהבה זה לזה ומעוררים זה את זה הגדולים לקטנים והקטנים מאירים לגדולים ורמיא ליה גלא קלא לחברתא, חברתי מי שבקית מידי בעלמא דלא שטיפתיה וניתי אנא ונחריבה, פירוש אחי מי שבקת איזה מידה בעולם שהיא מושלת עליך עדיין ואין אתה יכול להתגבר עליה ואני אסייע לך לבטלה וכו' ע"י ש.

ובליקו"ה (אבידה ומציאה ג', ה) מבאר מוהרנ"ת כי כשהצדיק אומר את התורה ומעלה בעיבור את הנפשות השומעים את תורתו אזי בגודל כוחו שהמשיך את התורה ממקום גבוה כזה העלה גם את כל הנפשות העתידות לעסוק בתורתו לנצח, כי את אשר ישנו פה ואשר איננו פה וכו'. ומבאר בפרפראות לחכמה כי רואים בחוש מענין האהבה והתעוררות חדש שנמשך ע"י העסק בתורתו הק', וכן המשכת התורה לכל אחד לפי בחינתו וכו' וכיון שכל השפעת הצדיק ע"י התכללות הנפשות א"כ גם היום א"א לעלות בעיבור ולקבל מהצדיק כי אם ע"י התכללות

והתקבצות יחד של אנשי הצדיק. הרי לנו שא"א לקבל מהצדיק כי אם ע"י שנכללים יחד באהבה ומתוועדים יחד לעסוק בדבריו הק'.

*

ויש על ענין זה הרבה מניעות, לפעמים נראה לאחד שאין מתאים לו לשבת עם חברים אלו וכדו' או שסתם חבל על הזמן ומה יצא מזה, או שאין אלו בני גילו. אך באמת מבואר כי התכללות היא דווקא ע"י גדולים וקטנים, וכן ביארו אנ"ש את הנאמר בתו' ל"ד ומקבלין דין מן דין הצעירים מהזקנים וכן להיפך (שיש"ק ד, ל"ח). וכך כותב מוהרנ"ת לבנו במכתב (רמ"ט) ואם נדמה לך שאין לך אם מי לדבר כבר הוכחתך בזה שתסתכל רק על הטוב שיש בכל אחד ואז יהיה לך תמיד עם מי לדבר דברי אמת מהנקודה שבלב בבחי' ומקבלין דין מן דין, וכן מסופר על מוהרנ"ת (כו"א אנשי מוהר"ן ג, יח) ששאל את ר' מאיר מטעפליק על אחד מאנ"ש והשיב לו כלאחר יד, כאומר שאין ממי לדבר אמר לו ר"נ שמע נא בקולי אם תרצה להביט בעין כזה תחייב את כל העולם וכו' עד שתבוא להיות שאתה איש כשר, והשיב לו גם אני איני איש כשר ענה מוהרנ"ת א"כ מי הוא האיש הכשר? אבל כשתביט בעין יפה אזי גם בגרוע שבגרועים תמצא בו איזה דבר טוב ומכש"כ במי שאינו גרוע כ"כ וגם כך תמצא טוב ובזה יכולים לזכות את כל העולם.

ומסופר בגודל מעלת אנ"ש התמימים, שפעם הסתכסכו שניים מאנ"ש בריב קשה ואחד מהם היה דרכו ללמד ברבים בין מנחה למעריב כנהוג, וקודם המחלוקת היה בר פלוגתתו יושב ושומע דבריו והתפלאו כולם לראות איך שאף אחר מחלוקתם לא עזב דרכו לשמוע את דבריו כחברים לכל דבר, ואכן לבסוף מחלו זל"ז והיו כידידים לכל דבר אשרי להם (שיש"ק ו, קע"ו). וכן כותב מוהרנ"ת (על"ת י"ח) כידוע לך בכמה אוהרות הזהירנו רבינו הגדול צוק"ל שידבר אחד עם חבירו דברי אמת ואמונה ויקבלו דין מן דין.

ובאמת כי אפילו סתם לשבת יחד ולנגן ניגוני דביקות חשוב מאוד עצם הנגינה יחד כמובא (בחי"מ ש"א) שפעם ר' נפתלי ז"ל היה מנגן איזה מזמור עם עוד אנשים מאנ"ש ורבינו שכב על מיטתו כבר ונכנס אליהם לשמוע נגינתם ואמר להם תדעו שהנגינה שלכם היה בוקע רקיעים וכו'.

וידוע מה שהיה רלו"י ז"ל מספר על אנ"ש העובדים באומן שחיו לעצמם ולא היו מעורבים עם כלל אנ"ש אזי לעת זקנותם בד"כ לא החזיקו מעמד וגם בניהם לא הלכו בדרכם. ואפי' הפשוטים של אנ"ש היו מקפידים תמיד להתוועד ביחד. ומובא בשיש"ק (ו', קע"ד) כי בטעפליק היו כל יום בשוק מתאספים באמצע היום בחנות של אחד מאנ"ש לדבר בעבודת ה'. וכן שמעתי על אחד מאנ"ש שיחי' שבכל יום היה מתוועד בחנותו עם עוד כמה מאנ"ש ללמוד בספרי רבינו יחד. כי רק כך אפשר להמשיך את אור הצדיק עלינו.

נסיים בדברי מוהרנ"ת בליקו"ה (פר"ו ה, ד) עה"פ האספו ואגידה לכם וכו' הקבצו ושמעו וכו' שכדי לקרב הגאולה צריך גם להיאסף כל הצדיקים וגם להשמיע דבריהם ולקבץ את הרחוקים והנידחים שגם להם יש תקוה ואז תבוא הגאולה במהרה, אמן.

"ניצוצין של אור"

לפני כמה שנים זכיתי בס"ד להדפיס קונטרס מיוחד עם התקנות של ר' יצחק ברייטער ותפילות מליקוטי תפילות על הדברים שמדבר אודותם ועוד. ב"ה הספר נחסף מהמדפים וגרם להתעוררות עצומה אצל אנ"ש ואף מחוצה לה. וכעת אנו עוסקים לאדפוס אידרא במהדורה חדשה ומשוכללת בעו"ה.

ויה"ר שאזכה לקיים את כל עצותיו של רביה"ק ותלמידיו בתמימות ופשיטות, אמן.

<< המשך מעמ' 8

למלון בקייב.

מאוחר יותר סיפרתי לר' נתן צבי קעניג שהזכרתי אותו על הציון והוא שמח מאד על כך.

כאמור, את ההרגשות שהיתה לי בציון אי אפשר להעלות על הכתב, אבל דבר אחד אני יכול לספר כי מאז חזרתי מהציון הרגשתי כי רבינו "חטף אותי לשק וקשר אותי היטב".

הכבשן

סיפורים מכבשונה של ברסלב

מחדש כנשר נעוריו

יום בהיר בהיכל ישיבת פרשבורג המעטירה השוכנת בואכה שכונת גבעת שאול. צורבים צעירים יושבים ועוסקים בתלמודם בחדוה, לפתע נכנס יהודי מבוגר שזקן הדור יורד לו על פי מידותיו, ועל אף שבעיניו ניכר שעברו עליו דבר או שניים במלחמה, הוא מצליח להסתיר זאת בפניו המאירות והשמחות. בהתעלמות מוחלטת מכל המבטים הנשלחים אליו הוא מתיישב על מקום ריק מזדמן ושואל ליושב לידו האם ירצה לשמש לו כחברותא. תוך דקות ספורות הוא כבר שוקע בנבכי הסוגיא מפרק הוויות ומתרץ קושיות, וכך עד לסיום הסדר...

בהמשך מתברר כי זה האיש ר' יצחק אייזיק אלבום שמו, אוד מוצל מאש, שעלה זה עתה ארצה מארה"ב להשתקע בארץ הקודש וקבע את מגוריו בשכונת גבעת שאול, כאשר הוא עוזב את כל עסקיו ומשקיע את כל כולו בלימוד התורה הקדושה, והוא נוהג לשבת ימים רבים בהיכל הישיבה וללמוד בהתמדה נפלאה מהשעות המוקדמות לפנות בוקר עד לשעות הקטנות של הלילה...

*

ר' יצחק אייזיק היה ממשפחה חשובה בעיירה "פראגע" (פרבר של וורשא בירת פולין), שבניה היו מקורבים לצדיקי בית 'גור'. כאשר בבחרותו גילה את אורו של רביה"ק עורר הדבר רעש גדול אבל בכל זאת קיבלו זאת קרוביו בהבנה והניחו לו להמשיך בדרכו החדשה מבלי להערים עליו קשיים מיוחדים.

סיפור נפלא היה לו בעת שהתכונן להכניס את בנו בבריתו של אברהם אבינו ע"ה, ובאשר באותה העת שהה האדמו"ר מגור בעל 'אמרי אמת' בוורשא, כיבד אותו ר' יצחק אייזיק לשמש כסנדק לרח' הנימול. כידוע היה זמנו של האמרי אמת מחושב עד לרגעים בודדים, אך כאשר הגיע האדמו"ר לשמחת הברית ביקשו ממנו לחכות כי אחד הסבים עוד לא הגיע. היה זה נדיר מאד שיעיזו לבקש כזאת מהאדמו"ר, ובכל זאת מפני כבודו של הסבא שהיה נשוא פנים הסכים להמתין. ביתיים ביקש האדמו"ר ספר ור' יצחק אייזיק הביא לו את הספה"ק "ליקוטי מוהר"ן" האמרי אמת לקחו בידו ונענה בחיוך "יש לנו ב"ה את כל הספרים האלו בבית..." תגובה זו היוותה מעין הסכמה מוקדמת לקריאת בנו בשם 'נחמן', דבר שגרם לסערה בקרב בני המשפחה.

ר' יצחק אייזיק היה מגדולי הפעילים בפולין למען פעולות ההפצה של ספרי רביה"ק, שמו מופיע בין החותמים עבור הפעולות של החסיד ר'

יצחק ברייטער הי"ד, וכך גם תמך במערך ההדפסה של החסיד ר' אהרן לייב ציגלמן הי"ד, וכל ימיו תיאר בהתפעלות את חדר לימודיו של ר' אהרן לייב איך שהיה מלא ספרים וכן חדר ההתבודדות שהיה לו בביתו, אותו התקין בינות לארגוני הספרים שהיו בביתו.

גם לאחר המלחמה המשיך במנהגו זה ותמך רבות בקרן ההדפסה של אנ"ש בפעיה"ק ירושלים, כאשר בצוואתו הוא מוריש סכום מכובד במיוחד עבור פעולות ההדפסה.

לפי עדותו זכה להשתטח על ציון רביה"ק באומן ולומר שם את התיקון הכללי.

בימי השואה הארורה נעקדו על קידוש השם אשתו וששת ילדיו, לבד מבנו נחמן שניצל מהתופת בהשגחה פרטית יחד עם קבוצת הילדים הידועים בשם "ילדי טהרן".

היה חותם עצמו "מוהל מומחה מוורשא", ואכן כיתת רגליו למרחקים למול את ילדי ישראל במסירות נפש.

בתום השואה הארורה כאשר לא נשאר כי אם אחד מעיר ושניים ממשפחתו המורחבת, היגר לארה"ב, שם ביסס את מעמדו והיה מוזל מהונו לכל קדשי

בית רביה"ק. היה משתדל מדי שנה להגיע לארץ ישראל להשתתף בקיבוץ ברה"י יחד עם אנ"ש פעיה"ק ירושלים ת"ו. בערוב ימיו עלה להשתקע בארץ הקודש, כאשר הוא עוזב את כל עסקיו מאחרי גוו ומשקיע את עצמו בעסק התורה הקדושה במסירות וחיות עצומה. יש לציין כי היה שומר את זמנו באופן מבהיל, עד כדי כך כי כשנצרך באמצע לימודו להכין לעצמו משקה חם וכדו' היה מנצל את הדקות הבודדות האלו לאמירת תהלים או להתבודדות.

ר' יצחק אייזיק זכה לשיבה טובה יותר משמונים שנה והשאיר אחריו את בנו הר"ר נחמן ז"ל ונכדים שיחי, שהיו ממארגני הנסיעות הקדושות לאומן על ימי ר"ה הק', דור ישרים יבורך זרע ברך ה' חסידים ואנשי מעשה רודפי צדקה וחסד.

נלב"ע כ"ד אדר ראשון תשמ"ו לפ"ק תנצב"ה

וכה נחרט על מצבתו: "פ"נ איש אשכולות ירא אלוקים רודף צדקה וחסד, מזקני חסידי ברסלב, רבי יצחק אייזיק ז"ל שו"ב ומוהל מוורשא בהרה"ח ר' אהרן הלוי הי"ד אלבום, מגזע הב"ח הש"ך ורבי קאפיל ליקאווער זי"ע אוד מוצל מאש, למד הדף היומי מיום היווסדו, ממשיכי קום לתפילת ותיקין, זהיר בדבורו, שמו הטוב יזכר לעולמים ויעמוד לגורלו לקיץ הימין".

משמאל לימין: הרה"ח ר' לוי יצחק בנדר, ר' יצחק אייזיק אלבום, ר' נפתלי דובינסקי, ר' יחיאל גרינוולד ור' יחיאל מיכל דורפמן

<< המשך מעמ' 3

"חודש בחדשו"

דווקא, יכול לזכות להוציא כל הנה"ק ולתשובה שלימה ולבוא למדריגתו, והכל בכח הצדיק האמת" (מכתבי שמואל א, ס"ז)

"אתה בלעדי אינך יכול לעשות", אומר לנו רביה"ק. בלעדי רביה"ק ודרכו הקדושה איננו יכולים להגיע אל התכלית; בלי הדרך החדש שהוא ישן של רביה"ק לא נוכל להגיע לאמת לאמיתה; אולם גם לאחר שירד ובא רביה"ק לזה העולם, וגם לאחר שמסר נפשו עלינו ויסד דרכו הקדושה במסירות נפש של ממש, וגם לאחר שסלל המסילה סיקלה מאבן - גם אז, "אני בלעדיך גם כן איני יכול". כי הכל תלוי בבחירה שלנו, והעיקר הוא "אשר יאמר לכם - תעשו", אם אנחנו נבחר בטוב, ואכן נקיים את עצותיו של רביה"ק ונלך בדרכיו ו"העיקר הוא התקשרות לצדיקים" - כי אז נוכל באמת להנות מכוחו של אותו צדיק ולהגיע אל התכלית בשלמות.

אם רק יבחר בחיים, אם רק ילך אל יוסף ואשר יאמר לו יעשה, כי אז אפילו "אנשים שאיני יודע אם השאל תחתיות ה'יה ד' להם, פי גם השאל ול תחתיות ה'יה קטן לפניהם, שאם ה'יה אפטר להם לחתר תחת שאל תחתיות ה'יה חותרים" (חיי מוהר"ן ש"י). יש בכוחם וביכולתם להיות לצדיקים גמורים ממש, בהם יתפאר בורא עולם.

יה"ר שנזכה.

"הספר שלי"

<< המשך מעמ' 6

ולא יזכה לשמחה אמיתית, אבל חסידי ברסלב בכל הדורות ידעו את המלאכה להכנס לתוך הצער בתיקון חצות ואז בא שמחה אמיתית, וע"פי התורה ייאמר שמכיון שזכו לעזו"ת דקדושה אינם יריאים להכנס למקומות החשוכים ואפי' ששם תפילות"ם נתבלבל"ה מאוד אעפ"כ מחזיקים בעוז ותעצומות בנפשם שזה הדרך לבוא למלך.

וזה הסוד של הזעקות הנוראות של ליקוטי תפילות, שלא רואים כמעט בשום מקום זעקות כאלה, והוא כאמור כי מכיון שתמיד שמע והלך עם ה'דברי תנחומין שיבוא יום ותמצאו זה את זו' ושאר קולות של תנחומין כ"מה לכם לדאוג מאחר שאני הולך לפניכם" 'סמכו על כוחי' [כמבואר באין מספר פעמים בעלי תרופותיו] לכן הוא יכול לעזוק כ"כ.

עבודת החצות הוא 'עיקר גדול' בכל העצות של רביה"ק

לכן זה 'עיקר עבודת האיש הישראלי' כי עצה זו 'עיקרית' - להכנס לתוך הצער ומשם לבוא לעומק השמחה, ורואים אותו בכל העצות של רביה"ק, ולדוגמא - עצת ההתבודדות ששם העבודה להיכנס למקומות החשוכים שבנפשו הן ירידותיו בעבודת השם או שאר דברים רח"ל, וכי"ב, וכמה שאדם יודע ושומע הקולות של השמחה וההתחזקות הוא יכול להכנס יותר עמוק בנפשו ולדבר לפני ה' יתברך כמה שעות. וכן הוא העצה של 'אזמרה' לראות דווקא את הטוב בתוך הרע, וכן בצר הרחבת לי לראות דווקא בצרה את הרחבה, ובפרט העצה של להפוך את היגון ואנחה לשמחה שהוא ממש עבודה להפוך את הצער לשמחה, ויה"ר שעי' עבודת החצות לילה' ושאר העצות היקרים נשמע בקרוב ממש בקול גשמי ממש את קולות השמחה ונראה עין עין בבנין בית המדש במהרה בימינו ממש.

הפנים ע"י מצו"ת שיעור"י וגבול"י אותיות התורה, ולהתחזק שיש תקוה לאחריתנו ועוד יבוא יום וימצאו זה את זו.

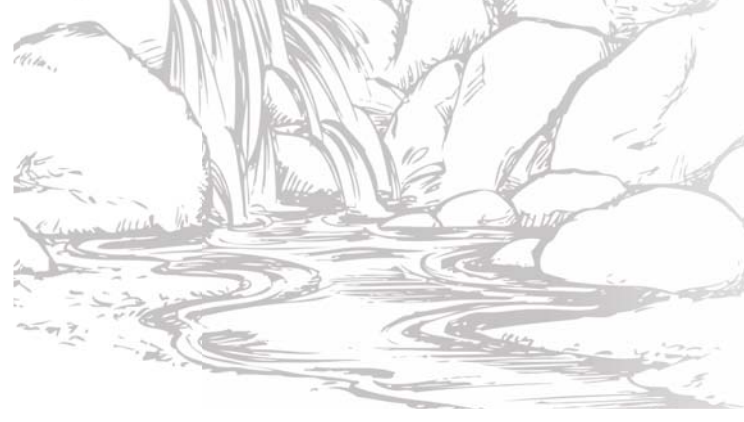
מי שלא מקורב לרופא הגדול ביותר לא יכול לסבול כלל זעקת המלכות

אך מי שאין לו עצת ה'שושבין' לזרוק את הקולות של שמחה ודברי התנחומין הוא אכן לא יכול לקום בחצות לילה ולבכות על החורבן, כי אומר לנפשו: "לא די לי בכל הצרות שאני מסובב מהם, וכסדר אני מנסה לברוח מזה, ומה בצע לעורר את הכאב עוד הפעם, בפרט בלילה שאחרי כל העמל והיגיעה של כל היום אני רוצה סה"כ קצת לנוח" וייתכן שהוא צודק כי אין ענין לעורר כאבים מיותרים באדם כי הוא אכן לא יוכל לסבול את קול הזעקה של המלכות, וכל זה כי הוא כ"כ מפחד מהצער ואם יעורר עוד קצת הצער הוא כבר לא יוכל לסבול כלל. אבל המקורבים לצדיק והרופא הגדול הם יודעים את המלאכה לזרוק את הקולות של שמחה ותנחומין לכן הם יכולים להכנס ולסבול את הצער, וע"פ התורה יבואר שהם יכולים להוריד ולהשיג השגת אלקות שהוא השמחה [כמבואר בביאה"ל] לתוך צמצומים כי חתרו ובנו כלים וצמצומים להמשיך שם השגות אלקות.

והמעמיק עוד יותר יראה שלא רק שיכולים לסבול ולהכנס לתוך הצער של גלות המלכות, אלא רק ככה הם הם מקילים מהצער, וכמו שאומר מוהרנ"ת "אינני יכול עוד לקרר את לבי רק בתשעה באב ובין המצרים בקלות, ובכל השנה בתפלת חצות. ולו רק לבכות על החורבן שאיננו מתנהגים כראוי" היפך דרך העולם שכדי להקל על הצער בורחים ומתעלמים מזה, וגם מי שעובד ה' יברח למתיקות התורה ותפילה ולא ייכנס לתוך הצער, אך תמיד ישאר בו הצער והכאב טמון בנפשו

לקדושים אשר בארץ

חקר קברי צדיקים

מאמע רחל – חלק ב'

במאמר הקודם קראנו בהתרגשות רבה על אמיתת מקום קבורת רחל אמנו ע"ה, כיצד המקום משמש זה אלפי שנים ברצף כמקום תפילה והשתטחות להמוני עמך בית ישראל, החל מבנה יוסף הצדיק, דרך תקופת הג"ך, בזמן החורבן ובהמשך בזמן הראשונים כמלאכים שהעידו על עצמם כיצד שפכו את לבם כמים במקום קדוש ונורא זה.

כבר בראשית התיישבותם של חסידי ברסלב בארץ ישראל הם מצאו במקום קדוש זה, מקום מתאים עד מאוד לעבודת ה' ובפרט לעריכת תיקון חצות ובמרכזו "תיקון רחל" (כפי שמזכיר הרה"צ ר' לייבוש מאפטא ז"ל בספרו "סוד לקרא" בתשובתו לגבי חיוב מזוזה בקבר רחל: "וכן ידוע שחסידי בראסלב נוהגים לערוך שם תיקון חצות מזמן לזמן").

היה זה כאשר זקני הרה"ח ר' יעקב זאב הכהן ברזסקי ז"ל נכנס לברית השידוכין עם בתו של החסיד הנודע מנחם הדעת שבירושלים ר' נחום ערליך ז"ל. חבריו של ר' נחום התפלאו עד מאוד מדוע לקח לבתו את הבחור יעקב זאב שכבר היה אז חסיד ברסלב נלהב (כפי שמתואר בארוכה בימי שמואל), והם התאוננו בפניו שהוא נוהג רבות "לרוץ לקבר רחל", ר' נחום שרצה להרגיעם ענה להם במתק לשונו: "מהיום הוא כבר לא ירוץ לשם..." הם היו בטוחים כי הוא מתכוון למנעו מכך, אך הוא המשיך בחייוך "אני ישלם לו שיוכל לנסוע לשם, ולא יצטרך לרוץ ברגליו..."

מצבה קדושה וטהורה

כאשר אנו ניגשים למצבת קבורת רחל אמנו, רעד וחרדה אוחת אותנו, שכן בתורה נכתב שהמצבה הוצבה בידיו הקדושות של יעקב אבינו (בראשית לה, כ): "וַיֵּצֵב יַעֲקֹב מִצְבָּה עַל קְבֻרָתָהּ הוּא מִצְבַּת קְבֻרַת רַחֵל עַד הַיּוֹם".

במדרש פסיקתא זוטרתא (לקח טוב, שם) איתא: "וַיֵּצֵב יַעֲקֹב מִצְבָּה עַל קְבֻרָתָהּ. מַלְמַד שֶׁכָּל אֶחָד מֵהַבְּנִים שָׁמוּ אֶבֶן עַל הָאֲבָנִים הָאֵלֶּם, עַל שֶׁמֶת אֶחָד עֶשְׂרֵי שְׁבָטִים: הוּא מִצְבַּת קְבֻרַת רַחֵל. הָאֶבֶן שֶׁל יַעֲקֹב הוּא עַל כּוֹלֵן כִּי שָׁמוּ י"ב אֲבָנִים זֶה לְמַעַל מִזֶּה, לִכְךָ נֶאֱמַר מִצְבַּת קְבֻרַת רַחֵל, כִּי לְשׁוֹן צֶבֶב הוּא כּוֹפֶה, כְּמוֹ שֶׁשֶּׁ עֲגֻלוֹת צֶבֶב (במדבר ז ג)".

תיאור סדר האבנים מופיע בכמה וכמה מקורות קדומים, ביניהם תלמיד הרמב"ן הכותב בספר 'תוצאות ארץ ישראל': "כשתי פרסאות מירושלים דרך חברון מצבת קבורת רחל על הדרך כתחום שבת משם לבית לחם, והמצבה עשתי עשר אבנים, שתי אבנים זו אצל זו, רוחב האבן לרוחב הקבר ואורך שתי האבנים לאורך הקבר. והנה חמש שורות זו על זו מעשר אבנים, ואבן אחת למעלה מן העשר ארכה לאורך הקבר ורחבה לרוחב הקבר, והקבלה כי עשרת השבטים נתנו עשר אבנים ויעקב אביהם נתן את העליונה, בנימין לא נתן כי קטן בן יומו היה, ויוסף לא נתן, או שהיה קטן כבן שמונה או מפני עגמת נפש שהיתה אמו".

תיאור זה מופיע בעוד כמה מתיאורי הנוסעים הקדמונים, חלקם מציינים כי על האבן העליונה שהיתה גדולה מכולם היה חקוק השם 'יעקב'. אכן "היום האבן הזה הקדוש והטהור אין רישומו ניכר מבחוץ

ואי אפשר לראות ולהביט תמונתו כלל, כי ציון קדשה עם האבן מוקף בבנין גבוה מסביב בכל השטח עוד משנים קדמוניות, להציל ממשמוש ידי זרים וקלקולם כנודע. וכבר התמרמר הרה"ק בעל "מנחת אלעזר" ממונקאטש זצ"ל על זה אשר לא הניחו עכ"פ חור קטן פתח פתוח שיוכלו לשלוט עין בתוכו כמצוץ מן החרכים לראות את האבן הקדושה שהציב יעקב אבינו בכבודו ובעצמו, אבל כיון שכבר נבנה ונסתם ככה מי לא יחוש לנגוע בקצהו, ובקונטרס 'מצבת קבורת רחל' הובא שחכמי ירושלים תקנו שלא תהא אפשרות לראות את האבן המקודשת בקדושה עליונה, היות ובמקום זה באים גם אנשים פשוטים שאינם ראויים לכך" (מסעות ירושלים).

לאור זאת אנו מבינים כי המצבה הגדולה הנראית לעינינו היום כשהיא מכוסה בפרוכת מפוארת, מכסה את בנין האבנים שנבנה כדי להסתיר בתוכו את המצבה המקורית המורכבת מאחד עשר האבנים שהוצבו על ידי יעקב ובניו כדברי המדרש.

מערה או מצבה

בחלקו הראשון של המאמר עסקנו בנושא כניסת כהנים לקבר רחל, הבאנו גם עדות על כך שהמצבה נבנתה באופן של כיפין ע"ג כיפין (וראה תגובתו של הגר"ב גלינסקי בגליון זה). כעת מצאתי להוסיף עדות נאמנה מפי המקובל הנודע ר' חיים שאול דוויק שהעיד כי רחל קבורה במערה בעומק האדמה ומעל המערה נבנתה המצבה, וזה לשון הג"ר יעקב חי זריהן בספרו בכורי יעקב תשובה כ': "מעשה שהיה כשהייתי בעה"ק ירושת"ו והלכתי למצבת רחל אמנו זיע"א בלויית כמה

רבנים לעשות תקון כרת שם, ובכלל היו שם כהנים. ושם שאלתי את פי מעלת הרב החסיד כמהר"ר שאול הכהן דוויק הי"ו על מה סומכים הכהנים ליכנס למעון הק' של הצדיקים, והשיב שהוא היה נזהר בזה דוקא, ושוב נודע לו שפתח המערה פתוחה לחוץ ומאותו זמן ואילך הוא נכנס".

תגלית מפורטת על מציאת המערה מופיעה בספר 'ציון לקבר רחל אמנו' (עמ' ח') תחת הכותרת "מערת הקבר" תרגום דברי ר' יהוסף שווארץ: "המצבה העתיקה המהוללה אשר על קבר רחל... על הקבר בנוי בית תפלה קטן בתבנית מרובע וגגו משופע ובתוכו נצבת המצבה אשר שלש אמות וחצי ארכה (ממזרח למערב) אמתים רחבה, ואמתים וחצי גבהה, וחוכרה מאבנים גדולות. כל שוחרי קדמוניות האמינו כי המצבה הזאת הוצבה נוכח פני הקבר מלמעלה, אך זה כחמש ועשרים שנה (היינו בשנת תקצ"א) אשר חפרו היהודים לרגליה למען חזק את בדקיה, וימצאו כי היא איננה נצבת על פי המערה אשר בה הקבר, אך רחוק מעט משם מצאו בחיק הארץ מערה עמוקה מאד ובתוכה קבורת רחל. ומני אז נודע לנו כי המצבה איננה על פי מערת הקבר ההוא".

מסקנת הדברים שלפי מסורת זו קיימת מערת קבורה ומעליה מצבה. ואכן ציון קבר רחל במערה מתחת למצבה כבר מופיע אצל הנוסע רבי שלמה מדוראן "ציון רחל במערה" אולם מרוב תיאורי הנוסעים במשך השנים משמע שהיא נקברה בקבורת שדה והמצבה הונחה על גבי הקבר עצמו.

בענין זה יש לציין חפירה נוספת שהתבצעה בשנת תרכ"ה כאשר חצבו ליד הקבר באר גדולה כדי להרוות צמאון המתפללים במימנם של משפחת ששון הידועה מהעיר בומביי שבהודו, וכפי שמספר הג"ר חיים דוד חזן במכתבו לאחד מכתבי העת: "להרוות לב קוראיו הנכבדים באתי עד הלום להגיד חדשות כי חננו ד' לחצוב בור במצבת קבורת אם הבנים רחל זיע"א אשר שומא היתה בלבי על צער בת רבים ונכבדים מישראל ה"י החוננים עפרה להשתטח על קברה הרחוקה מעיה"ק ת"ו יתר על שעה וחצי לקרח ביום בצמא כי אין שם מים, ועתה ד' אלקים אהב שערי ציון הגיע חשקי והעיר לב הישרים בלכותם המתנדבים בעם וחצבנו שם בור גדול וביום ההוא הייתי אנכי שם וכל רבני הספרדים הי"ו והתפללנו על מצבת קבורת רחל זיע"א".

צורת המבנה במהלך השנים

בזמן הראשונים אנו מוצאים כי כל הנוסעים מתארים מצבה בודדת עומדת לבדה על אם הדרך, מורכבת מאותם אבנים שהציבו יעקב ובניו, ללא שום מבנה מעליה. בזמנו של הרע"ב מברטנורה (שנת רמ"ז) כנראה היה נסיון להקים אהל מעל המצבה, ארבעת עמודים ומעליהם כיפה עגולה וזה לשונו: "באנו עד מצבת קבורת רחל, ובנוי עליה כעין כיפה עגולה והיא על אם הדרך, ולא נראה לי הבנין ההוא ישן כאשר היה מן הראוי". במאות השנים הבאות נהרסה ונבנתה שוב הכיפה עם ארבעת העמודים היות והשלטון המוסלמי לא העניק רשיון בניה למקום.

מי שהשתדל לראשונה לבנות בנין ראוי לשמו היה לא אחר מאשר אדונו השל"ה הקדוש אשר השתקע בירושלים בשנת שפ"ב, הוא פעל אצל מוחמד פשה מושל ירושלים שינפיק רשיון להקים קירות מסביב לקבר, ואז נבנה החדר בעל הכיפה העגולה, שהיה סגור בקירות מכל צדדיו, "ופתח קטן היה פתוח לה לצד מערב בלא דלת, והיו נכנסים בו על צד הדחק בכפיפת ראש ובכפיפת קומה שהיה כמו חלון ממש" (מתוך עדות 'הרב הכולל' ר' ישראל משה חזן בספרו שארית הנחלה ירושלים תרכ"ב). נראה גם שבאותה תקופה כוסו האבנים המקוריות בחומת אבנים חדשה ומעליהם טיח עבה באופן שיכסה כראוי את המצבה המקודשת.

בשנת תר"א הגיע למקום הנדיב הנודע סיר משה מונטיפיורי והוא הוסיף לבנות חדר מלבני גדול מדרום למבנה הקטן שהיה קיים עד

תצלום עתיק של קבר רחל מצד דרום, נראים קברי המוסלמים סביב

ציור עתיק מתקופת הראשונים

לזמנו, כשהוא הורס לגמרי את הקיר הדרומי באופן שמחבר את שני החדרים יחדיו. מני אז קיבל מבנה הקבר את צורתו הייחודית המופיעה בכל הציורים העתיקים, ובכך קנה רבי משה את עולמו, כאשר גם המצבה שנבנתה ברבות השנים על קברו בעיר רמסגייט שבאנגליה קיבלה גם היא את צורת קבר רחל, להזכיר את בנינו זה לזכרון עולם.

במסורת החסידות מובא כי היו מי שפקפקו על בניית הבנין מעל קבר רחל. על הרה"ק הדברי חיים מצאנז מסופר: "התלונן על הנגיד ר' משה מונטיפיורי על שבנה בנין על גבי קבר רחל וסגרו, באומרו "קבר רחל צריך להיות פתוח" (יהי אור שפע חיים עמ' מ"). כמו כן בספר מסעות ירושלים מביא את דברי הרה"ק בעל מנחת אלעזר ממונקאטש: "זאמר עוד כי תחלה וראש כאשר השר המפורסם משה מאנטיפיורי ע"ה כונן ידיו לחזק הבנין על ציון רחל אמנו לא הודו לו חכמים רבותינו שבחול, לאשר עפ"י האריז"ל לאה היא מעלמא דאיתכסיא ע"כ משכן כבודה ג"כ בסתר עליון במערת המכפלה, משא"כ רחל היא מעלמא דאיתגליא ע"כ משכן כבודה באם הדרך ורעו דילה גלי לה מקום קבורתה ולא תחת בנין בית". עם זאת הוא גם מיישב את הענין: "אמנם כאשר שמעו אח"כ רבותינו שבגולה ע"י הבקאים מאה"ק כי הניחו פגרים מתים טמאים ר"ל מסביב לה, הודו ואמרו והסכימו לאשר משה עשה מדעתו בהתחזקות הבנין כנ"ל שתהיה הכותל מפסקת להבדיל בין הטמא ובין הטהור וזהו כבודה של רחל. וגם שאילולי זאת לא היה אפשר להתפלל על ציון קדשה כמבואר בהאריז"ל שאין להתפלל על קבר שהוא קרוב ונוכח קברי עכו"ם משא"כ עתה מקום קבורתה הרי היא מקודשת בחומת בית ציון וברם זכור אותו האיש לטוב".

עם זאת יש לציין כי לפי המובא לעיל כבר קדמו השל"ה הקדוש והוא זה שבנה לראשונה מבנה סגור מעל גבי הקבר. אמנם ר"מ מונטיפיורי שיפץ כראוי את כל המקום הקדוש באופן שיהיה שמור ונאה, ולכן נקרא הדבר על שמו.

ואם כבר הזכרנו את הפקפוק לגבי הבנין, מן הראוי לציין כי גם הגר"מ

מצבת קבר רחל פרי מכחולו של ר' ניסן בק

קבר רבי משה מוניפירי באנגליה בצורת קבר רחל

ציור עתיק

פיינשטיין בתשובותיו (אגרות משה ח"ד נ"ז) מאריך רבות אודות הבניין והמצבה שעל קבר רחל, כשבין השאר הוא מגיע למסקנה כי לא יתכן שהמצבה היתה מורכבת מכמה אבנים, אלא היתה אבן אחת ענקית ויחידה שהציב יעקב לבדו והוא מדייק מלשון הכתוב "מצבה" עיי"ש באורך. ואילו על הבנין הוא מציין: "כל הדברים שנבנו שם מאז, לא בנה יעקב וגם לא בזמן הנביאים והתנאים והאמוראים. והבנין אשר על הקבר, וביה"נ להתפלל שם, זה נבנה בדורות אחרונים. ואין זה מחוייב

מצוה לכבוד רחל אמנו. ואם היה כוונתם לכבוד רחל אמנו, לא היה כוונה רצויה כי אין עושין נפשות לצדיקים, ולא היו מסכימים לזה גדולי הדור שהיו בזמן הבנין. אלא היה זה לטובת אלו שבאין להתפלל שם, שיכולו לבא להתפלל שם אף בזמן הגשמים ובזמן הקור".

י"א חשון יומא דהילולא

מפסוקי התורה אנו למדים כי רחל הסתלקה ביום לידת בנה בנימין. לפי מה שמקובל מאז ומקדם הרי שהדבר היה ביום י"א חשון, בו מגיעים רבבות אלפי ישראל להשתטח על ציונה. עובדה זו מוזכרת רק במאות השנים האחרונות ואין לה מקור קדום. וכמדומני הראשון שמזכיר זאת הוא הגר"ח פלאגי בספרו מועד לכל חי וזה לשונו: "ראוי והגון שיתקנו לעשות לימוד גדול בכנופיא גדולה בליל י"א חשון ויומו על מצבת קבורת רחל כדי לעורר זכותה דרחל מבכה על בניה, ויקיים הקב"ה הבטחתו אליה ושבנו בנים לגבולם, ומה טוב דמי שהוא מתופסי התורה ילמוד כהיום הזה בכל מקום שהוא במאמרי הש"ס והמדרשים המדברים ברחל אמנו כי דבר בעתו מה טוב, ועל ידי זה זכותה תהא למגן וצנינה בעדינו אמן כן יהי רצון, גם מן הראוי הוא דבכל מקום שישראל מצויין שם, שיתנדבו כיום הזה לקופת רחל אמנו זכותה יגן עלינו אמן איש כמתנת ידו, והוא דבר גדול לעשות כזאת ביום פקודתה מידי שנה כשנה, ואגוני מגנא".

מן ההכרח להקדים כי "ישראל אם אינם נביאים בני נביאים הם", ובוודאי שאיננו מכניסים ראשנו לענין נשגב זה שלא להחליש ולא לקרר חלילה את העליה הגדולה לציונה הקדוש ביום י"א חשון, אך לדון ולהביא את המקורות לצד זה וזה ניתן לנו רשות עד כמה שידינו מגעת בע"ה.

ובכן, המקור הקדום היחיד ליום זה הוא ע"פ המדרש 'תדשא' המובא בילקוט שמעוני וברבינו בחיי עה"ת בתחילת פר' שמות (ומשם הועתק לסדר הדורות ועו"ס) שמציין את כל השבטים מתי נולדו: "ראובן נולד בי"ד בכסלו, שמעון בכ"א טבת, לוי בי"ו בניסן, יהודה בט"ו בסיון, דן בט' אלול, נפתלי בה' בתשרי, גד ב' במרחשון, אשר בכ' בשבט, יששכר ב' באב, זבולון ב' בתשרי, יוסף באחד בתמוז ובנימין נולד י"א במרחשון. באדר ובאייר לא נולדו נשתירו לאפרים ולמנשה, מצאתי במדרש תדשא" (ומכאן למדים גם ימי פטירת השבטים משום שהשי"ת ממלא שנותיהם של צדיקים).

פטירת רחל בין פסח לעצרת

אולם מול מדרש זה (שלהלן נעסוק במהימנותו) קיימים כמה מאמרי חז"ל מפורשים שרחל נפטרה בתחילת הקיץ, בין פסח לעצרת. קושיא זו אינה חדשה, וכבר התקשו בה בדורות שעברו כמעט כל אלה שעסקו בענין, ומובא בכל הספרים והקונטרסים שיצאו לאור לפני שנים רבות.

בפר' ויחי (ברא' מח ז) פירש"י 'ולא תאמר שעכבו עלי גשמים מלהוליכה ולקברה בחברון, עת הגריד היה שהארץ חלולה ומנוקבת ככברה'. כלומר בקיץ. ובפר' וישלח (שם לה טז) עה"פ 'כברת ארץ' פירש"י 'אגדה בזמן שהארץ חלולה ומנוקבת ככברה שהניר מצוי הסתיו עבר והשרב עדיין לא בא'. ומקור דברי רש"י מב"ר וישלח (פב ז): 'אמר ר' אליעזר בן יעקב בשעה שהארץ חלולה ככברה והבר מצוי, רבנן אמרי, כבר הבר מצוי ועונת גשמים עברה ועדיין השרב לא בא'. וכן אמרו גם בפסיקתא רבתי דרב כהנא, נשא (אות ג), וכ"ה בב"ר ויחי: 'בעוד כברת ארץ לבוא אפרתה, בין פסח לעצרת היה בזמן שהארץ מנופה והולכת ובאה ככברה שיכולים להלך'.

מכאן שזמן פטירת רחל הוא בימי הקציר שאחרי פסח. (אמנם רש"י כתב שדרשה זו שהארץ ככברה אינו פשוטו של מקרא, אלא פשוטו כברת ארץ - מידת ארץ. אך ודאי פשוטו של מקרא לא סותר דברי חז"ל, וגם מעיני חז"ל לא נעלם פשוטו של מקרא, ודרשו בו מה שדרשו, וממנו אנו יודעים זמן פטירתה).

מדרש משובש מתוכו

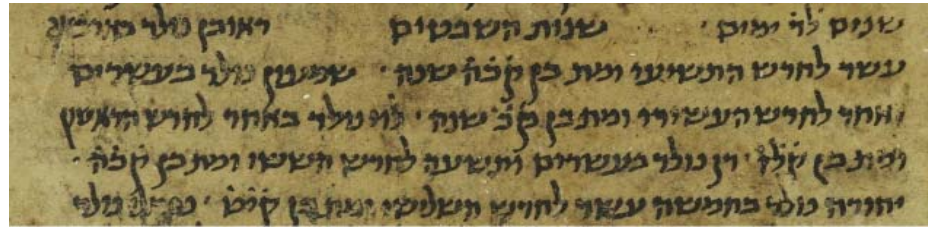
ואם כן לכאורה היה מקום לומר שיש לנו מדרשות חלוקים, אולם כבר העירו על העתקת המדרש תדשא כי יש כמה וכמה דברי חז"ל ואפילו פסוקי מקרא מפורשים שאינם עולים בקנה אחד עם התאריכים הנקובים שם.

ויש להקדים כי בשנים האחרונות התגלה כתב היד המקורי של מדרש תדשא, (מובא במאסף התורני 'חצי גבורים', אלול תשע"ד עמ' קי"א) ובו כתובים שמות החדשים לפי מנינם ולא לפי שמותם, כגון ראובן בי"ד לחודש התשיעי, שמעון בכ"א לחודש העשירי וכן הלאה. ואצל בנימין כתוב י"א לחודש השמיני. וזה נכון כאשר אנו מונים את החדשים מניסן, כפי שציוותה התורה שיהיה ראשון לחדשי השנה.

אולם באותו מקור עצמו יש סתירות ברורות, כשפעם המנין הוא ודאי לפי ניסן ופעם אחרת המנין הוא ודאי לפי תשרי. לגבי לידת יששכר התאריך של י"ד לחודש החמישי (אב) אינו מתאים, שכן לאה נתעברה מיששכר בימי קציר חטים (בראשית ל יד-יז), וכמו שהביא רש"י מהמדרש שזכותה ויצא ממנה יששכר בלילה ההוא. ואם כן לידתו מתאימה בא' לחודש שבט, שהוא החמישי למנין מתשרי ולא מניסן. מנגד לגבי לידת יוסף בא' תמוז, זה מתאים רק לפי המנין מניסן, שכן בראש השנה נתעברה רחל (ר"ה י:).

לבד מזאת קשה מאד כי התאריכים המצוינים כלידת השבטים בהכרח לא יתאימו להא דאיתא בסדר עולם רבה שכל השבטים נולדו לו' חדשים בזה אחר זה, בתוך אותם ז' שנים שעבד יעקב ברחל. וביותר קשה כי לפי המדרש הזה יוצא שיוסף נולד לאחר ז' שנים, ובכתוב מפורש שנולד לפני כן. עוד תמיהה יש כאן כי לפי סדר זה לא מובן מהו שנאמר אצל לאה "ותעמוד מלדת" לאחר לידת יהודה ודו"ק.

(במאמר המוסגר יש לציין כי כתוצאה מכל הקושיות הנ"ל יש הטוענים כי באמת כל המדרש 'תדשא' משובש מתוכו, והם מוכיחים בכמה וכמה ראיות שמקורו מ"ספר היובלים" שהינו ספר ליקוט חיצוני מסוף ימי הבית, והיה מצוי גם בימי הגאונים, ובו כמה וכמה דברים תמוהים משל הצדוקים בהיפך מדברי חז"ל המפורשים ואכמ"ל בענין זה).

מדרש תדשא כתב היד המקורי בו מופיעים שמות החדשים לפי מנינם

ויש ליישב...

וידידנו הג"ר בצלאל גלינסקי שליט"א שלח לי בכתב אופן אחר ליישב שלא יהיה סתירה בין המדרשות: "כידוע המקור היחיד ל"א חשון הוא הילקוט שמעוני שיום לידת בנימין הוא ב"א חשון, אבל לא נאמר שם להדיא שזהו תאריך פטירתה, ומאידך יש סתירה לזה מהפסיקתא שהובא ברש"י פרשת ויחי שפטירתה היה לאחר שנגמרו הגשמים והארץ יבשה ומנוקבת ככברה מחמת הגשמים, ומבואר שזה אחרי פסח, ובפסיקתא מבואר להדיא שנפטרה בין פסח לעצרת. והנראה לי ביישוב הסתירה, בספר גליא רזא עה"ת לאחד מהראשונים הקשה בדיוקי הפסוקים שכתוב פעמיים שרחל מתה, ולמה נכתב פעמיים, וכתב שם שרחל בשעת קושי הלידה יצא נפשה וע"י צעקות הנשים כנהוג חזר אליה נשמתה, ומתה לאחר זמן עיי"ש בדבריו, וא"כ אולי אפשר לחדש שאכן בנימין נולד ב"א חשון ויצא נשמתה וחזרה אליה ובפועל מתה בין פסח לעצרת".

כך או כך, בוודאי שתמיד אפשר לפעול ישועות בקבר רחל אמנו, וגדול יום י"א חשון, שאע"פ שאין בירור האם זה אכן יום פטירתה, עצם הקבלה והמסורת, וההאספות של רבבות ישראל על קברה - בוודאי שזהו יום לקבלת התפילות, ובוודאי לא פחות מכל יום אחר בשנה שבכל עת מצוא הזמן גרמא לעורר את זכות הצדיקים הקדושים אשר בארץ המה.

[בהכנת המאמר הסתייעתי רבות בספר 'יסוד לקרא' (ירושלים תשכ"ז) להרה"צ ר' אריה לייבוש ליפשיץ זצ"ל אדמו"ר מאפסא-ירושלים (סבו של האדמו"ר מסטראפקוב), ובמאמריו המחכימים של הרב בנימין קרלנשטיין שליט"א]

בס"ד

לכבוד מערכת "מימי הנחל" השלום והברכה

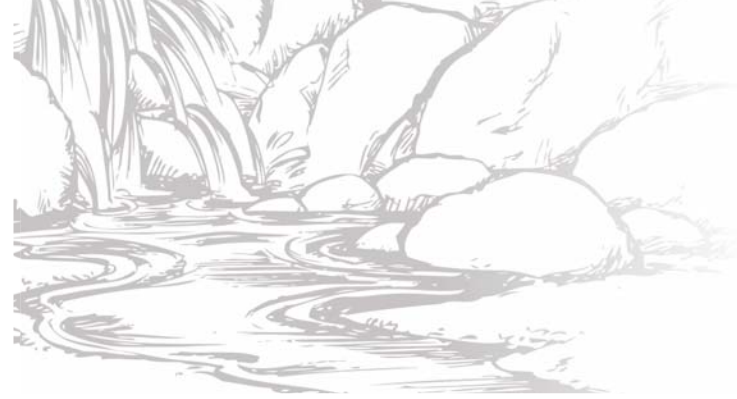
ראשית רציתי להקדים בשבח הירחון המלא מזן את זן, בתכנים שונים המשיבים כל נפש.

ועתה באתי בענין המאמר הנפלא על 'קבר רחל', ובסופו התייחס הכותב בענין כניסת כהנים לתוכו, והביא שכמה וכמה גדולים וטובים כתבו על ההיתר להיכנס לשם, כיון שבנו את הציון באופן המותר.

הנה קבר שאין עליו פותח טפח נחשב לטומאה רצוצה שבוקעת ועולה 'כנגד' הטומאה, ואם יש אהל מעל גבי הטומאה הרי הטומאה מתפשטת בכל חלל הבית, אמנם אם יש פותח טפח בין המת למצבה שמעליו, הרי המצבה שמעליו חוסמת את הטומאה ושוב אינה מתפשטת, אמנם להיתר זה יש הגבלה מסוימת שמה שאין הטומאה עולה מעל גבי הקבר היינו רק כשיש נקב של פותח טפח מלמעלה או מהצדדים, שיש מקום לטומאה לצאת, אבל אם כל הקבר סגור מכל הצדדים, הרי זה נחשב כקבר סתום' וחומר יותר לטומאה רצוצה, שטומאה בוקעת ועולה כנגד כל הקבר אף כנגד מקום הריקן שבקבר, ומטמאה כל סביביו, [עי' בכל זה בתוס' ברכות יט: ובט"ז יו"ד ריש סימן שע"ב].

ממילא בנידון הכניסה לקבר רחל, לפי השיטה שבנו את המצבה באופן המותר, אין די שהשאירו חלל טפח בתוך המצבה, כפי שהיה משמע בכתבה, אלא צריך שיהיה במצבה גם פתוח נקב של טפח באיזה מקום למעלה או בצדדים, ויתכן שבשעה שבנו את המצבה, אכן כך היה והיה ידוע להם היכן הנקב, ועל סמך זה נהגו להיכנס, אבל כיון שמאז שנכתב היתר זה, עבר על המקום שינויים רבים ע"י שיפוצים ודברים נוספים, ואיננו רואים בעינינו שום נקב של פותח טפח, א"כ א"א להסתמך על ההיתר שנכתב לפני שנים רבות, כשלפי עיני ראות הדיין אין הבנה להיתר זה. [ואכן שמעתי שאחד מאלו שהיו נוהגים להיתר, הוא החכם רבי אפרים הכהן מחכמי ומקובלי בית אל, אביו של הגאון רבי שלום כהן ראש ישיבת פורת יוסף, אולם בנו עצמו הנ"ל אינו נכנס לתוך קבר רחל, מחמת טענה זו].

החותם לכבוד התורה וכהניה בצלאל גלינסקי

לכבוד מערכת "מימי הנחל" שלום וברכה.

אחרי שראיתי את מכתבו של ר' ישראל הרשקוביץ נ"י על ענין חיזוק בתפלה, רציתי להוסיף עוד כמה נקודות בענין זה וזה החלי:

קודם כל אקדים שכל מה שאכתוב כאן זה לא בגדר תוכחה כלל וכלל, כי מי אנוכי שאוכיח אחרים, וכבר ידוע מה שהתנא ר' עקיבא אמר 'תמהה אני אם יש בדור הזה מי שיכול להוכיח', רק כל הדיבורים הם בחי' נקודת החבר ותו לא, ומי שמרגיש שנחלש דעתו עי"ז, לא אליו דברתי, ודי בהערה זו.

בשנים האחרונות הגיעה למחנינו צרה צרורה מאוד, נגע אשר לא היה לעולמים, והוא צרת העלונים!! שבכל ליל שבת בעת אשר כל העולמות עולים עליה אחר עליה, והתפילה אז חשובה מאוד מאוד כידוע (וכמו שאנו אומרים ב'כגונא': "צלוחא דמעלי שבתא" וכו', וכמו שמבואר בכתבי האר"י ז"ל גודל מעלת התפלה בעת קבלת שבת אשר כל מזמור ומזמור שאומרים אז מונח בזה סודות עליונים, ובפרט 'מזמור לדוד הבו לה' בני אלים' ו'מזמור שיר ליום השבת' וכו' וכו', והרוצה להרחיב דעתו בזה יסתכל בספר הק' 'קרא דשבתא' מהרה"ק הרב מטשערין ז"ל, ויראה בעיניו גודל מעלת תפלת ליל שבת, באותה עת רצון מגיעים אלינו עלונים וגלינות שונים ומשונים.

והנה אבותינו סיפרו לנו גודל ההתעוררות שהיה מנת חלקם של אנשי שלומינו בעת רצון זה, וזה החל עוד מאמירת התפילות על שב"ק מליקו"ת ואח"כ אמירת שיר השירים בחיות, ואח"כ אמירת מזמור ק"ו 'הודו לה' כי טוב', בהתעוררות רב ובצערות בלב נשבר מאוד, ואח"כ תפלת מנחה באריכות (כידוע גודל מעלת מנחה בערב שבת), ומי מדבר כבר על מזמורי קבלת שבת ובפרט המזמור 'הבו לה' שהיו נאמרים בהתלהבות יתירה וברגש רב, ואח"כ הלכה דוד' בניגון וזמרה בשמחה עצומה, ואח"כ מזמור שיר ליום השבת וכו' וכו' עד סוף תפלת ערבית. והבעל דבר בראותו את כל זה לא היה מרוצה בכלל וחשב הרבה מחשבות איך לקלקל כל זאת, עד שסוף סוף מצא עצה לנפשו והכניס למחנינו הצרה הזאת המכונה 'עלונים', וכך הצליח מאוד - לדאבון כל לב - לקלקל הברען וההתלהבות, עד שהצליח מעשה שטן ותפלת ליל שבת קיבלה צורה אחרת לגמרי רח"ל, אוי לנו כי חטאנו! [ואפ"ל כי הר"ת של עלו"ן היא על' ל'בבכם ו'על נ'פשכם, היינו שע"י הקריאה בעלון באמצע התפילה א"א לקיים את הפסוק ושמתם את דברי אלה על לבבכם וכו'...]

למה הדבר דומה? למלך אדיר וחזק שעשו בשבילו חגיגת 'יום ההכתרה' וכידוע עושים זאת ב'פאראד' גדול מאוד, וכל בני המדינה מתקבצים לארמון המלך, ושריו ועבדיו עומדים לפניו ושרים לפניו בשמחה עצומה וכו' והנה כמה אנשים אשר היה להם משעמם הוציאו מכיסם כמה עלונים והעבירו את זמנם בקריאה מהנה, ולמזלם הרב הבחין בזה מלכם האדיר, כמה בושה וחורפה היה להם, ממש רצו לקבור עצמם מתחת האדמה.

כן הדבר בעניינינו, בליל שבת מתקבצים כולם לקבל פני שבת מלכתא

מתוך ששון ושמחה, וכולם משבחים למלך העולם אשר נתן לנו מתנה טובה שהיתה בבית גנזיו, ואיך נראים אותם האנשים אשר כל זאת לא נוגע להם כלל, והם בדידהו בקריאת עלוניהם השונים, כמה בושה יש בדבר! כמה חציפות יש בזה!

וחוץ מזה נכשלים בקריאתם בזמן אמירת קדיש אשר יש איסור להרהר אז אפילו בדברי תורה כמבואר במשנ"ב, ויעידו כל אלו שקוראים בשקיקה ורוצים להפסיק בזמן קדיש שאי אפשר שלא להיכשל, כי מאוד קשה להפסיק משהו שמאוד מושך והנסיון יוכיח.

ואיני מדבר חלילה בגנותם של העלונים, אשר מזכים את הרבים בדברי תורה והלכה וכו', רק כוונתי היא שלגבי קריאתם באמצע התפילה הוא צרה, וכל דבר טוב רק בעתו ובזמנו.

ויש בתי כנסת ששם עומדים הגבאים בכל תוקף לא להביא עלונים עד סיום התפילה ואשרי להם, ואעפ"כ יש כאלו המביאים עלונים לעצמם, ומפריעים לחבריהם לשולחן...

והעצה על זה, להתפלל על זה, שנוזה להרגיש טעם בתפלה, ושלא נרצה בכלל את כל זה מרוב מתיקות בדיבורי התפלה, וכידוע לי מכמה אברכים שהיו שקועים בתאוות העלונים, והתפללו על זה עד שעזר להם ה' והתחילו להרגיש מתיקות התפלה וממילא הפסיקו עם זה, כי ב'חידר' של רבינו הק' יודעים ש'הכל חפצים ליראה את שמך' וכל אחד רוצה להתפלל בכוונה כראוי בהתלהבות בחיות, אבל היצה"ר מכניס בלב האדם כאילו הוא אין לו שייכות עם התפלה, וזה שייך רק לעובדים' או לעקסטרער יונגעלייט' אשר הם מונחים כבר בתפלה, אבל אני מה שייכות יש לי עם תפלה אני מגיע לביהכנ"ס רק כמצות אנשים מלומדה' אבל אין לי שום חיבור עם התפלה.

אבל אברך יקר! אל תשמע לו בשום אופן, רק תשמע להצדיק שאומר בדיוק ההיפך, שכל אחד רוצה, ויכול, להגיע לזה, ועם תפלה להקב"ה תזכה בעזה"ל לטעום טעם מתיקות התפילה ואז כבר לא יהיה לך נסיון הנ"ל, תנסה ותווכח!!

ועוד אחת אדבר וארווח לי: מה שנמצא לפעמים שיוצאים לחוץ בעת תפלת קבלת שבת ומדברים כמה אברכים יחד, וחוץ מהזלזול הנורא שיש בזה, עוד נכשלים בדיבורים אסורים ודברי חול האסורים בשבת, ויש בזה גם ענין של מכשיל את הרבים וחילול ה' נורא מה שאחרים למדים מהם לעשות כמותם ובפרט בחורים, ושומר נפשו ירחק מכך כמטחווי קשת, ולא תהא כזאת בישראל לעשות 'קופקעס' מחוץ לבית הכנסת בעת התפלה.

ואם על המלך - מלכו של עולם - טוב, ינתן דעת לגבאי בית הכנסת, או לכל מי שהוא, לתלות מכתבי זה במקום בולט כדי להרחיק האדם מן העבירה, והיה זה שכרי.

כל דברי הם רק בגדר שיחת חברים ותו לא כמבואר בתחילת המכתב.

כה דברי המפצה לישועה להרמת קרן התפלה

ידידכם לנצ"ח

ציוני דרך וסיקור במלאות 20 שנה ל'בית היוצר' - א פאבריק פון אידישקייט המפעל הכביר "מורשת הנחל" תשס"א - תשפ"א

וכפי שאכן "זה היה כל עבודתו של גאון עוזנו מוהרנ"ת זצ"ל, אשר עבר כל ימיו במסירות נפש להאיר דעת רבינו הק' בעולם, וכל דבריו הק' בספריו ובמכתביו סובבים רק על קוטב זה, לגלות ולהודיע לכל באי עולם גדולת רבינו הק' וגדולת תורותיו ודרכיו ועצותיו הק' אשר בהם נחיה חיי עולם. ומוהרנ"ת זצ"ל, עם כל עוצם גדולתו והשגתו, לא הוסיף מדיליה כלום שום דרך ועצה חדשה אשר לא נצטוונו מרבינו הק', וכמו שהכריז לפני הסתלקותו 'לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו'. וכזאת היה דרך כל גדולי אנ"ש ז"ל מאז עד היום, רק לעורר ולחזק לקיים דברי רבינו כמו שהם, בלי שום חכמות והמצאות כלל.

"וזה סוד כל קיום חסידות ברסלב עד היום הזה, אשר כל העולם מתפללים על זה מאד איך אנו מחזיקים מעמד, וחסידות ברסלב נמשכת מדור לדור מבלי שיהיה לנו רבי ומנהיג המלוּבש בגוף כנהוג בכל עדות החסידים. אמנם זהו סוד כל קיומנו, כי כל חסידות ברסלב עומדת על יסוד זה!" (תמימי דרך, קל).

ובעומק ליבם מייחלים אנ"ש למצוא חבורה כלבבם, בכל כחם מקוים להמשיך את המסורת הלאה כפי שינקו ונשמו זאת כל השנים.

חורף תשס"א

שב"ק פרשת לך לך, אתרא קדישא מירון.

האברך היקר הר"ר אליעזר קירשבוים יחד עם הרה"ג ר' יצחק רזנבלט יושבים בסעודה שלישית יחד עם הרה"ח ר' מאיר קרלכך שליט"א, ובתוך כך עולים הכיסופים והצורך לעשות משהו בשביל כלליות

השבתות השנתיות נשארו, כאשר מדי שנה מתווספים עוד ועוד אברכים להתוועד יחד לשבת שכולה התעלות.

הרוח החיה, במסירות עצומה, למען קיום החבורה וכלל הפעילות היה הרה"ח ר' אליעזר בורשטיין.

באחת השנים בשבת השנתית במירון, ניגש אליו אברך יקר ובטרוניה מהולה בצער וכאב אמר: "זה כל התכלית? שבת במירון וזהו?!". ר' אליעזר, שבעצמו אף הוא חי את אותה תחושה, השיב לו: "אכן, ודאי שיש לעשות לזה המשיך. ובכן, כאשר הנך חוזר לירושלים תכין רשימה של כל החברים ונחדש שוב את החבורה השבועית".

כך נתייסדה החבורה השבועית הקבועה הראשונה.

*

ועדיין, חסידי ברסלב שהיו מתאבקים בעפרם של זקני אנ"ש בדורות הקודמים, מתחבטים בדילמות קשות. תמורות נפלאות עוברות על כל העולם בכלל ועל חסידות ברסלב בפרט; גדיים נעשים תיישים ומהמורות ומעברי הזמן מביאים איתם עייפות החומר, המציבה מניעות וגורמת לכך שאין בכוחו של כל אחד להלהיב את האש בקרבו ובביתו פנימה, להעביר את השלהבת הלאה לדורות הבאים כנתינתה ומסירתה.

ובחללו של אוויר מרחף ציוויו של רביה"ק: "רק אתם תחזיקו עצמם יחד אז תהיו אנשים כשרים!", והרי חסידות ברסלב כל עיקרה הוא המשכת אורו של רביה"ק באופן של "תלמידים, שאלו התלמידים יעשו תלמידים אחרים, וכן התלמידי תלמידים יאירו להלן יותר ויותר, וכן לדורי דורות" (חיי מוהר"ן, שעג).

חורף תש"נ

עוד לא נתרפא כאב הלב מפטירתו של הרה"ח ר' לוי יצחק בנדר ז"ל, ומלבד כל מה שאבדנו, מורגש בעיקר המחסור בשיעוריו השבועיים, שהיה מוסר במתיקות שובה לב בדרכי ועצות רביה"ק ותלמידיו, בהם היה מעביר את המסורת של זקני אנ"ש בדורות הקודמים כפי שקיבל באומן.

עוד קודם לכן, בשנתו האחרונה, התגברה עליו חולשה ופסק ממסירת השיעורים הקבועים שהיה מוסר במשך השנים. כאשר טענו לפניו על כך, באמרם כי האברכים נעשים כעצים יבשים בהעדר ההתקבצות וההתאספות יחד בחבורה, אמר ר' לוי יצחק כי אכן יש לקבץ את האברכים ולארגן להם שיעורים שבועיים ע"י משפיעי אנ"ש.

וכך בחודש חשוון תש"ן, החלו להתקבץ מידי שבוע ששה שבעה אברכים בבית ר' שמעון ברי"נ אנשין שהתגורר אז ברח' בהר"ן, כאשר כל שבוע מדבר משפיע אחר.

עם הזמן התבסס השיעור בהשתתפות קבועה של הרה"ח ר' נתן ליברמנש שליט"א שהגיע במסירות עצומה למסור שיחה בתורת רביז"ל, להעביר את אורו הזך של רביה"ק כפי שקיבלנוהו מדורות הקודמים.

כעבור שנה, מתארגנים בני החבורה לשבות אצל העיר וקדיש ציון הרשב"י זיע"א באתרא קדישא מירון.

כך ממשיכה להתקיים החבורה השבועית בראשות ר' נתן ליברמנש בחמש שנים הבאות, כאשר מפעם לפעם נערכת גם סעודת ראש חודש בה משמיע ר' נתן ליברמנש מדברותיו. עם השנים בשל קשיים שהתעוררו התבטלה החבורה, אולם

במעט לחזור לאחור, לצעוד יחד עם אנשי שלומינו את עשרים השנים האחרונות, לנסות להרגיש את האווירה ואת ההתרגשות בייסוד החבורות לאברכים לבחורים ולנערים, ועל הכל, את הרגשת האחדות והשמחה, המסורת של ברסלב בטירתה כפי שקיבלנו אותה מזקני אנ"ש בדורות הקודמים, וההתחזקות בתמימות ופשיטות.

ויה"ר שבכך נתעורר להמשיך את האש הזו הלאה, ביתר שאת וביתר עוז, להלהיב את ליבנו, להיות לנו קשר ושייכות עם רביה"ק בכל תהלוכות חיינו לטוב לנו כל הימים.

עשרים שנה הינם פרק זמן ראוי לעצירה והתבוננות. עשרים שנה מכילים כמה מאות חודשים, יותר מאלף שבועות וקרוב לשמונת אלפים ימים.

ברם, עשרים שנה לבית היוצר - א פאבריק פון אידישקייט - "מורשת הנחל" טומנים בקרבם ענין אחר לגמרי.

עשרים שנה ל"מורשת הנחל", מגלמים בתוכם פעילות ועשייה בלתי נדלים, בהפצת אורו של רביה"ק בכל רחבי ארץ הקודש ומחוצה לה.

עשרים שנה ל"מורשת הנחל" מעידים יותר מכל כי הבטחתו של רביה"ק, "מיין פייערל וועט שוין טלוען ביז משיח וועט קומען", מתקיימת במלואה.

"דבר ציוה לאלף דור", כאלף בוגרים כבר זכו להתחנך בינות לכותלי "מורשת הנחל", וממשיכים בגאון את המורשת הנפלאה, לפאר ולרומם את שם רביה"ק בכל מקומות מושבותיהם בארץ הקודש ומחוצה לה. הם המה הפירות הנפלאים, המעידים יותר מכל על ההשקעה המיוחדת, במסירות אין קץ, להמשיך את המסורת ללא כחל ושרק, כה יתן וכה יוסיף עד ביאת ינון.

*

המסגרת המצומצמת הזאת אינה יכולה להכיל את כל מה שהלב מרגיש, יודע ומבין מהנעשה בין כותלי המפעל הכביר הזה. אולם ננסה

המפעל הכביר "מורשת הנחל"

חסידי ברסלב, אברכים, בחורים, ילדים ובני הבית, הצמאים לדבר ה'. להמשיך את האור של רביה"ק, ולהטעים גם לצאצאיהם מטעם זקנים, כיצד היו נראים חסידי ברסלב בדור הקודם. השיחה הארוכה מסתיימת בהחלטה נחושה לקום ולעשות מעשה.

מיד לאחר השבת, הם פונים להרה"ח ר' אליעזר בורשטיין ור' שמעון צבי שפירא ועוד אברכים, ומחליטים לחדש חבורת אברכים שבועית באופן קבוע בבית ר' אליעזר קירשבוים, החבורה שב"ה נמשכת בקביעות עד היום.

כחודשיים חולפים ומשפיעי אנ"ש ואברכים בעלי שאר רוח מתכנסים לדון בדבר ההתעוררות שהחלה בייסוד חבורות. ושוב, הכינוס מסתיים בהחלטה לארגן חבורות שבועיות לבחורים. חבורה אחת מתקיימת

בבית ר' אליעזר קירשבוים, וחבורה שניה מתקיימת בישיבת קול תורה בבית וגן ע"י הר"ר שלום אהרן צוקר.

ועכשיו כל ההתחלות... ההכנה דרבה ליום הפורים

יום הפורים הקדוש, מהווה אצל כלל חסידי ברסלב יום מרומם ונשגב מאוד; יום בו גילה רבינו כי 'ועכשיו כל ההתחלות מפורים...!'. אם אצל העולם מוצאים בימים אלו הזדמנות לשחרר במקצת את הסדרים ההדוקים בישיבות וכו', הרי שכאן להיפך: חושבים כיצד אפשר להטעים לבחורים את טעמו האמיתי של היום הקדוש והנשגב הזה, כאשר היתה באמנה אתם משנים עברו אצל גדולי וזקני אנ"ש, כי ביום זה כל השערים פתוחים להיכנס להיכל מרדכי הוא הצדיק וכח התפילה גדול יותר ביום

זה. לשם כך מארגנים 'הכנה דרבה' המתחילה כבר במוצאי תענית אסתר, כאשר הבחורים הולכים לישון בדירה שנלקחה במיוחד לצורך כך, בחצות לילה קמו כולם יחד לקיים את עצת ההתבודדות, ולאחר תפילת שחרית כותיקין התקיימה סעודה לכבוד פורים דפרזים.

במעמד זה אכן השתתפו רק חמשה בחורים, אולם הטעם הנפלא שהותיר את רישומו למשך כל השנה כולה, הביא לכך שבשנה הבאה כבר השתתפו עשרות ומאות בחורים ב"הכנה דרבה", שהתקיימה בביהמ"ד אור אברהם, וכמעשהו בראשונה כך מעשהו בשניה עד לשנים האחרונות.

עשרה בטבת תשס"ב

שנה שלימה חלפה. שנה מלאה בעשיה למען הפצת אורו של

רביה"ק בקרב אנ"ש, במיוחד אצל בחורי החמד בחבורות השבועיות. כלל משפיעי אנ"ש מתכנסים, וכאשר הם שומעים על הפעולות שנעשו ועל התוכניות לעתיד, הם לוקחים על עצמם לתמוך ולסייע למען הרחבת המפעל הכביר הזה, ובמשך שנים ארוכות אכן היו לעזר ברוח וגשם בכל המצטרך. וכך מתבסס הארגון ושם קורא לו: "מורשת הנחל", כאשר פני הפעילים קדמה, לפעול ולהפעיל בכל מה שקשור להצתת אש מורשתו של רביה"ק.

ובמוצאי שב"ק פרשת בא בסעודת 'מלוה מלכה רבתי', מתקיים כינוס היסוד ל"חבורות הבחורים" "מורשת הנחל" בלשה"ק.

ההיענות המרשימה, כאשר קרוב לשמונים בחורים משתתפים בכינוס, מחדדת את ההרגשה כי אכן אנו עומדים לקראת מפנה בחסידות ברסלב.

*

אחרי הכינוס הנפלא החלו הבחורים להתאסף מידי שבוע במוצש"ק בבית הכנסת 'אור אברהם' לסעודת מלוה מלכה. בכל שבוע הופיע משפיע אחר מאנ"ש לדבר בפניהם, כשדגש מיוחד מושם על התמימות והפשיטות בדרך רבינו הק' וקיום עצותיו אף בדורנו אנו, על אף הקשיים המרובים וירידת הדורות, על מנת שנדע לפחות למה להשתוקק.

מספר הבחורים הולך ורב. חודשיים לאחר כינוס היסוד כבר מונה החבורה כ-100 בחורים כ"י, המגיעים מלא פחות מ-36 ישיבות קדושות ברחבי ירושלים עיה"ק!

כינוס חג הפסח תשס"ב

ביום ראשון ג' דחזה"מ התקיים כינוס חג בבית הכנסת 'אור אברהם' בהשתתפות מאות מאנ"ש, שהתרגשו להרגיש חלק מהמפעל החדש-ישן "מורשת הנחל".

הרה"ח ר' מיכל דורפמן ז"ל פתח את דבריו בברכת "שהחיינו והגיענו לזמן הזה", בהתבטאו כי הוא לא מאמין למראה עיניו - קהל ענק שכזה, בליעה"ר, הבאים לשמוע את דבר רביה"ק. לאחריו נשמעו דיבורים נלהבים מפי הרה"ח ר' נתן ליברמנט שליט"א ושאר חשובי משפיעי אנ"ש.

"תחזיקו עצמכם ביחד - אז תהיו אנשים כשרים", אמר רביה"ק, ובכינוס הזה הורגשו הדברים היטב. השמחה, האחדות והאהבה שבין אנ"ש נחקקו בלבבות והאירו באור יקרות את אשו של רביה"ק, מותירים אחריהם רצון וכמיהה לעוד ועוד...

היתה זו מעין יריית פתיחה לשנים הבאות. ואכן, מאז התקיימו כינוסים קבועים מדי חג ומועד, ובפרט הכינוס השנתי הקבוע, בחזה"מ פסח, בהם התקבצו מאות מאנ"ש מכל רחבי הארץ, להוועד יחד באהבת חברים ולקבל את אור הצדיק ודרכיו ועצותיו הק' מפי זקני אנ"ש.

ישיבת בין הזמנים

בימי ביה"ז של חודש ניסן מתקיימת 'ישיבת בין הזמנים', כאשר מלבד המטרה ללמד את הבחורים לנצל את הזמן גם בימים אלו, הרי שישנה מטרה נוספת: לנצל את "בין הזמנים" כדי לעודד את הבחורים לקיים את עצות רבינו הקדוש שאי אפשר בדרך כלל לקיימם בזמן

של סדרי ישיבה רגילים. לכן שמים דגש מיוחד על קימת חצות והתבודדות, עם מילגה מיוחדת למנצלים שעות אלו להתבודדות ולימוד התורה.

בשעות אחה"צ מתקיים סדר לימוד ובין מנחה למערב נמסרות שחות ממשפיעי אנ"ש, כמו כן מידי יום אחר מעריב יוצא אוטובוס לעבר ה'פעלד' הסמוך בהר חוצבים.

לאחר החג יצאו בני החבורות ליומיים של התעלות, ביום נסעו להשתטח על קברי הצדיקים ואת עבודת הלילה עשו במושב "בית מאיר".

משתתפי נסיעה זו אינם שוכחים את רישומה: האחדות, האחוה, לשבת במעבה היער לאמירת תיקון חצות בצותא, לשורר את הפיוט 'דודי ירד לגנו' בניגון של אנ"ש ולאחר מכן התבודדות מתוקה בעומק היער הרחק ממקום יישוב... לאחר תפילת ותיקין בחיות, המשיך ה'קעמפ' בשיחות ממשפיעי אנ"ש ולימוד ל"ט מלאכות שבת באופן מוחשי בחזה ביישוב.

מכיון שזה היה כ"ו ניסן, יום הילולת הר"נ מטולטשין, התכבד הרה"ח ר' אברהם יצחק כרמל לשאת דברים, והוא אכן משמיע שיחה מיוחדת עם הדרכה מפורטת נפלאה לקיום עצת ההתבודדות לעובדא ולמעשה.

הבחורים חוזרים מלאים וגדושים בחיזוק והתעוררות לקראת זמן הקיץ הבעל"ט.

ביטוס חבורות הבחורים

באמצע זמן הקיץ, נקרא הר"ר ראובן שיף לנצח על המלאכה בביטוס וניהול חבורות הבחורים. בידי האמונות הוא מנווט את דרכה במסירות נפלאה, להרבות פעלים

20 שנה

לבית

היוצר -

א פאבריק

פון

אידישקייט

המפעל

הכביר

"מורשת

הנחל"

מקדושתם ועבודתם על כל הסובבים.

אבל במציאות החיים, מתקשים לפעמים האברכים להצית את אשו של רבינו בבית פנימה. רביה"ק כבר הזהירנו ותבע מאתנו "פאר וואס מאכט נישט אייערע ווייבער חסידות'טעס - מדוע אין אתם עושים נשותיכם חסידות" וכדי לקיים זאת כראוי נכנס לעובי הקורה ידידנו הבלתי נשכח הרה"ח ר' משה גדליה אנשין זצ"ל, יחד עם רעייתו שתבדל לחיים, להקים ארגון לנשים ובנות - לקיים רצון רביה"ק.

כך, בהשקעה מיוחדת, מארגנים מידי תקופה, במיוחד לפני ימי חג ומועד, ערב מיוחד לנשים ובנות, בו שומעות המתכנסות שיחה מתורת רבינו הק' מפי אחת מנשות אנ"ש, לצד תכניות מגוונות וכיבוד עשיר. ערבים אלו מעניקים דלק וכוח לכל המשתתפות לנהל את הבית ולגדל את הצאצאים עפ"י מסורת סבא, בנתיב והדרך בו הדריכנו רביה"ק ותלמידיו, ומסייעים להם להלהיב את ליבן ולב יתר בני הבית לדרך רביה"ק.

חבורות הנערים

ד' באייר תשס"ד. רבים כבר זוכים להיות נמנים על בית היוצר "מורשת הנחל", בחוריהם מתלכדים בקביעות בין כותלי חבורות הבחורים, ואף בני הבית מתחממים לאור רביה"ק בפעילות ארגון "נשות ברסלב". אך מצד הורים רבים באה הדרישה, כי מן הראוי להתחיל עוד משנות הילדות, לחנך את צאצאינו בדרך החינוך המקובלת מדור דור בדרך רביה"ק המסורה לנו בספריו וע"י תלמידיו הק' עוד בשנותיהם הרכות של הילדים,

מקבל מ'הוצאת קרן ר' ישראל דוב אודסר' ספר במתנה. ברוחב ליבו, ובמסירותו לענין רביה"ק, פתח ר' עמרם את דלתות בית הדפוס כדי לחזק את הענין הנשגב הזה, ותשואות חן לבניו שיחי', הממשיכים בדרכו ואת מורשתו עד עצם היום הזה.

כמו כן יוצא לאור מדי תקופה קובץ "מעייני הנחל", ובו חידושים וביאורים מפרי עטם של הבחורים.

לאחרונה התרחבה הפעילות גם לאברכים ורבים מעידים על המהפך העצום בכל השייך ללימוד ספרו הקדוש.

ייסוד לוח הלימודים היומי

במוצ"ש פרשת משפטים תשס"ג, לציון שנתיים לקיומו של המפעל הכביר "מורשת הנחל", נערכה סעודת מלוה מלכה, ובמהלכה הוכרז על ייסוד סדר לימוד יומי בספרי רביה"ק "הקטנים", כעצת זקני וחשובי אנ"ש ובברכתם. הרה"ח ר' אברהם יצחק כרמל מתכבד להתחיל במקום את הלימוד היומי - שני הסעיפים הראשונים בספה"ק שיחות הר"ן.

עם השנים החלו לפרסם את לוח הלימוד היומי יחד עם זמני היום, ורבים מאנ"ש זוכים מאז ועד היום להתחיל ולסיים את כל "הספרים הקטנים" של רביה"ק ותלמידיו, זאת מלבד הסדר הקבוע של עמוד היומי בספה"ק ליקוטי מוהר"ן והדף היומי בספה"ק ליקוטי הלכות.

נשות ברסלב

אורו של רביה"ק מאיר באור יקרות זה כמה שנים, כולם שווים לטובה. הרוח המורגשת היא כי הנה חזרנו לשנים הטובות, השנים בהן התהלכו העובדים מאנ"ש והקרינו

אברך, שילדיו כבר צועדים פעם בשבוע לשאוב דעת וליטול חלק בחבורות 'מורשת הנחל'... גם ה'מכינה' עברה במשך השנים גלגולים רבים. בתחילה במוסדות 'אהבת משה' וכיום במקלט שבשכונת בתי נייטין, שנשכר במיוחד לצורך זה, ובו נערכת גם ה'סעודה השלישית' לתלמידי ה'מכינה'.

מפעל 'עיון הנחל'

ספרו של רביה"ק היה מאז ומעולם השער הראשי ליכנס להיכלו, כפי שהעיד בעצמו ואמר: "מצוה גדולה ללמוד ספרו הרבה. ואמר שיכולין להיות נעשה בעל מח גדול על ידי ספרו, כי יש בו שכל גדול ועמקות נפלא מאד על פי פשוטן של דברים. וגם אם יתמידו בספריו יכולין לזכות להיות נעשה איש כשר באמת ... אשרי הזוכה ללמוד ולהתמיד בהם הרבה!".

לשם כך מתעורר החסיד הנלהב הרה"ח ר' עמרם הורביץ ז"ל לייסד שיעורים בליקוטי מוהר"ן לבחורי הישיבות הגדולות, מידי יום שלישי, להנחילם דרכי הלימוד בעיון בספר קדוש זה, באופן המביא לידי מעשה.

כעבור שנה, נוטל על שכמו האברך היקר הרה"ח ר' שמואל אנגל את ניהול הפרויקט החשוב ויקרא שמו: "עיון הנחל". ומאז, כדי "ללכת עם התורות", לומדים מדי תקופת זמן תורה בליקוטי מוהר"ן, כאשר לתועלת הלומדים והמעיינים מדפיסים חוברת עם התורה, התפילה שעליה והביאורים שעל התורה. כך, במשך השנים כבר זכו לעבור על יותר מששים וחמש תורות כ"י.

בסיום הלימוד מכין ר' שמואל חודשיות הינם קניינים שכל נער שזכה לחוות את העונג של המכינה, אינו יכול לשכוח גם לאחר שגדל ונעשה

את נפשות הבחורים בלהבת אשו של רביה"ק ובדרכים מעשיות לקיום עצות רביה"ק כראוי וכנכון.

מכינה לישיבה

והפעילות ממשיכה להתרחב, ונוסדות חבורות גם לנערים הקרובים לגיל בר מצוה, להעניק להם הכנה ראויה לקראת כניסתם לעול תורה ומצוות.

וכך, מידי ערב, מתכנסים הנערים ללימוד הלכות תפילין ע"י ראש החבורה הר"ר בנימין פראנק, כאשר לאחר שהם רוכשים בקיאות מקיפה, הם נבחנים אצל גדולי הרבנים. לצד זאת זוכים הילדים גם לשמוע שיעורי הכנה בספרי רבינו ו הדרכה מעשית לקראת כניסתם לעול תורה ומצוות.

מבצעים וקרטיסי חבר עם תקנות חודשיות הינם קניינים שכל נער שזכה לחוות את העונג של המכינה, אינו יכול לשכוח גם לאחר שגדל ונעשה

למשך כמה שנים טובות, עד שזכינו לאחר גלגולים לא מעטים להתבסס בבנין ביהמ"ד הגדול במא"ש.

ראשי החבורות מתמסרים מדי שבוע להגיע ולשבת יחד עם כל הבחורים לפני ההתפצלות לחבורות, ויחד עם טעימה ולגימה לקירוב הלבבות, מתפתחת שיחת חברים, לשמוע איך עבר עליהם השבוע ולהיות מעורב בשיחם ושיגם, על מנת להדק את הקשר האישי ביניהם. לאחר ניגוני התעוררות ודביקות, מתפצלים החבורות לבחורי ישיבה קטנה וישיב"ג וכן לפי שיעורים, שתיים או שלש חבורות לשיעור, כאשר חדרי כתות הת"ת ואגפיו משמשים לקיום החבורות המתברבות בליעה"ר.

כאשר הגענו למשכן של קבע, החלו גם לקיים מדי שבת סעודה שלישית בצוותא, וכן סעודות מלוה מלכה במוצאי שבתות החורף, למלאות

לתועלת כלל הבחורים במכלול, וגם לראות בהתעלות כל בחור באופן אישי.

שמע החבורות הנפלאות עובר ע"י החברים מפה לאוזן ועוד ועוד בחורים מבקשים להצטרף, לקבל נועם עצות רביה"ק ותלמידיו באמצעות השיחות השבועיות מפי ראשי החבורות, כמו גם הנסיעה לפעלד שמביאה את הבחורים לקיים הלכה למעשה את העצה העיקרית של רביה"ק, למען יעמדו בהם ימים רבים.

הספסלים מתרבים ועולה הצורך לחפש מקום גדול יותר לקיום החבורות השבועיות. לעת כזאת אינה ה' לידינו את הנהלת מוסדות "אהבת משה" בראשות הר"ר נסים כלפא הי"ו, שפתח את שערי מוסדותיו בחפץ לב לקיים שמה החבורות מדי שבוע. הכרת טובה עמוקה אנו רוחשים לו, ותשואות חן לו, על שהיה לנו לאכסניה

20 שנה

לבית

היוצר -

א פאבריק

פון

אידישקייט

המפעל

הכביר

"מורשת

הנחל"

על מנת שתהיה זו כבר "גרסא דינקותא".

רבינו הק' הלא "אמר בפירוש: גם לבניכם תודיעו את כל התורות והשיחות הנפלאות והנוראות והמעשיות וכיו"ב אשר גילה לנו, ואמר אז זה הפסוק בהתלהבות גדול כגחלי אש: 'והודעתם לבניך ולבני בניך'. ואמר בזו הלשון: 'איערע קינדער זאלט איר מודיע זיין וואס דא האט זיך גיטאן'. ואמר ברתת וזיע בהתלהבות נורא: והודעתם לבניך ולבני בניך" (שיחות הר"ן, רט).

ושוב, קמים מנהלי מורשת הנחל לעשות מעשה, ובמסירות עילאית מתייסדות "חבורות הנערים" בברכתם ובעידודם של זקני ומשפיעי אנ"ש שליט"א.

וכך הייתה נראית ההתחלה: עשרות ילדים הגיעו בשמחה לחברת ה"מתמידים" שמשכנה הראשון היה

ב'רומנישע שוהל', שם שיננו משניות וגמרא, שמעו שיעור בהלכה וסיפורי צדיקים המקרבים את הלבבות לאביהם שבשמים. לאחר מכן עברו לשכון דרך קבע בביהמ"ד הגדול מא"ש.

השיחה הראשונה ששמעו היה מפי זקן אנ"ש הרה"ח ר' יחיאל מיכל דורפמן זצ"ל, שבשעה שדיבר אליהם התמלאו עיניו בדמעות מרוב התרגשות למראה עיניו.

לסיכום נושא דברים הרה"ח ר' משה גדליה אנשין כשהוא מציב בבהירות את הנקודות המרכזיות עליהם תושחת החברה: חינוך למידות טובות ודרך ארץ שקדמה לתורה, התמדת התורה וידיעתה, הדגשה מיוחדת על תפלה במתינות ובכוונה, החדרת דעת רביז"ל לפי דעת התלמידים ורמתם, באמצעות שיחות, סיפורים ומבצעים שונים.

ממזרח שמש...

העיר "בית שמש" מתאכלסת והולכת. עוד ועוד משפחות מאנ"ש עוברים להתגורר בה ונפשם כמהה לטעם הטוב של החבורות הנפלאות בירושלים עיה"ק בהם זכו להשתתף בקביעות. ומשכך, הם מתארגנים לייסד חבורות לילדים ולנערי המכינה בעירם, כאשר הרה"ח ר' בנימין

וויצהנדלר שליט"א, נוטל על עצמו את עול ההוצאות המרובות.

חבורות הנערים מתנהלים במשך כל השנים בתמימות דעים, כאשר המשגיחים המסורים נדברים ביניהם בתדירות לקיים יחד מבצעים לעידוד וחזקת לימוד התורה ומידות טובות. ולשם איחוד וגיבוש חבורות הנערים יחדיו - שכן כולנו בני איש נחנו, ורצוננו לדור כאחד בצל האילן הגדול, מה גם שדבר זה מביא לקנאת סופרים המרבה חכמה כאשר הילדים רואים בהתעלות הילדים האחרים והמה מתעוררים להיות כמותם - מתקיימת אחת לשנה מסיבת חלוקת פרסים בשיתוף כל בני החבורות יחד, בירושלים ובי"ש לסירוגין.

כאשר הגדיים נעשים תיישים והנערים גדלים, מוקמות גם חבורות לבחורים המתקיימות מדי יום רביעי בניצוחם של ראשי החבורות המסורים, כמו"כ מתקיימות גם חבורות שבועיות לאברכים, להמשיך להאיר את אורו של רביה"ק ביתר שאת (ראה כתבה נפרדת על התחדשות החבורות בעיר).

שבת מירון

אחת מגולות הכותרת של המפעל הכביר "מורשת הנחל", הינן ללא ספק שבתות ההתעלות וההתאחדות במירון. השבתות, שהתחילו כאמור עוד בשנות התש"ן וממשיכות עד לשנים האחרונות, הפכו עם השנים לאבן שואבת לאברכים מכל קצוות הארץ, כאשר בשנים עברו הגיעו מספר המשתתפים ליותר מ-650 אברכים.

נועם שבתות אלו, המתאפיינות באחדות מרוממת ובלתי מצויה בקביעות. ומשכך, הם מתארגנים לייסד חבורות לילדים ולנערי המכינה בעירם, כאשר הרה"ח ר' בנימין

בצוותא חדא בהתלהבות יוקדת, הסעודות המלוות בשירת הזמירות בנעימה ובקול גדול, קימת חצות בצוותא כאיש אחד בלב אחד, השיחות והשיעורים משיבי הנפש ומלאי הדעת, ועל כולנה השמחה והריקודים האופפים את כולם כאחד.

באמת אמרו: מי שלא טעם טעמן של שבתות 'מורשת' במירון, יתקשה להבין זאת. לא תהיה זו גוזמא לומר כי לא מעט נפשות שנקלעו למקום, התקרבו לאורו של רביה"ק על ידי שבתות אלו, ואין צורך לומר שגם 'הוותיקים' הרגישו התקרבות מחדש...

מעמדי סיום ליקוטי מוהר"ן בסדר 'עמוד היומי'

מהפעילויות הבולטות המאחדות את כלל אנ"ש הם הסיומים המרכזיים של העמוד היומי בליקו"מ המתקיימים מדי שנה.

כך לדוגמא בשנת תשס"ח, עם סיום הליקוטי מוהר"ן במחזור 'עשירי קודש', מארגנת 'מורשת הנחל' סיום ענק, שמתקיים כ"שבת התאחדות" בירושלים עיה"ק ובו משתתפים כאלף נפשות מכלל אנ"ש מכל רחבי ארץ הקודש.

כשלוש שנים לאחר מכן, בסיום מחזור י"ג שחל בשב"ק שבמוצא חל יום ז' אדר, הילולת משה רבינו מהימנא, שוב מארגנים 'שבת סיום' בה מתאחדים כאלפים נפשות בחורים ואברכים, זקנים עם נערים, באתרא קדישא במירון.

בשבתות סיומים אלו, חשים רבים הרגשות התאחדות מעין הקיבוצים של ר"ה עד שאחד בריך את חברו בסיום תפילת 'קבלת שבת' בלשנה טובה תכתב...

ולא רק את האברכים יש לעודד בלימוד היומי בספרו של רביה"ק, מחשבה רבה מושקעת גם כיצד להחדיר את הלימוד הפשוט בליקוטי מוהר"ן ובשאר ספרי רביה"ק גם אצל הבחורים. משכך, החליטו אפוא פעילי מורשת הנחל עם עוד מחנכים חשובים מרחבי הארץ, כי לרגל הסיום בשנת תשע"ב יארגנו סיום המוני ראשון מסוגו בהיסטוריית ברסלב, בהשתתפות כ-800 בחורים בהיכל כולל ברסלב בבני ברק.

כשנה לאחר מכן זוכים שוב פעילי 'מורשת' לארגן סיום בו בהשתתפות של כאלף בחורים, בעיר ביתר.

ב"ה ההתעוררות ללימוד ספרי רבינו בין צעירי הצאן שנגרמה מאותם מעמדים הרקיעה שחקים ומאות בחורים התחזקו בענין חשוב זה.

איחוד האברכים וגליין "מימי הנחל"

אם בשנים מקדם היו רוב האברכים עוברים זמן קצר לאחר נישואיהם להתגורר בערי הפרפריה, כבית שמש וכדו', הרי שהמצב בשלהי שנות התש"ס, בעקבות היוקר המאמיר, השתנה ורבים מהאברכים הצעירים נשארים להתגורר בעיה"ק ירושלים.

עד עתה מתקיימות בירושלים שתי חבורות קבועות, האחת למבוגרים בימי רביעי והשניה לצעירים יותר בימי שני. אך בעקבות ריבוי האברכים הצעירים מתייסדת חבורה נוספת בימי רביעי.

ולמרות זאת, עדיין ישנה הרגשה אצל האברכים כי המה חסרים את החיות הקבועה שקיבלו בחבורות השבועיות ושאר ההתכנסויות בחבורות הבחורים.

20 שנה לבית היוצר - א פאבריק פון אידישקייט

המפעל הכביר "מורשת הנחל"

היה זה בר"ח אב תשע"א. חברי החבורה לבוגרי ישיבת ברסלב ב"ב, בה מתקיימת מדי שבוע שיחת חברים ע"פ הספה"ק שיחות הר"ן, זכו לסיים את כל הספר הקדוש וברוב שמחה הם מקיימים סעודת סיום ב'מקלט מורשת הנחל'.

ההתעלות המיוחדת הניכרת על פני המשתתפים מעצם ההשתתפות בחבורה שבועית, הביאה את האברכים המסורים, הר"ר חיים צ'ציק והר"ר יחיאל צוקר, שלא לשמור את הטובות רק לעצמם ולבני חבורתם, אלא להביא את הבשורה לכלל האברכים, ויחד עם האברכים הר"ר שמואל דוד שטרנפלד, הר"ר לוי צחק צוקר וכותב השורות הם באים לידי החלטה להקים את "איחוד האברכים", כאשר גולת הכותרת היא ייסוד הבטאון אותו אתם מחזיקים בידיכם - "מימי הנחל", לשמש כבמה לכלל פעילות החבורות,

מידע ועדכונים מהנעשה והנשמע, סיפורי התקרבות מאמרים ועוד, במטרה לעודד את האברכים להעלות את הגיגי לבם על הכתב, לקבל את "הנקודה שיש בחבירו".

בהמשך ייסדו חבורות חדשות באופנים שונים ומגוונים, למען תהיה לכל אברך בכל גיל חבורה שבועית להתחזק ולהתעורר בדרכי ועצות רביה"ק ותלמידיו. כמו"כ ארגנו מדי תקופת זמן סעודת ר"ח ומלוה מלכה, שבתות התאחדות ונסיעות לקבר"צ ועוד.

הכינוס האדיר "אני בלעדיך אני יכול"

"מורשת הנחל" כבר עברה את שנתה השמונה עשרה, הפעילות שהקיפה את כל רחבי הארץ, נחלשת במעט, בעיקר מחמת ריבוי ההוצאות כאשר

המארגנים הרגישו כי הם כורעים תחת העול הכלכלי ועול החובות שהשתרג על צווארם. כך, בלית ברירה ובצער רב נאלצו להפסיק פעילויות שונות, בין השאר, 'חבורות הבחורים בלשון הקודש', ארגון הנשים והבנות, סעודות ליל שבת, מלווה מלכה וסעודות ר"ח לבחורים, שבת מירון לכלליות אנ"ש ועוד.

אך פעילי איחוד האברכים, בניצוחו של האברך הנמרץ הר"ר אליעזר זוסיא גודלבסקי, אינם מסוגלים לראות כבלע את הקודש ולבם לא נותן להם מנוח. כן מתעוררת כל העת דרישה מוגברת לחדש את הפעילויות השונות בחבורות הבחורים ולייסד חבורות נוספות לבחורים בסגנונות מגוונים, גם מצד עזרת הנשים מובעת הבקשה כי נפשן צמאה לשמוע את דברו של רביה"ק. ואין הקומץ משביע את הארי.

לאחר מחשבות מעמיקות והתייעצויות נרחבות הם יוצאים במגבית האדירה "אני בלעדיך אני יכול", להקים בסיס גשמי איתן עבור בית היוצר "מורשת הנחל".

המגבית מוכתרת בהצלחה מרובה בסייעתא דשמיא, ומביאה את כלל אנ"ש להתאחד באהבת חברים, להתלכד אל תחת דגלו של רבינו הקדוש ולהוסיף עוד בתים למשכן הקדושה.

זכות ההתמסרות של כלל החברים בליבם ונפשם למען בית היוצר "מורשת הנחל" אנו זוכים שוב לחדש את הפעילות, להרבות פעלים לתורה ולתעודה, להשתדל בע"ה להביא עוד ועוד נפשות אל אהלו של צדיק, להקים עוד ועוד חבורות לאברכים ובחורים, לקרב את הקרובים והרחוקים, להאיר אור רבינו לכל אחד ואחד מבני הבית והצאצאים.

הבה נפנה את הזרקור לפעילות המתחדשת בשנה שעברה עלינו לטובה, לראות כיצד בית היוצר "מורשת הנחל" קמה לתחיה ומחדשת ימיה כבראשונה ביתר שאת ועוז. נפתח את גליונות "מימי הנחל", שאף הוא התחדש בעקבות המגבית הגדולה ונצטט מתוך מדור "מורשה להנחיל" המביא מדי חודש סקירה מתומצתת מהנעשה והנשמע.

שבת מירון

כיריית ההתחלה לאחר המגבית הגדולה "אני בלעדיך אני יכול", התקיימה שבת מרוממת ומרגשת בשב"ק פרשת יתרו באתרא קדישא מירון.

השבת, שהתקיימה בסימן "ייסוד חבורות אברכים בכל עיר" בשילוב סיום ליקוטי מוהר"ן, הדליקה את אשו של

רבינו ביתר שאת, להתחזק ולהתחדש בקיום עצות רבינו הקדוש וההליכה בדרכיו, באחדות ובאהבה לקבל דין מן דין.

'הכנה דרבה' לקראת יום הפורים הק'

כמסורת מורשת הנחל, אשר שורשיה מקדמת דנא אצל אנ"ש העובדים, התאספו האברכים בירושלים ובי"ש לקיים כנס 'הכנה דרבה' לקבל את הארת יום הפורים שהוא כל ההתחלות.

בסיומם יצאו האברכים אל השדה להתבודדות לצעוק ולזעוק 'הצילני מקליפת המן עמלק וזכני לקדושת מרדכי ואסתר'.

כן התקיימו כינוסי הכנה דרבה בחבורות הבחורים בירושלים ובי"ש, וכן במכינה לשיבה כל אחת בדרכה, אם בהשתטחות על קבר שמעון הצדיק או קבר רחל, בהתבודדות בשדה ובאמירת התפילה הנוראה של ליקוטי תפילות לזכות לאור הפורים.

התחדשות בחבורות האברכים ברחבי הארץ

בחודש סיון, אחרי חודשים ארוכים בהם כל העולם נכנס לשיתוק בעקבות מכת הקורונה, הרי שבמורשת הנחל מאמינים בכוחו של רביה"ק שגילה לנו כי יש ענין שנתהפך הכל לטובה. וכאשר גם תראו בהמשך, הפעילים והמארגנים לא הכניעו עצמם לתכתיבי השלטונות כאלה ואחרים, בכל כחם ומרצם פעלו ופועלים כדי להפיץ ביתר שאת את אורו של רביה"ק, להחיות ולהרבות את הפעילות המגוונת לכלליות אנ"ש.

תיכף לאחר חג הפסח, כאשר

ברחבי הארץ הורגשה הקלה ורוח של חזרה לשגרה, קיימו מארגני חבורות האברכים מהלך של התחדשות לקראת זמן הקיץ, לחזק ולזרז את כל אחד ואחד להשתתף בחבורה קבועה, כאשר האברכים בעצמם בכל אתר מעידים כי במשך כל השבוע המה מייחלים ליום החבורה להתקבץ ולשמוע את דבר הצדיק, שמשם הם שואבים טל תחיה לכל השבוע.

בחודשים הבאים אנו קוראים דיווחים על ייסוד חבורות חדשות בשכונת זכרון משה, חבורה של הליכה לכותל המערבי, חבורה ללימוד התורה הזמנית, חבורת 'תפילה בכח' בבי"ש, חבורה בשכונת סלונים בבי"ש ועוד ועוד.

התחדשות ארגון "נשות ברסלב"

בתחילת חודש תמוז אנו מתבשרים על התחדשות פעילות ארגון "נשות ברסלב". לשם כך התקיים "כינוס התחדשות" באולמי 'הכתר' בירושלים, בו נשמעו דיבורים נלהבים בגודל מעלת האמונה הפשוטה ברבינו הקדוש ועל העבודה של עקרת הבית להיות לעזר לבעלה. כמו"כ התקיימה 'פאנל - רב שיח' בו הועלו שאלות כיצד ביכולת בני הבית להביא את אור רבינו הקדוש ועצותיו לביתן.

התחדשות "בנות ברסלב"

התגובות הנלהבות שבאו בעקבות הכינוס לנשות ברסלב מכל הגוונים, כאשר רבים העידו כי הדיבורים המיוחדים הציטו אש שלהבת בקרב עזרת הנשים, להרבות בתפילות ותחנונים לפני בורא כל עולמים שנוזה גם השנה להיות נמנה

20 שנה

לבית

היוצר -

א פאבריק

פון

אידישקייט

המפעל

הכביר

"מורשת

הנחל"

**20 שנה
לבית
היוצר -
א פאבריק
פון
אידישקייט**

**המפעל
הכביר
"מורשת
הנחל"**

חבורות שבועיות, כאשר מדי שבוע מתווספים עוד ועוד בחורים להתאחד ולהתחזק בדרכי ועצות רביה"ק ותלמידיו.

מעמד "סיום ליקוטי הלכות"

בהתרגשות מרובה, נחגג ברוב פאר והדר המעמד המרומם "סיום ליקוטי הלכות" מחזור ג' והתחלת מחזור ד', בליל שישי פרשת בראשית, בהיכל ביהמ"ד הגדול במא"ש.

הגם שהיה נראה כי עקב המצב לא תתקיים התקבצות ארצית, אך בחסדי ה' זכינו להתגבר על המניעות והוחלט על קיום המעמד לחבורות האברכים והבחורים יחד.

במשך הסעודה שמעו דיבורים נלהבים מפי הרה"ח ר' יעקב שלמה מוזסון והרה"ח ר' שמעון צבי שפירא. לאחר מכן פצחו כל הקהל בריקודי שמחה והודאה להשי"ת שזכינו להתקרב לרבינו ולתלמידו ולעסוק בספריהם הק' המחיים נפש כל חי.

כמו כן אנו קוראים מדי חודש על ייסוד חבורות חדשות בכל עיר, אם זה בביתר אם זה בערים אחרות.

אין ספק כי הכוח ורוח החיה להמשיך ולהפעיל את החבורות, כמו גם להביא את דבר רבינו הק' לבחורי החמד והנערים, יחד עם כלל שאר הפעילויות הינם בעיקר בזכות הפעילים והתורמים היקרים שממשיכים להוזיל מהונם ומכספם, ומקיימים בכל מאודם את ציווי גאון עוזינו מוהרנ"ת זיע"א לפני הסתלקותו "שתהיו חזקים בממון, ברצון ובטרח".

בסיום המעמד המרומם תפילה פ"ח מליקוטי תפילות על קימת חצות בהדפסה מיוחדת מאירת עינים, לאמרה מידי יום ביומו.

יום הילולת רביה"ק

כידוע יום הילולת רביה"ק אצל חסידי ברסלב, הוא הרבה יותר מהדלקת נר והזכרת שם הצדיק... ביום זה מתעוררים אנשי שלומינו להתחדש בקיום עצותיו של רבינו הק', להאיר מימי חייו אל תוך חיינו בדורינו אנו.

ב"מורשת הנחל" קיימו פעילויות מיוחדות ומגוונות, החל מחצות הלילה וכלה למחרת לפנות ערב. לאברכים בחורים וילדים וכן לנשות ובנות אנ"ש כל אחד לפי דרכו המתאימה לו.

התחדשות אדירה בחבורות ישיב"ג החסידיות

עם תחילת זמן החורף, התבשרו בחורי הישיבות הגדולות החסידיות, על התחדשות חבורות מיוחדות בשבילם, לאור באור דרכי ועצות רביה"ק ותלמידיו.

כנס הפתיחה התקיים בליל שישי פרשת נח בביהמ"ד "אור אברהם", כאשר עובר לכך נשלחו הזמנות אישיות לכל ברסלב'ר בחור הלומד בישיבות הגדולות, כאשר המארגנים עושים מאמצים עילאיים להגיע לכל בחור באופן אישי ע"י נציגי הישיבות שמונו לכך.

ההיענות הנפלאה העידה יותר מכל על רצונם העז של הבחורים בחבורות, וכך התאספו ובאו למעלה ממאה בחורים, לכנס הפתיחה במהלכו נשמעו דברים נלהבים מפי ראשי החבורות.

בשבועות שלאחר מכן התקיימו

המעמד התקיים ביום שני כ"ז מנחם אב באולמי הכתר בירושלים, בשעות אחה"צ, כדי לאפשר לאלו שכבר זוכים לקום חצות, להשתתף גם הם במעמד שבדאי יוסיף להם חיזוק ועידוד.

במרכזו התקיים "רב שיח" שערור הדים רבים, בהשתתפות הר"ר שמעון צבי שפירא, הר"ר נתן פיישר, והר"ר אליהו קירשבוים, בו דנו בשאלות שונות הנוגעות לקימת חצות לעורר את הרצונות ואיך לקיימה, גם מהצד הפרקטי וגם כדי לעורר את הרצונות וההשתוקקות לגלות שכל אחד יכול. כאשר כל אחד מהמשיבים תורם מנסיונו והמעברים שעברו עליו טרם זכה ליכנס בשערי העומדים בבית ה' בלילות.

האברכים יצאו מלאים בהתחזקות ורוממות עצומה להתעורר משנתנו ולהתחדש בעבודת קימת חצות בקיום עבודה עיקרית זו. כאשר כדי לתרגם את הדיבורים למעשים, חולקה

על הצטיינותם ובקיאותם בהלכות תפילין.

בכך חתמו הבחורים את השנה החולפת, כאשר הם יוצאים עם אוצרות מופלאים שבדאי ילוו אותם בעז"ה לכל חייהם.

מעמד האדיר "עיקר העבודה"

אחת הפעולות המיוחדות של איחוד האברכים היא המעמדים התקופתיים, לחזק את יסודות עצות רביה"ק ותלמידיו. וכך, בשנה שעברה התקיים מעמד "קחו עמכם דברים" לחיזוק עצת ההתבודדות, כאשר במרכזו ענו משפיעי אנ"ש ב"רב שיח" מרתק על שאלות של האברכים אודות התלבטויות וקשיים בקיום עצה זו ואילו השנה התקיים המעמד בסימן "עיקר העבודה", להתחזק בקיום "עיקר עבודת איש הישראלי לקום בחצות הלילה".

בין באי הקיבוץ הק' באומן אשר כל העולם כולו תלוי בזה, חיזקה את ידי העוסקים בדבר לקיים גם כינוס התחדשות לבנות, להלהיב את לבם גם הם באמונת אומן ולהודיע להן מתיקות נועם העצות הקדושות של רבינו הקדוש ותלמידיו השייכים גם להן, כדי שבהגיע העת ישתוקקו להשית את אדני ביתן על יסודות קדושות אלו, לטוב להן כל הימים.

המבחן השנתי לתלמידי מכינה לישיבה

בתום שנה שלימה של יגיעת והתמדת הלימוד בהלכות תפילין מדי ערב במכינה לישיבה בירושלים וב"ש, נבחנו הבחורים אצל הרבנים הגאונים שליט"א, הבחורים הפליאו בידיעותיהם ובבקיאותם בהלכות ובתום המבחן העניק הרב שליט"א תעודת הוקרה לבחורים,

הפנקס של רבינו

אין ספק שאתה כבר סלבל'ער חסיד רוצה לזכות להיות נמנה על הכת "האפויה בלב - איינגעבאקען אין הארץ" ולהתקרב לרבינו הקדוש בכל לב ונפש.

ר' נתן, במילותיו האחרונות, פנה אל ר' נחמן טולטשינער ואמר, "לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו - העיקר הוא התקשרות לצדיקים". ר' נתן, לפני פטירתו, מנחיל לנו את הדרך אשר נלך: 'התקשרות לצדיק'. ולאור זאת, מי לא רוצה שרבינו יקשור אותו בקשר של קיימא - כמו שביקש ר' נתן מרבינו, "קשור אותי היטב"; מי לא רוצה להיות חתום בחותמו של כהן גדול - רשום בפנקסו של רבינו. אז איך זוכים לזה?

זו המטרה שלשמה הוקמה "מורשת הנחל", לשמש כ'בית היוצר' - 'א פאבריק פון אידישקייט', שיוצר את הקשר האמיתי שלך, של ביתך ושל צאצאך עם רבינו הקדוש! להיות הצינור שממשיך את האור של רבינו בטהרתו, את הדרך בעבודת ה' באורו של רבינו הקדוש, עד שנגיע לאהבה אמיתית לצדיק - שזו היא ההתקשרות האמיתית לרבינו הקדוש.

וכאשר תתבונן ב'בית היוצר' של "מורשת הנחל", תבין, שבעצם כל החיים הרוחניים שלך ושל ביתך מעורים בו; אתה עם חבריך בחבורה השבועית, בכינוסים ובשבתות; רעייתך זוכה להיות 'חסידה' סטע' בנשות ברסלב; צאצאך יונקים מקטנותם את מהות החסידות בחבורות הנערם ובמכינה; שאר בני הבית נושמים גם הם את ההווה הברסלבאי בבנות ברסלב; הבחור חוזר מהחבורה ספוג באש קודש וכולו שמחה 'איך בין א ברסלב'ער! - כל אלו הופכים את הבית שלך ליורה רותחת של אהבה לצדיק, שזו ההתקשרות האמיתית לרבינו הקדוש.

בית היוצר מתחיל כבר אצל הילד, בקטנותו, שם הוא כבר מתחיל לינוק את ההווי הברסלבי; הוא ממשיך ב'חבורות הנערם' ובונה את עתידו עם שאיפות שהוא קונה בהשפעת החבורות ומהסיפורים על אנ"ש מדורות העבר, משם הוא ממשיך ל'מכינה', שנה משמעותית מאד לקראת ימי הבחורות, עם הכנה אמיתית לעול תורה ומצוות. עם כניסתו לשיבה, הוא נכנס לימי הבחורות ובמקביל ללימוד תורה שבנגלה, הוא לומד ב'חבורות הבחורים' את תורת החסידות, קיום עצות רבינו הקדוש, לימוד ספריו הקדושים - כדבעי - ומתעלה משנה לשנה לפי דרגתו, עד שבע"ה יהפוך לאדם השלם בהקמת ביתו, ויוכל להמשיך את כל חייו בהתקשרות אמיתית לרבינו הקדוש ביחד עם חבריו ב'חבורות האברכים': לזכות לקיום עצות רבינו הקדוש; קימת חצות, לתפילה בכוח, להתבודדות בקביעות וכו' והכל בהתחדשות אמיתית בכוח האחדות, כמו שאמר רבינו ז"ל "רק תחזיקו עצמכם יחד אז תהיו אנשים כשרים". גם בני הבית הם חלק מ'בית היוצר', ב'נשות ובנות ברסלב', כאשר חוץ ממה שהן עצמן הופכות לחסידות אמיתיות,

הן נותנות גם תמיכה ברסלבית לבעל, דבר שהופך את כל הבית ל'ברסלב'ער שטוב במלוא מובן המילה.

כשנסכם כמחווה במחוג את 20 שנות "מורשת הנחל", נוכל לחוש איך הבית הזה אכן הפך דור שלם לברסלב'ער חסידים מקושרים באמת לרבינו הקדוש - למעלה מ-1000 משפחות שכבר ינקו מהנחל נובע בטהרתו ללא שום תערובות, כשלנגד עיניהם אין מאומה מלבד להיות מקושרים לצדיק בכבודו ובעצמו ללא שום עירוב כבוד עצמי או עניינים אחרים. בית היוצר "מורשת הנחל", מקיים בפשיטות את רצונו ז"ל שאמר "שהתלמידים יעשו עוד תלמידים וכן להלך" (חיי"מ), וב"ה דור לדור ישבח מעשיך - הבוגרים מדור הקודם זוכים שילדיהם גדלים גם הם ב'בית היוצר', ובסייעתא דשמיא לדורות הבאים אחריהם.

למרות הקשיים האדירים של השנה האחרונה, המורגשים בכל תחום, "מורשת הנחל" לא שקטה על שמריה, אלא המשיכה להפיח רוח חיים והתחדשות בכל פעילותה האדירה. שהרי 'בית היוצר' שמהווה קשר עם רבינו, לא יכול להפסיק אפילו לרגע קט, בכל מצב שהוא. להיפך, למרות כל קשיי התקופה, בשנה האחרונה ראינו תנופה מיוחדת של פעילות והתחדשות ב"מורשת הנחל" בתחומים רבים: בחבורות האברכים; בירושלים, בית שמש, ביתר, מודיעין עילית, אומן ועוד (כ"י), בארגוני נשות ובנות ברסלב, בחבורות הבחורים בכלל ובפרט בחסידישע ישיבות ודוברי "לשה"ק, הירחון הנפלא "מימי הנחל" ובעזה"י עוד היד נטויה.

אין ספק ש'בית היוצר' ימשיך לפעול בעוצמה והאש של רבינו תמשיך ותבער, כמו שכבר הבטיח רבינו הקדוש "מיין פייערל וועט שוין טלואין ביז משיח וועט קומען", אולם כפי שכבר אמר ראבר"נ, "מוכרח בכל זאת לכל אחד מאנשי שלומינו להמציא לזה אתערותא דלתתא בכל ימי חייו!" (כוכבי אור, שיחות וסיפורים).

כתורם קבוע מידי חודש בחודשו, זכית להיות חלק מ'בית היוצר'; חלק מקיום רצונו של הצדיק שכל תקותינו אליו. במסירותך ל'בית היוצר' של רבינו, רבינו יקשור אותך חזק אצלו, וירשום אותך בפנקסו - כידוע מהמעשה של ר' שמשון מהיער, ובע"ה ס'ועט דיר ווערן ליכטיג! בזה העולם, ולאחר אריכות ימים ושנים תוכל לזכות להיכנס להיכלו של רבינו הקדוש.

בכוח ההתלכדות אנו זוכים להיות מקושרים לרבינו הקדוש באמת זה 20 שנה, כה יוסיף וכה ייתן שעי"ז נזכה להתקרב אליו יתברך ולעובדו בכל לב. אמן.

בידידות ובהוקרה מרובה

"מורשת הנחל"

הרגשי הלב מאת האברך היקר הר"ר אליהו יארבלום הי"ו

מחמשת הבחורים הראשונים

בחבורות "מורשת הנחל" - תשס"א

במלאות עשרים שנה לבית היוצר "מורשת הנחל" פנינו אל אחד הבוגרים שהיה מראשוני המשתתפים בחבורות מראשית היווסדה, האברך היקר הר"ר אליהו ירבלום הי"ו, לשמוע ממנו את הרגשת לבו לעת כזאת.

מה ההרגשים שלך לקראת מלאות עשרים שנה?

אתה הרי היית מהבחורים היחידים שהשתתפו אז בחבורות, איך היתה ההרגשה?

המנהלים היו אלו שהייתי מכיר בהיותם ידידים קרובים לאבי שיחי, וידעתי כי המה עושים את מלאכתם באמונה וכי אין שום מטרה אחרת כי אם לעבוד את ה' ולקיים את רצון רביה"ק בתמימות.

מה יש לך לספר איזה אנקדוטה מעניינת?

היה זה ההכנה דרבה המפורסמת בערב פורים, היינו חמשה בחורים משיבת חיי משה. התאספנו יחד בדירה במא"ש במוצאי תענית אסתר, קמנו יחד בחצות הלילה ויצאנו לשדה, זו היתה הכנה אמיתית ליום הפורים הקדוש כמו שצריך להיות לברסלב'ר חסיד, לקיים את דברי הצומות וזעקתם לקראת יום הפורים הקדוש.

חזרנו מהשדה בשמחה עצומה שיש לנו כזו עצה נפלאה מרביה"ק, ולאחריה מסר לנו

התמימות והפשיטות בענין רבינו, שלא לזוז מדיבור של רבינו ז"ל כל שהוא. לעשות התבודדות מדי יום בקביעות, ללכת בהדרגה עד שנגיע לקיים שעה שלמה בכל יום בלי שום חכמות. וכן לשמור על ההלכה, להתפלל בזמן קרי"ש, לכסוף לקום בחצות מתי שיכולים.

וכמובן ללמוד ספרי רבינו מדי יום ולחיות על פיהם, שכל דיבור יהיה חלק מהחיים, כל תורה מליקוטי מוהר"ן וכל הלכה מליקוטי הלכות, וכן השיחות ושאר הספרים.

הרה"ח ר' שמעון צבי שפירא שיעור בהלכות פורים, מתובל בדיבורים מדברי רביה"ק ותלמידיו בקדושת יום הפורים.

לאחר מכן התפללנו יחד תפילת שחרית כותיקין עם המנין הקבוע הגדול, וכמחווה קיבלנו שי הספה"ק "עלים לתרופה".

לילה זה ישאר חקוק בעצמותי לנצח.

מה עוד תוכל לספר?

הכינוס הארצי בחול המועד פסח שהתקיימה בביהמ"ד אור אברהם, בהשתתפות חשובי זקני ומשפיעי אנ"ש היה משהו מרומם ונשגב. ראיתי במו עיני בשעת השיחה של הרה"ח ר' נתן ליברמנט איך שעמדו לאנשים דמעות בעיניהם מהתרגשות...

זה היה בראשית הדרך, וכינוס זה היה לתבערת אש והותיר רושם עז על כל הנוכחים.

עוד אזכור, החבורות במוצאי שבת לסעודת מלוה מלכה, שהיו באים המשפיעים שליט"א מה שהותיר בקרבנו טעם של עוד מתי נזכה שוב להתכנסות כזו.

מה תרצה לומר לסיום?

ב"ה כהיום כבר מתלכדים בין כותלי "מורשת הנחל" כמה מאות בחורים, ואברך את הפעילים המסורים בברכת הדיוט, שיזכו להמשיך ביתר שאת להבעיר את אשו של רבינו לגדל דורות של חסידי ברסלב בדרכו הסלולה של רביה"ק.

20 שנה

לבית

היוצר -

א פאבריק

פון

אידישקייט

המפעל

הכביר

"מורשת הנחל"

מעמד מרומם ומרגש של סיום ליקוטי מוהר"ן בסדר ה'עמוד היומי' מהזור כ"ו בשילוב הודיה להשי"ת על 20 שנות הבערת האש ע"י 'בית היוצר - א פאבריק פון אידישקייט' המפעל האדיר "מורשת הנחל"

על חובתינו להודות להשי"ת על 20 שנה של הבערת האש מחדש בבית היוצר 'א פאבריק פון אידישקייט' - "מורשת הנחל" שממשיכים במסירות נפש את מורשתו הטהורה של רבינו הק' שה'פיערל' אכן תוקד עד ביאת המשיח.

חבורות הנערים

גם לחבורות הנערים קיימו מסיבת סיום והודאה בעת המעמד המרומם של האברכים.

חולק להם כיבוד קל ושתייה והר"ר נתן יוסף בורשטיין נשא בפנים דברים נלהבים, כשהוא מעורר את לבם ללמוד את ספרי רבינו בקביעות, כל אחד כפי יכולתו.

הילדים מכיתות הגבוהות התעוררו תיכף לעובדא ולמעשה וייסדו בעצמם שיעור מיוחד ע"י הרה"ח ר' יהודה צבי צוקר שליט"א בכל יום בהפסקת הצהריים בעזר"נ בבית המדרש במא"ש.

חבורות האברכים

מאות אברכים בירושלים עיה"ק התקבצו ביום ראשון פרשת וארא למעמד מרומם של סיום הספה"ק ליקוטי מוהר"ן בשילוב סעודת הודאה על עשרים שנות הפצת האור בבית היוצר "מורשת הנחל".

סעודה מפוארת ומשובחת כיאה לשמחת הצדיק, נערכה ברוב פאר והדר בביהמ"ד הגדול במא"ש.

פתח והנחה את המעמד ראש החבורות הרה"ח ר' ראובן שיף שליט"א, סיים את הליקוטי מוהר"ן הרה"ח ר' מאיר קרליבך שליט"א, לאחר הקדיש פצחו כולם בריקודי שמחה והודאה על שזכינו להתקרב לרבינו ולהמשיך במורשתו הטהורה, לאחר מכן התחיל את הספק הקדוש הרה"ח ר' משה קרמר שליט"א כשהוא מרחיב את הדיבור על ענין האחדות בין אנ"ש.

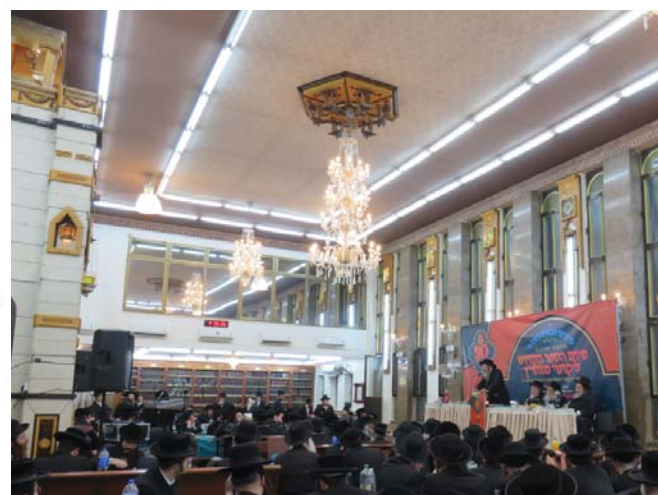
אחריו נשא דברים הרה"ח ר' שמעון צבי שפירא שליט"א ממייסדי הנהלת מורשת הנחל ומראשי החבורות שהלהיב את הקהל

חבורות הבחורים

לקראת סיום מחזור כ"ה בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן הנלמד בסדר עמוד היומי ובמלאות 20 שנה לחבורות "מורשת הנחל" נתקבצו מעל 300 בחורי החבורות לחגיגת שמחת הצדיק בבית המדרש הגדול במא"ש.

המעמד התקיים בליל שישי פרשת שמות לכלל החבורות ישיבה קטנה וישיבה גדולה וגם החבורות מהישיבות החסידיות ומבית שמש לשמוח יחדיו בשמחה של מצוה.

את המעמד פתח ראש החבורות הרה"ח ר' ראובן שיף, לסיום הספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן נתקבצו ראש החבורה הר"ר נתן יוסף בורשטיין ולאחר הקדיש פצחו כל הבחורים בריקודי שמחה והודאה על שזכינו להתקרב לרבינו ולהמשיך במורשתו הטהורה. אחריו נשא דברים הרה"ח ר' אפרים נחמן אנשין שליט"א כשהוא מתבל את דבריו המרגשים עם סיפורים מאנ"ש מדורות עברו, עד שהיו בחורים שהזילו דמעות מרוב התרגשות...

מעמדי הסיום
ב"קול מורשת
הנחל"

02-502-6434

המעמד לחבורות
הבחורים שהתקיים
בליל שישי פרשת
שמות:

נאמו: הראש חבורה
הר"ר נתן יוסף
בורשטיין, הרה"ח
ר' אפרים נחמן
אנשין שליט"א

בשלוחה 3<81<9

*

המעמד לכלל
אנ"ש שהתקיים
ביום ראשון פרשת
וארא:

נאמו: הרה"ח ר'
מאיר קרליבך,
הרה"ח ר' משה
קרמר והרה"ח ר'
שמעון צבי שפירא

בשלוחה 3<81<10

*

המעמד לילדים
ביום ראשון פרשת
וארא:

נאם הר"ר נתן יוסף
בורשטיין

בשלוחה 3<81<11

20 שנה

לבית

היוצר -

א פאבריק

פון

אידישקייט

המפעל

הכביר

"מורשת

הנחל"

ר' בנימין הכט - צפת

חיזוק לעמידה בנסיונות

כאשר נזכור את דברי רבינו הקדוש (לק"מ תניינא ק"ח): "הלוא האדם בשביל תענוג קטן מאד של רבע שעה הוא יכול לאבד ולהפסיד כל העולם הזה עם העולם הבא", נתחזק בכל כוחינו להתגבר על יצרנו מתוך הבנה וידיעה שזהו הדבר הטוב ביותר עבורנו, לזכות לעמוד בנסיון.

שכן, בשמים כבר נגזר על כל אחד כמה הנאה ותענוג יהיה לו העולם וכמה סבל ויסורים רח"ל יהיו לו, וכשאדם נמצא בנסיון והוא לוקח לעצמו הנאה אסורה חלילה, הרי לא הרוויח כלום, כי מורידים לו מההנאות שהיו צריכים לבוא אליו, ומנגד מוסיפים לו צער ויסורים לכפר לו על העבירה שעשה, ואילו החכם העומד בנסיון ה' יתן לו הנאות ותענוגים כנגד מה שהתגבר ואף גם מהסבל והיסורים שצריך לסבול מורידים לו כי כבר הצטער והתאמץ לכבוד ה' בעצם העמידה בנסיון. ועל כן חיזק אותנו כל כך רבינו בענין האמונה הפשוטה שה' הינו אדון העולם והוא מנהיג את העולם בהשגחה פרטית כל אחד כפי מעשיו, וכמ"ש רבינו (בתורה ס"ה) שהיסורים באים לאדם או לכפר לאדם על העוונות או להזכיר לו שישבו בתשובה.

הנה כל זה מוכרח האדם לדעת כדי שיאזור כוח בכלל לעמוד בנסיון ושלא יחשוב - בשעת התגברות הנסיון - שהוא מפסיד חלילה איהו הנאה מדומה שהיצר מפתהו, על כן צריך שיתברר ויתאמת אצל האדם שהטוב ביותר הוא רק לעבוד את ה' אלוהינו, הן בעולם הזה והן בעולם הבא.

מובא בספרים שעל המצווה הכי קטנה, רגע אחד של שחר על המצווה הזאת, הוא יותר מהתענוגים שהיו לכל בני העולם מיום בריאת העולם עד סופו, וכפי שכתב ר' נתן כמה וכמה פעמים, שכל העולם הזה אינו עולה כנגד נקודה אחת של מצווה אחת של הפחות שבפחותים שבישראל, ואם כך גדלה מעלתה של מצווה קטנה שבקטנות, אזי כאשר קשה לאדם והוא מתחזק ומתאמץ לעמוד בנסיון לכבוד ה' יתברך הרי אין ערך לגדול השכר שיזכה עבור זה לנצח, ומלבד זה זכור יזכור את גודל הנחת רוח שהוא זוכה לעשות לאבינו שבשמים. כפי שרבינו הקדוש, שידע את מעלת העמידה בנסיונות, ביקש מה' יתברך שיזמין לו נסיונות, כי זה עיקר הנחת רוח מהאדם שהוא בעל בחירה ויש לו אפשרות לבחור בטוב או ברע חלילה והוא בוחר בטוב ועומד בנסיון, וכאשר יש לך מאבק ומלחמה עם יצרך, זוהי הזדמנות פז עבורך לקנות את עולמך לנצח. שכן ברגע ההתגברות הנך נחשב כיוסף הצדיק ונרשם שמך באותיות של זהב בין מקדשי ה' הנפלאים.

והנה כאשר היצר רואה שלב האדם מתעורר ורוצה להתחיל וללחום מלחמת ה' ולעמוד על נפשו לבלי להכשל, מיד הוא מנסה להחליש ולרפות את לב האדם שמאחר שעשה מה שעשה הוא כבר אבוד ואין לו

דורנו משופע, לדאבוננו, בנסיונות מכל הצדדים ומכל הבחינות, ועל אף שכולנו יודעים כי העושה רצון ה' יזכה לשכר רב ונפלא לעתיד לבוא, והעובר עבירות חלילה ייענש בגיהנום, פעמים רבות אין זה מספיק לעזור לאדם להתגבר על יצרנו, מאחר שהנסיון הוא כאן ועכשיו.

אכן, כאשר נדע את האמת הברורה והפשוטה, שגם כאן בעולם הזה נותן ה' הנאות ותענוגים לכל ההולך בדרך הישר ולהיפך סבל ויסורים רח"ל למי שעובר עבירות חלילה, ממילא יתחזק לב האדם בקרבו להילחם מלחמת ה' ולבלי ליפול שדוד ביד יצרו. כמו שאנו קוראים בכל יום בפרשת "והיה אם שמוע", שאם נשמע בקול ה' הוא יתן וימלא לנו כל צרכינו ומשאלותינו ומנגד מכריז הפסוק ואומר "השמרו לכם פן יפתה לבבכם ... וחרה אף ה' בכם", וכמו שאמרו חז"ל (שבת נה) אין יסורים בלא עוון, ואם חלילה יש לאדם יסורים עצתו לחזור בתשובה ויסורו ממנו היסורים, כמו שאמרו חז"ל (ברכות ה) אם רואה אדם שיסורים באין עליו יפושש במעשיו. וזה שאמר רבינו ז"ל "אני אוצר של יראת שמים ומדוע לא יהיו להוטים ורצים אחרי לקבלו" (חיי"מ רצה), ובשיחות הר"ן (ה) הדגיש רבינו ואמר "עיקר העבודה בתחילה היא רק מחמת יראת העונש" ובליקו"מ (תורה ה') "צריך להקדים את היראה, ואז תבוא אליו האהבה ממילא".

ובכן הבה נתבונן מעט מה מטרתם של הנסיונות, וכיצד נזכה להצליח לעמוד בהם, אך תחילה נבאר נסיון מהו.

'נסיון' הוא כל דבר שהיצר מפתה בו את האדם להתנהג שלא כרצון ה' יתברך, בכל העניינים, הן בביטול תורה, הן בקימה לתפילה, הן בשמירת עיניים, הן בשמירת המחשבה והן בבין אדם לחבירו וכו'. כל דבר ועניין שהאדם מרגיש מלחמה ומאבק בתוכו האם לשמוע בקול ה' או לא, זהו נסיון. רגע הנסיון הוא יקר וחשוב מאוד, עד כדי כך שלגודל מעלת העמידה בנסיון היה דוד המלך מבקש מה' יתברך שיזמין לו נסיונות.

והנה, אף כי מאז ומעולם ניטש מאבק עז בין הטומאה והקדושה על כל יהודי, האם יזכה לעשות רצון ה' וללכת בדרך הישר או לא, אבל עתה באחרית הימים האלה בסוף הגלות, הנסיונות רבים מאוד על כל אחד ואחד, כאשר רבינו הקדוש כבר גילה ברוח קדשו, שיהיה זמן שאיש כשר פשוט יהיה חידוש כמו הבעל שם טוב הקדוש, ועינינו הרואות שיש היום נסיונות רבים לכל אחד, ורבינו שידע את כל אשר נעשה באחרית הימים האלה עם כל אחד מאיתנו, כבר כתב והשאיר אחריו ברכה בספריו הקדושים כיצד נזכה להינצל משטף מים הזידונים, על כן נלקט מעט מדברי רבינו הקדוש עצות ודרכים ישרים בענין עמידה בנסיונות.

ראשונה נזכיר עצה נפלאה לכל אחד באשר הוא, כי אף שבזמן הנסיון לוקחים לאדם את הדעת, בכל זאת אף אחד אינו רוצה לסבול, ועל כן

תקווה, וממילא מקומו מובטח לו בגיהנום, ולמה זה ועל מה זה יתאמץ להתגבר על יצרו, ואף גם היצר מבטיח לו שלפי מצבו ה' כועס עליו ואינו מעוניין כלל בהתגברותו ומלחמותיו כי כבר הכל תם ונשלם.

אכן ידידי, זכור תזכור שהיצר הוא מלאך המוות והוא רק שונא אותך כל היום ומבקש להמיתך, ולמה זה תטה אוזן ללחישות הנחש - היצר - המנסה להחליש דעתך, הן זכור תזכור את דברי הצדיקים האמיתים שיש לה' נחת רוח מכל נקודה של יהדות והתגברות על היצר שלך, ואם אתה מרגיש שאתה רחוק מאד מה' יתברך, כנגד זה תדע שכל תנועה והתגברות על היצר שאתה זוכה לעשות, אתה עושה בזה נחת רוח נפלאה מאד לה' יתברך, כי יש לה' יתברך תענוג ושעשוע גדולים ביותר כשעולה נחת רוח ממקום נמוך כזה. אדרבה מזה בעצמו שהיצר נלחם כל כך לשכנע אותך להפסיק להלחם, מזה תבין עד כמה גדול יקר ערךך בשמים וכמה היצר מפחד וחושש פן תתקרב חזרה לבורא עולם אפילו בתנועה קטנה, כמאמר חז"ל "כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו", על כן הוא מנסה להחליש דעתך אולי תיפול בידו. אבל אתה אחי, קום תקום בעזרת הצדיקים האמיתים המגלים לנו את חסדי ה' וטובו על כל השבים, וכמו שאמר רבינו, "מה לכם לדאוג מאחר שאני הולך לפניכם סמכו על כוחי".

ובכלל, כל בלבולי היצר שמאחר שנפלת תמשיך חלילה ליפול יותר הינם הבל, שהרי ה' צדיק וישר, ועל כל עבירה יש חשבון נפרד, ולמה לך לסבול יותר ויותר רח"ל? אדרבה חטוף ככל יכלתך מצוות ומעשים טובים והתגברות על היצר, כאשר על כל מצווה ומעשה טוב שתעשה, שכרך יהיה רב ונפלא מאוד לנצח, עד כדי כך שכתב ר' אברהם בר' נחמן (ששון ושמחה תפילה ג') שהשכר על מצווה הכי קטנה שאין קטנה ממנה הוא יותר מכל העונשים הקשים והמרים שיקבל הפושע שבפושעים שאין פושע יותר ממנו, כך שאין לך כלל מה להתבלבל ממה שהיה, כי הלא תמיד ביכולתך להוסיף ולחטוף טוב אמיתי ונצחי למען ייטב לך לעד.

ורבינו הקדוש ברחמיו עלינו גילה לנו סוד נפלא: "העיקר הוא הרצון", זאת אומרת גם שאנו זוכים לעשות רצון ה', באמת איננו מסוגלים לעבוד את ה' כראוי לו, ועיקר ההנאה של ה' מאיתנו הוא מהרצון וההשתדלות שלנו לעשות רצונו. ומאחר שהעיקר הוא הרצון הרי שיש בידינו חיזוק נפלא מאוד לכל המתחיל בעבודת ה', שאף כשאנו מצליח לעמוד בנסיון כרצונו, אבל את העיקר ביכולתו לעשות, להמשיך לרצות ולכסוף לעשות רצון ה', ולא להתיימש מהרצון לעולם, ועצם הרצון הזה עושה נחת רוח גדולה מאוד לה' יתברך. וזהו דבר שיכול כל אדם תמיד לעשות, כי "אין דבר העומד בפני הרצון", כי שום ירידה ושום נפילה לא יכולה למנוע מהאדם את הרצון הקדוש, ורק שאנו צריכים להאמין לדברי הצדיקים האמיתים כמה נחת רוח נגרם לה' יתברך מהרצונות הקדושים שלנו, וזה תפקידנו לומר לה' בפה מלא

שאנו רוצים ומשתוקקים לעבדו. ור' נתן מבטיח שכל מי שיתחזק תמיד ברצונות טובים דקדושה, בוודאי יזכה בסוף להתקרב אל ה' יתברך באמת בזכות הצדיקים האמיתים.

עוד ישנה עצה נפלאה קלה ופשוטה שגילה רבינו ז"ל, שמי שיעשה זאת יזכה בוודאי להינצל מכל העבירות, וזו לשון רבינו (שיחות הר"ן י"ט): "אמר שאפילו אותם האנשים הרחוקים מן הקדושה מאוד שנלכדו במצודה רעה עד שרגילין בעבירות ח"ו רח"ל רחמנא לשיזבן, אעפ"כ הכוח של התורה גדול כל כך עד שיכולה להוציא אותם מן העבירות שרגילין בהם ח"ו, ואם יעשו להם חוק קבוע וחייב חזק ללמוד בכל יום ויום כך וכך, יהיה איך שיהיה, בודאי יזכו לצאת ממצודתם הרעה על ידי התורה כי כוח התורה גדול מאוד" עכ"ל. ודע כי כאשר היצר רואה שהאדם חפץ ומשתוקק לשוב לה' יתברך, הוא מנסה להכביד ולהקשות זאת על האדם על ידי שמכניס בו המחשבה שקשה לעמוד בכך כל החיים. אכן על זה גילה לנו רבינו שתפקידנו לחשוב רק על הרגע הזה ובו לעשות רצון ה' יתברך ולא להתבלבל ממה שהיה או ממה שיהיה, כי עלינו לדעת ולהבין כי כל רגע שנזכה בו לקרבת ה' אין ערוך אליו, ולא משנה כלל מה היה ומה יהיה.

לסיום נביא את הבטחת רבינו (בתורה י' תניינא) כי מי שיישב דעתו היטב מה התכלית ומה נשאר לו בסוף מכל התאוות, אזי בוודאי ישוב אל ה'. זוהי עצת ההתבודדות, המתנה הנפלאה שרבינו נתן לנו שכל יום נזכיר לעצמנו מה רצוננו באמת, ונבקש מה' שיעזור לנו להתקרב אליו ולעמוד בנסיונות. זכור תמיד את דברי רביה"ק (בליקו"מ תנינא ק"א) וז"ל: על ידי תפילה יכולין לבוא לכל, ולכל טוב, לתורה ועבודה ולכל הקדושות ולכל העבודות ולכל הטובות שבכל העולמות". כבר אמרו חז"ל: "יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום וכו' ואלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו" ועל כן אנו מוכרחים לבקש תמיד עזרה מבורא עולם.

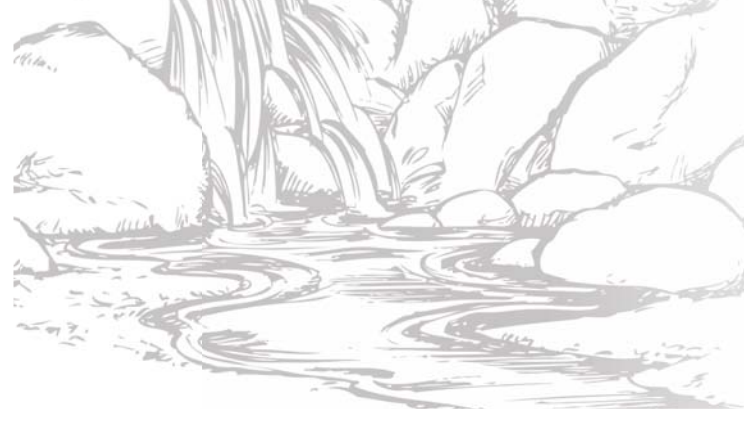
אמנם זכור ואל תשכח להודות לבורא עולם על כל המתנות הטובות שהוא נותן לך, בפרט על כל ההתגברות שאתה זוכה להתגבר ולעמוד בנסיון. ואף אם עדיין לא זכית לעמוד בנסיון בשלמות, הן כבר אמרו חז"ל "אין הקב"ה מקפח שכר כל בריה", ואת זאת אמרו אפילו על נבוכדנצר הרשע שבשביל כמה פסיעות שפסע לכבוד ה' יתברך זכה למלוכה על כל העולם הוא ובנו ונכדו. וכתב רביה"ק שאם כזה שכר עצום קיבל גוי רשע על כמה פסיעות לכבוד ה' יתברך, על אחת כמה וכמה שכל יהודי שהולך לכבוד ה' יתברך אין לתאר את גודל השכר והתענוג שיזכה עבור זה, ומעתה בין תבין את אשר לפניך, כמה יקר וחשוב בעיני ה' יתברך כל התגברות שלך וכל נקודה טובה שאתה עושה לכבודו, על כן תפקידך הוא להתפלל בכל יום שתזכה להתקרב לה' יתברך ולהתגבר על הנסיונות הבאים על כל אדם, וביחד עם זה גם תודה ותשבח את ה' יתברך על כל הטוב שהוא גומל איתך ברוחניות ובגשמיות.

קול "מורשת הנחל"

02-502-6343

מהנעשה והנשמע וכן עדכונים והודעות מחבורות הנערים •
חבורות הבחורים • חבורות האברכים • חבורות כלליות • פעילות
חודשית • כינוסי חגים וזמנים

מבית הגנזים עתיקות וגנוזות

גם הפעם נמשיך ונעסוק בקטעים מספרו של ספקטור, "מיין לעבען", העוסקים בעיר אומן ובאנ"ש באומן.

כזכור, ספקטור, בן למשפחה חסידית, נולד וגדל באומן, והותיר אחריו תיאור חי ומפעים של התקופה ושל אנ"ש.

בפרק הזה, נעסוק ברדיפות שנרדפו אנ"ש באומן, ועל כן חובה עלינו להקדים הקדמה קצרה:

"שמע נא", אומר רבי לוי יצחק בנדר ז"ל לשואל, "ואומר לך משהו: דיברו מזה [מהמחלוקת] כמה שפחות! לא צריך בכלל לדבר מזה! הייתי כמה שנים עם רבי אברהם בר"ן, ולא שמענו אותו מדבר על כך ... אנחנו מדברים מגדולת רביה"ק. הלא מה יצא לנו אם נדבר על החולקים? הרי אנו יודעים שאין בכך אמת. במה יש אמת? בכך שצריך

שתהיה לנו בושה מבורא עולם; צריך שיהיה לנו התבודדות וצריך לעסוק בתורה. מזה צריך לדבר!" (טעם זקנים כ"ה, בתרגום מיידיש).

ובכן, אם כך - למה כן?

מעבר לענין ההיסטורי הפשוט, כי מעניין אותנו מה היה באומן בימים ההם - הרי שיש כאן ענין נוסף, חשוב בהרבה: בכל אותו זמן, בו נרדפו אנ"ש עד חורמה, ולמרות הכל, הם עסקו בדרך רביה"ק, בתורה ובתפילה, עלו והתעלו עד שהיו בבחינת "א מופת - בין איך!" (ויותר מזה, כמאמר חז"ל: אתם ניצבים - הם הם המציבים אתכם...).

אכן, העיסוק בעבר הספציפי הזה אין בו ממש, אולם הבה נלמד ממנו לפחות את הלימוד הזה: אם הם, למרות כל הרדיפות, עבדו את השי"ת בכזו דבקות, איזה תירוץ יש לנו? ויהי זה לנו למופת.

"גן עדן התחתון"

כהנה וכהנה שאלות התרוצצו במוחי הצעיר, וסקרנותי גדלה ועם הזמן הלכה ותפחה.

בערב, באו השכנים וסיפרו שבעיר הישנה היו הכאות. כמה אנשים נפצעו עד זוב דם, ובכמה בתים ליד הקלוזי הברסלבי שוברו החלונות. כמה חסידים תפסו ברסלב'ר חסיד וכמעט הרגוהו, אילולי המשטרה הצילה אתו מידיהם.

וזה היתה הפעם הראשונה ששמעתי את שמעו של הקלוזי הברסלבי והחסידים הברסלביים.

מאוחר יותר בא לביתנו חברי, שהיה מבוגר ממני בשנה, ותוך שהוא מתמוגג כולו ופיו מלא קצף, הוא סיפר לי:

"אוי, מה שהלך היום בעיר העתיקה!"

"היית שם?" - שאלתי

"כמו שאני יהודי, שהייתי שם ומחר שוב אהיה שם."

אני מושך אותו הצידה ואומר לו, בשקט, שאמא לא תשמע, שמחר גם אני אלך איתו, ושואל אותו אם יסכים שאבוא.

"ומדוע שלא אסכים? כל הילדים הולכים! הרי זה מחזה! וגם אני עצמי הכיתי איזה ברסלב'ר!"

בלילה, מלחמה פנימית עזה התנהלה במוחי ומנעה ממני להירדם: כה רציתי לציית לאמי, אבל סקרנותי העזה, שהלכה וגדלה, ניצחה בסופו של דבר.

ולמחרת, אחר הצהריים, אני וחברי הלכנו אל העיר העתיקה.

מרחוק כבר ראיתי המון רועש והומה, באזור השוק הקרוב לרחוב בו עומד הקלוזי הברסלבי וצפוף יותר היה בתוך הרחוב.

חברי הלך לו, ואני חמקתי לסמטה, בה בקושי הצלחתי להדחף בין ההמון ולהגיע לביתה של אחותי, שעמד בדיק מול הקלוזי הברסלבי.

כאשר אחותי ראתה אותי, היא ספקה כפיה וקראה "אוי וויי! ואיך הגעת אתה לכאן, לבדך? איך הרשית זאת אמא?"

גמגמתי משהו בלשוני שהגעתי עם חבר, אבל פנים היו לי כפניו של גנב שנתפס בשעת מעשה...

בכל זאת, ניגשה אחותי אל הארון, וכיבדה אותי, כמנהגה, במלוא חופניים אגוזים.

וכך, בעודי מחלץ אגוזים מקליפותיהם, ישבתי לי אל החלון המשקיף אל הרחוב, לראות את הנעשה.

מול עיני נשקפה חומת העץ המבוצרת של הקלוזי הברסלבי, סביבה כ-20 חיילים חמושים מ"חיל הנכים"¹ של אומן (החיל היחיד שהיה מוצב אצלנו בעיר מזה שנים).

מאוחר יותר נודע לי, שהמריבות האלה עם חסידי ברסלב היוו הכנסה נפרדת ל"איספראווינק" - מפקד המשטרה המחוזי. הוא היה מקבל מהעשירים שבחסידי ברסלב חמש מאות רובל במזומן בכל שנה מלבד המתנות אותן נהגו לתת לו כאשר היו באים לאומן לימים-נוראים אל קברו של הצדיק ר' נחמן.

לכן נהג ה"איספראווינק" לשלוח להם עשרים חיילים ויותר, על מנת שישמרו על הקלוזי הברסלבי בכל אותה תקופה של הימים-הנוראים ועשרת ימי תשובה.

בקלוזי הברסלבי היו חסידי ברסלב מתפללים ואכן אף התגוררו שם, משום שהאכסניות ובעלי הדירות הפרטיות לא היו מוכנים לקבלם ולארחם, מפני שהיה אסור לקיים מגע ומשא עם חסידי ברסלב ואפילו אלו שכבר כן היו מוכנים להכניסם אל ביתם פחדו לעשות זאת, שלא יודע לאחרים ויבואו להתנפל על בתיהם ולעורר מהומות.

אלא שבקלוזי, אליו הגיעו חסידים לימים נוראים מכל רחבי העולם, אפילו מארץ ישראל, היה צפוף מאוד. בלילה על הרצפה, על הספסלים ובכל הבנין לא היה מקום פנוי אפילו למחט. על הרצפה, על השולחנות, על הסטנדרים השכובים היו אנשים ישנים ולכן היו רבים מהם מוכרחים בכל זאת להעמיד את חייהם בסכנה ממש ולמצוא איפשרו מחוץ לקלוזי מגורים מחתרתיים.

ואיזה מגורים היו אלה! בדיק כמו בימיו של ניקולאי, כאשר אנשי המחתרות ניהלו חיים מחתרתיים עם מגורים סודיים, לפעמים תוך שהם מתחפשים לבל יכירו...

1. "חיל הנכים": חיל שהתקיים ברוסיה הצארית באותה תקופה, אליו נשלחו מי שלא היו ראויים לשרת בחזית בשל מצבם הגופני.

חסידי ברסלב העשירים היו שוכרים בסתר מקומות מגורים תמורת כסף רב והאחרים - במקום ששהו ביום לא שהו בלילה; בהיחבא היו מיטלטלים ממקום למקום עד לאחר הימים-נוראים ולאחר מכן היו יוצאים חזרה לעירם.

מענין לציין, שכל השנה היו כל מיני החסידים השונים בעירי מסוכסכים ומעולם לא חיו ביניהם בשלום, רק נגד חסידי ברסלב היו הם מאוחדים כאשר את התפקיד המרכזי נטלו חסידי ... כוחם היה אז חזק וגדול מאוד, ואילו חסידי ברסלב היו חלשים מאד ופחדו מזבוב שעל הקיר.

והפנים החיוורות, המפוחדות, שלהם, עומדים מול עיני עד היום, כאשר הייתי נתקל בהם מידי פעם בקצה העיר, מתגנבים מרחוב אחד למשנהו, נחבאים אל הקירות.

את הברסלב'ער היה אפשר לזהות על פי פניהם המפוחדות, אם כי היה אפשר לזהותם לפי סימנים אחרים, בהם אעסוק בהמשך.

כל השנה הייתה העיר שקטה. גם אם לפעמים היו נתקלים בחסיד ברסלב, לא היו פוגעים בו; בקלוזי שלהם היו מתפללים בשלווה ואף אחד לא היה מנסה לפרוץ אליו פנימה.

אדם זר לא היה חסידי ברסלב מכניסים, לא רק אל תוך הקלוזי אלא אפילו לחצר הקטנה שהקיפה את הקלוזי.

אבל כאשר רק היו מתקרבים הימים-נוראים, כלומר, מראש חודש אלול, כאשר התחילו להגיע לאומן חסידי ברסלב מהערים השונות, הייתה מתחילה בהלה בעיר העתיקה, היכן שממוקם הקלוזי שלהם ולא רחוק ממנו, במעלה ההר, בית העלמין הישן ובו קברו של הצדיק ר' נחמן מברסלב.

מי שהובילו את ההתנפלויות על חסידי ברסלב היו חסידי ... הם היו סוחבים אליהם טיפוסים מההמון המגושם, כמו קצבים, עגלונים ואחרים שעבור ארוחת ערב טובה, ואולי גם בגלל פרומקייט² (יראת שמים), היו מובילים את ההתנפלויות על חסידי ברסלב.

2. "ומדוע הם היו כאלה מתנגדים? משום שהם היו יראים ("פרוס"), זאת אני מוסיף תמיד! משום שהחולק היה כה ירא שמים, הוא חלק! לכן הוא היה מתנגד ... אלא ש"קבלה" בידם, וזהו. אי אפשר להתווכח, אי אפשר לדבר על כלום. 'קבלה' וזהו!" (שיחת הרה"ח רלי"צ בנדר והרה"ח ר"ש שפירא - טעם זקנים ח. עיין שם באריכות)

הראשון בסדרה היה כינוס הכנה לחנוכה לנשות ברסלב, שהתקיים במוצ"ש פרשת וישלח באולמי קרלין בירושלים, שם הוכנה סעודת מלוה מלכה עשירה, ערוכה בטוב טעם וברוב פאר.

לאחר זמירות מלוה מלכה מתוך הזמירות שהודפסו במיוחד לכבוד הכנס, נשמעו שיחות מפי רבנית חשובה בנקודות החיזוק הנלמדות ממלחמת החשמונאים, ועל כי חשיבותה של כל בת ישראל נובעת מהיותה בת מלך ולא בגלל הישגים כאלו ואחרים. כמו"כ נשמע סיפור התקרבות מרתק מפי אחת מנשות אנ"ש.

כאן המקום להתנצל שלמרות הרישום המוקדם, עקב ההיענות מעל למצופה, כאשר מאות מנשות אנ"ש גדשו את האולם שהיה מלא עד אפס מקום, הרי שלמרות הרצון הטוב של המארגנות לא היתה אפשרות לתת לכולן את היחס הראוי ואיתן הסליחה, אך כמאמר החכם 'כשיש מקום בלב יש מקום לכולם', והיה נפלא לראות שבזכות האחדות הנפלאה בסופו של דבר אכן היה מספיק מקום לכולן.

*

בימים שלאחר מכן - בשבוע שלפני חנוכה, השתתפו מעל 200 בנות ברסלב במקלט של "מורשת הנחל" שם אורגנה להן מסיבת חנוכה לחנוכה עם כיבוד עשיר, ולאחר שנשמעה שיחה מפי רבנית חשובה איך חג החנוכה קשור גם בימינו לכל אחת ואחת, שמחו לקול צלילי המוזיקה, וקבלו מזכרת מיוחדת לשמור על הקשר במשך כל השנה כולה. בצהרי יום ראשון - כ' כסליו התקיימה המסיבה לכיתות ה-ח, ולמחרת ביום שני - כ"א כסלו לכיתות א-ד.

*

ביום ד' - ר"ח טבת התקיימה מסיבת חנוכה לעשרות בנות הסמינרים, באולמי קרלין בירושלים.

להן הוכנה ארוחת בוקר וסעודת ר"ח עשירה בטוב טעם והדר, במהלכה נשמעה שיחה מרתקת מפי רבנית חשובה, כיצד הנס של חנוכה משפיעה על כל אחת בכל מצב. לסיום שמחו בשירי הודאה בליווי מוזיקה.

כפי עדות ההורים והמשתתפות, הכינוסים הכניסו בבית אווירה מיוחדת של אור קדושת ימי החנוכה בטעם מיוחד של ברסלב'ער חסידיים האבוקים באור הנחל נובע.

חנוכה הנערים י-ם

הילולת מוהרנ"ת

כמידי שנה בליל עשרה בטבת, יום הילולת התלמיד הגדול מורינו ר' נתן זיע"א, התקיימה סעודת הילולא בביהמ"ד הגדול, כאשר הנהלת ביהמ"ד דואגת גם לצעירי אנ"ש לארגן להם סעודת הילולא מותאמת להם.

בשעה הקבועה של החברה מדי ערב, התאספו הנערים בראשות המשגיחים המסורים, ולאחר תפילת ערבית, שרו ניגוני התעוררות ומניגוני בעל הילולא.

לאחר מכן נטלו הילדים את ידיהם לסעודת המצוה, כאשר במהלכה נשמעו תולדות מוהרנ"ת וסיפור התקרבותו לרבינו מפי האברך הנודע בעושר ידיעותיו בגנזי חסידי ברסלב הר"ר אהרן אייזנבאך הי"ו. הילדים ישבו פעורי פה ומרותקים למוצא פיו במשך זמן רב.

לרגל הילולא, נקראו להצטרף גם האחים הקטנים ושאר החברים שעדיין אינם משתתפים בקביעות בחברה. כל יום לאחר ה'חברה' רשמו הנערים אצל המשגיח מה שזכו לעבוד ולהתחזק באותו יום במידה שבחרו ובגמר החודש, אלו שזכו להתחזק ברוב ימי החודש, קיבלו שי צנוע - מיני מתיקה בתוך עטיפה מכובדת - עם מכתב מיוחד במינו, כאות הוקרה והערכה על גיעתם ועבודתם ולחיזוק על המשך עבודת המדות לאורך ימים.

נשות ובנות ברסלב

כינוסי הכנה לימי החנוכה הק'

גם בבית יעקב אלו הנשים, מנצלים את הימים לקראת ימי החנוכה הק', לעורר את הלבבות בשגב גדולת הימים המאירים באור הצדיק ביתר שאת, וב"מורשת הנחל" ארגנו כינוסי הכנה והתעוררות לנשות ובנות ברסלב, עם תכניות מותאמות לכל גיל.

ומיני מתיקה, ובהינתן האות פתחו כולם בנעימות ורגש בזמירות חנוכה ושאר ניגוני התעוררות.

לאחר מכן נשמעו דיבורים מפי הרה"ח ר' חיים מנחם קרמר שליט"א שהרחיב על הזכות להיקרא ברסלב'ער חסיד וכמה שזה מחייב. כאשר בפתח בדבריו הקדים כי הוא מתרגש מאד על כך שהיום עושים הרבה ההתקבצויות וחבורות לבחורים, דבר שלא היה בזמנו.

לסיום התקיימו ריקודי שמחה והודאה בליווי כלי זמר, להודות לה' על טוב חלקנו ונועם גורלנו שזכינו להתקרב לרבינו.

מכינה לשיבה

הכנה לימי החנוכה הק'

לקראת ימי החנוכה הק' נערכו במכינה כמה 'עבודות' של הכנה לקבל את האור הנערב המאיר בימים אלו ולזכות לטעום טעם אמיתי של קדושת נרות חנוכה.

בראשונה היו ההכנות בלילי שישי, החל מחודש לפני חנוכה למדו התלמידים את כל הניגונים והתנועות המושרים אצל אנ"ש ליד הנרות, כשבין לבין הם שומעים דיבורי התעוררות והסברת ענין קליפת יון ושייכות הדברים לפי מציאות ימינו, וכן ענייני ההתחזקות המרומזים בענין נר חנוכה כמבואר היטיב בליקו"ה בענין עזות דקדושה שלומדים מהחשמונאים שבלעדיו זה א"א להיכנס באמת בעבודת ה' כדברי רבינו.

במוצש"ק לפני חנוכה נסעו התלמידים לקברי החשמונאים מתתיהו ובניו, שם ניגנו זמירות חנוכה מתוך התעוררות רבתית, כשהלבבות הולכים ומתלהטים עד אשר מאליהם פרצו בשבעין קלין מלב רותח של צעירי הצאן, הרוצים להינצל משטף מים הזידונים וטומאת טיט היוון, ותהי המקום לחרדת אלקים.

לאחר מכן התפזרו התלמידים במרחבי היער הסמוך, ועסקו בהתבודדות ותפילות 'הטעימיני טעם קדושת נר חנוכה', ולאחר מכן יצאו בריקודי שמחה וצהלה עד כלות...

בשלושת הימים לפני חנוכה הוסיפו במכינה זמן ללמוד ספרי רבינו הק', כשהלימוד הוא מתוך תענית דיבור ובקול, וכן שפכו את הלב בתפילות לחנוכה וכמו"כ שרו כל יום חלק מניגוני חנוכה.

חבורות הבחורים ב"ש

אכסוף נועם שבת

רבינו אמר פעם "אברך יכול לכסוף בליל שב"ק..." אך בכדי לזכות לכך יש לעורר את הלבבות עוד בימי הבחורות, להלהיב את ליבם הזך בנועם קדושת השבת.

לשם כך מקיים זה כמה שנים ראש החבורה המסור הר"ר אלימלך חשין חבורה מיוחדת מידי ליל שב"ק בה מתאספים בחורי חמד ולומדים את הספר הנפלא "קרא דשבתא" מהרב מטשעהרין, בו הוא מגלה את אור קדושת השב"ק לפי סדר התורות בספה"ק ליקוטי מוהר"ן.

המשתתפים מעידים כי הדברים המתוקים מאירים את נשמתם ביקרת קדושת השב"ק, שבודאי תעמוד להם לאורך ימים.

כינוס חנוכה

בני בינה ... קבעו שיר ורננים...

ביום רביעי - מוצאי ר"ח טבת התקיימה סעודה רבתית לבחורי החבורות שיחי לכבוד ימי החנוכה הק'.

ליד שולחנות ערוכים הסבו הבחורים, על מנת להתאחד יחד ולנצל את ימי החנוכה הק' להגברת האהבה והאחדות בין החבורות, ולקבל את נועם אור הצדיק המאיר בימים אלו במיוחד כידוע.

בצוותא שרו את זמירות החנוכה בהתעוררות הלב, ולאחר מכן שמעו דיבורים מהרה"ח ר' שמעון אל" ברוין שליט"א שהרחיב בנעימות שיח מדרכי ועצות רביה"ק ותלמידיו, כיצד לעבוד את ה' בהתחדשות, שהרי ימי החנוכה הם זכר לחנוכת בית המקדש.

בסיום הדיבורים הנלהבים יצאו הבחורים בריקודי שמחה וחדוה בליווי כלי זמר להודות ולהלל לשמו הגדול.

חבורות הבחורים ישיב"ג החסידיות

כינוס חנוכה

חבורות הבחורים לבחורי הישיבות החסידיות נמצאים בהתחדשות מתמדת בבחינת מוסיף והולך.

בימי החנוכה הק' התקיימה מסיבת חנוכה לכלל בני החבורות יחד, כאשר ההשתתפות המרשימה של הבחורים מעידה יותר מהכל הן על הצורך והן על התועלת הגדולה שהם מקבלים מכל כינוס וחבורה.

לכבוד ימי החנוכה הוגשו מעדנים

אין פאבריק מהנעשה והנשמע בחבורות האברכים

התחדשות בחבורת "נחלת חן"

לאור פתיחת "איחוד האברכים הצעירים" בבית שמש (ראה בהרחבה במסגרת מיוחדת), החבורה שהתקיימה בכל יום שלישי לאברכי ביהמ"ד נחלת חן מתחדשת והיא תתקיים מעתה בימי שני, באולם שע"י ביהמ"ד נחלת חן, בשעה 8:15 בערב והר"ר אברהם שמואל קורנבליט הי"ו ישמש כראש החבורה.

אחראי החבורה: הר"ר נפתלי רוזנפלד הי"ו
05485-96274

חבורת האברכים בעיר אומן

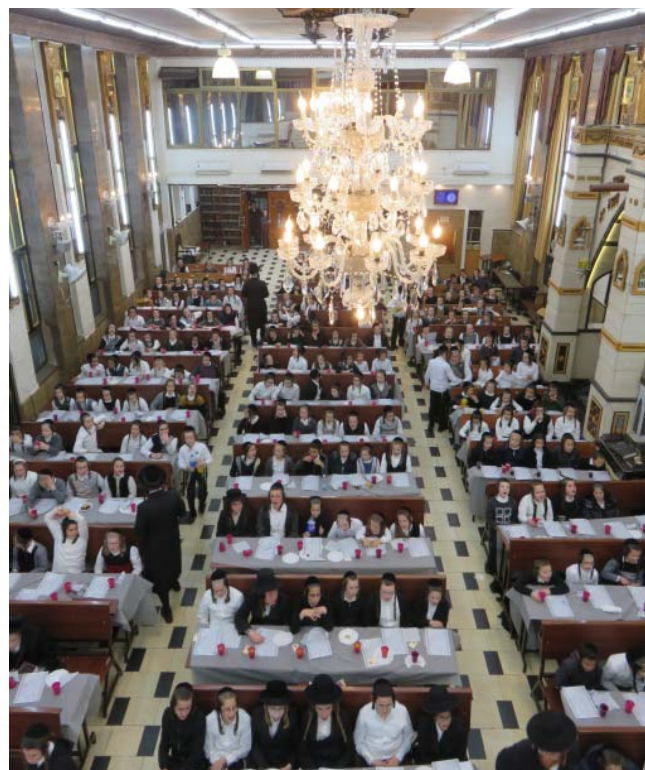
כפי שאנו עדים בשנה האחרונה מאז מגבית "אני בלעדיך אני יכול", בחבורות האברכים מתווספים ספסלים, וחבורות חדשות מתייסדות בכל אתר ואתר.

כך אנו שומעים על חבורה נפלאה ומיוחדת שמתקיימת זה קרוב לשנה, והגיע עתה העת לפרסמה. מדובר בחבורה שמתקיימת בעיר עוז לנו אומן יצ"ו, ע"י אברכי ובוגרי "מורשת הנחל" המתגוררים שמה בקביעות בשנים האחרונות, ונתעוררו להתוועד יחד בחבורה שבועית לקבל דין מן דין ולהתעורר ולהתחזק בדרכי ועצות רביה"ק אשר רוחו חופפת עליהם שם ביותר.

מידי ליל שישי בשעה 6.00 מתאספים בני החבורה בבית האברך ר' שמואל שפירא, במתחם "מצפה אומן" סמוך ונראה לציון

מסיבת הלוקת פרסים השנתית

ימשיכו ביתר שאת לגדול בתורה וירא"ש בדרכו של רביה"ק.

פיארו את המעמד בהשתתפותם, חברי הנהלת מורשת הנחל, הר"ר שמעון צבי שפירא, הר"ר ראובן שיף והר"ר אליעזר קירשבוים. וראשי החבורות של המכינה הר"ר בנימין פראנק והר"ר יחיאל רוזנבלט.

כאן המקום להודות למשגיחים המסורים העמלים במשך כל השנה למען התלמידים להנחותם במסילה העולה בית קל ה"ה המשגיחים בירושלים הר"ר יוסף קנפלמכר והר"ר נחמן חשין. המשגיחים בב"ש הר"ר יוסף צבי פראנק והר"ר אליעזר הופמן ואתם עמם הר"ר יעקב זאב חשין. יה"ר שיזכו לראות ברכה בעמלם, מתוך הרחבת הדעת וסייעתא דשמיא ובכל אשר יפנו יעשו ויצליחו לפאר ולרומם שם רביה"ק ביתר שאת ועוז.

ניתן לשמוע הקלטות מהמסיבה בקול מורשת הנחל שלוחת הכינוסים שלוחה 3

81 <

המושרת אצל אנ"ש, אשר כפי שהתבטא המנחה, אילולא השעה המתאחרת היו ממשיכים כך למשך שעה ארוכה... במשך המעמד חולקו לילדים כרטיסים להגרלה שהתקיימה בסוף המעמד על פרסים יקרי ערך ביניהם מנורות חנוכה יוקרתיות.

לאחר מכן נתכבד האורח החשוב הר"ר זלמן נפתליס שליט"א שסיפר סיפורים נפלאים מענין הודאה ועוד, כן כיבד בהשתתפותו הרה"ג ר' יצחק רוזנבלט מו"ץ דהעדה החרדית ואף נשא דברים קצרים על מלחמת היונים עם החשמונאים - הטומאה נגד הקדושה.

אח"כ שרו ניגוני שמחה והודיה להשי"ת והילדים פצחו בריקודים עליזים כשהמשגיחים מצטרפים אליהם.

המעמד הגיע לשיאו בחלוקת התעודות. כחמישים חתני התורה קיבלו תעודה מפוארת עם מתנה מיוחדת - ש"ס קטן, לאות הוקרה על יגיעתם והתמדתם במשך השנה, כאשר נקראו החתנים, ניכרה אהבת

החברים והעין הטובה הטבועה בלב החברים ששמחו בשמחת חבריהם, וקנאת סופרים תרבה חכמה.

גדול היה המעמד לכבודה של תורה ולכבוד לומדיה הצעירים אשר הרושם העז ניכר היה על פניהם ובעז"ה

המושרת אצל אנ"ש, אשר כפי שהתבטא המנחה, אילולא השעה המתאחרת היו ממשיכים כך למשך שעה ארוכה... במשך המעמד חולקו לילדים כרטיסים להגרלה שהתקיימה בסוף המעמד על פרסים יקרי ערך ביניהם מנורות חנוכה יוקרתיות.

לאחר מכן נתכבד האורח החשוב הר"ר זלמן נפתליס שליט"א שסיפר סיפורים נפלאים מענין הודאה ועוד, כן כיבד בהשתתפותו הרה"ג ר' יצחק רוזנבלט מו"ץ דהעדה החרדית ואף נשא דברים קצרים על מלחמת היונים עם החשמונאים - הטומאה נגד הקדושה.

אח"כ שרו ניגוני שמחה והודיה להשי"ת והילדים פצחו בריקודים עליזים כשהמשגיחים מצטרפים אליהם.

המעמד הגיע לשיאו בחלוקת התעודות. כחמישים חתני התורה קיבלו תעודה מפוארת עם מתנה מיוחדת - ש"ס קטן, לאות הוקרה על יגיעתם והתמדתם במשך השנה, כאשר נקראו החתנים, ניכרה אהבת

החברים והעין הטובה הטבועה בלב החברים ששמחו בשמחת חבריהם, וקנאת סופרים תרבה חכמה.

גדול היה המעמד לכבודה של תורה ולכבוד לומדיה הצעירים אשר הרושם העז ניכר היה על פניהם ובעז"ה

ייסוד איהוד האברכים הצעירים בית שמש

צורתה של העיר בית שמש, המחולקת לשכונות שהמרחק ביניהן רב מאוד, הקשה עד היום על הקמת החבורות והציב מכשול בפני כל היוזמות שצצו ועלו במהלך השנים להקמת חבורות. אולם, זאת הפעם, בכוחם של הרצונות העזים של אברכי אנ"ש, שלא הניחו לבע"ד להפילם ליאוש - קמו גם ניצבו החבורות בס"ד.

תחילת הדבר, וע"מ לעשות כל מאמץ שהיוזמה החדשה לא תכשל כקודמותיה, התאספו יחד האברכים החדשים, על מנת לנסות ולפתור את הבעיות והקשיים ובאסיפה מיוחדת שהתקיימה במוצ"ק פרשת וישלח, אכן עלו רעיונות והתקבלו החלטות לאחד ולחבר את כלל האברכים היקרים לאילנא דחיי.

"יריית הפתיחה" היתה בליל זאת חנוכה, אז התכנסו האברכים לכינוס חג מיוחד, שרו בהתעוררות רבה את שירי חנוכה ואת פיוטי יוה"כ כנהוג אצל אנ"ש, ולאחר מכן שמעו דברים חמים ונלהבים מפיו של הרה"ח ר' מאיר קרליבך שליט"א, שעורר את הקהל בענין זה עצמו: גודל חשיבות עבודת השי"ת בחבורה ובצוותא, ושכל אחד מחויב לשאת בעול עם חבירו בענין זה, אף אם הוא מרגיש שזה בא על חשבון עבודת השם שלו, כפי שמצינו אצל גאון עוזינו מוהרנ"ת; ושכן מחויב כל אחד מאנ"ש למסור מזמנו ומעבודתו למען אחרים, אם בהשתתפות בחבורות, בשיחת חברים וכדומה.

כמו כן התבשרו האברכים על קו טלפון מיוחד שיוקם בע"ה ובו יוכלו לשמוע על שמחות החברים ולהתעדכן בכל הפעילויות.

לסיום, יצא כל הקהל בריקוד נלהב, לעורר את הלב בשמחת יהדותינו ושמחת התקרבותנו לרבינו הק."

לשמיעת הניגונים והדרשות: "קול מורשת הנחל" 02.502.6343 שלוחה:

מזה תקופה ארוכה שרבים מאברכי אנ"ש הצעירים המתגוררים בעיר בית שמש כוספים ומשתוקקים להתאחד יחד, להתחזק יחד בעבודת ה' לאורו של צדיק, לדבר מהתכלית ולהיות "מקבלים דין מן דין" בשיחת חברים. ואולם, למרות קיומן של למעלה מ-10 חבורות אברכים בעיר בית שמש, הרי שמנינם של אברכי אנ"ש המצטרפים לקהילת אנ"ש בעיר הולך וגדל ואין הקומץ משביע את הארי, מה גם, שלמרות החבורות הרבות בעיר, חסר היה גם הכוח המאחד את החבורות כולן.

מנינם הגדול של האברכים הצעירים, הבאים להתגורר בעיר סמוך לאחר חתונתם, גרם גם לכך שהורגש מחסור בחבורות לאברכים צעירים, שזה עתה יצאו מעולם הישיבות, שם הורגלו לעבודת השם ללא שום עול גשמי, בלא צורך לצאת לדואר או למכולת וכו', וכעת משזכו להיות אדם השלם ולהכנס בעבודת השם באמת, הרי שהם מבקשים את ההתחזקות שבחבורה, המסייעת לעבוד את השי"ת בכל מצב, גם כשחייבים לצאת לרחוב, גם כשיש נסיגות ומניעות - ולא להרפות לעולם מהרצון והמאמץ. שהלא ברור לכל ברסלב'ער חסיד כי הרוצים להחזיק מעמד בזה העולם; המבקשים לסתום עיניהם מחיזו דהאי עלמא; החפצים לעבוד את השי"ת בכל מצב ובכל מה שעובר על האדם - עליהם לעשות זאת בהתחברות עם חברים דקדושה, חברים בעבודת ה', ויחד, בכוחה של החבורה, לכסוך ולהשתוקק עד כלות לתכלית האמיתית: להתקרב להשי"ת באמת.

ומכאן אותם רצונות דקדושה, ומכאן אותם כיסופים, קרמו עור וגידים "חבורות האברכים הצעירים" בבית שמש שע"י מורשת הנחל, שיתוספו ללמעלה מ-10 החבורות הקיימות זה מכבר.

קימת חצות ומסיבת זאת חנוכה בחבורות האברכים בבני ברק

מעמד חיזוק מיוחד לעיקר עבודת איש הישראלי - קימת חצות, התקיים בין אנ"ש בעיר וכבר מערב חנוכה קושטו קירות בית המדרש במודעות גדולות צבעוניות ומאירות עיניים במעלת קימת חצות בגילדענע נעכט.

בליל זאת חנוכה התאחדו האברכים להתחזק בעיקר עבודת איש הישראלי לקום בחצות. קדמו לכן מודעות מושכות עין לקרוא לאברכים להשתתף בלילה מרומם זה, הלא היא ליל זאת חנוכה.

בשעת חצות ליל באו האברכים בבית המדרש הגדול (בקומת המרתף) ברח' אלשיך. ולאחר אמירת תיקון חצות בהתעוררות, נסעו אל עבר השדה הוותיק של אנ"ש בבני ברק - פרדס מורשה לקיים עצת הניעור בלילה בינות לעצי היער.

בדרך היו הלבבות עמוסים בהתרוממות ושרו ניגוני חצות וניגוני חנוכה, "שערי ציון" "שלח אורך ואמתך" "זמנותר קנקנים" וכו'.

בחזרה מהשדה התיישבו לסדר לימוד בשעות המסוגלות של אשמורת השלישית עד הגיע זמן התפילה.

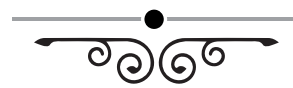
תפילת שחרית התקיימה כוותיקין (במניין הקבוע בבית המדרש) בקול ובכח ובמתינות שנמשכה מעל שעתיים...

לאחר התפילה התיישבו יחד מסיבי לשולחנות ערוכים ל"פת שחרית" עשירה שבמהלכה ניגנו יחד את ניגוני יום כיפור כמנהג אנ"ש.

כמה אברכים יקרים שדבר רביה"ק יקר בעיניהם ופועלים ללא ליאות למען תחיית אורו של רביה"ק והפעילות של "החבורות" ובתי המדרש של אנ"ש דאגו ל"מתן שכרה בצידה" לאברכים.

ברכת מזל טוב חמה ולבבית

לידידנו ותומכינו היקרים לרגל השמחה במעונם

להולדת הבנים

ר' גדליה אנשין ב-ש

ר' יצחק ברגשטיין ב-ש

ר' חיים בירך ברגשטיין ב-ב

ר' נחמן גודלברגר י-ם

ר' נחמן מייקוף ב-ש

ר' שלום מייקוף ב-ב

ר' משה ניימן ב-ש

ר' שמואל יצחק סיימונס י-ם

ר' יואל משה סלמנוביץ י-ם

ר' יעקב ברי"ן רוזנבלט י-ם

ר' נחמן רייכר י-ם

ר' אשר שפירא י-ם

ר' אברהם יצחק שפירא ב-ש

ר' שמואל אייזיק רובינשטיין ביתר

להולדת הבנות

ר' דוד אנשין ב-ב

ר' נתן יוסף בורשטיין י-ם

ר' ישראל נחמן בלויא ב-ש

ר' יעקב שמואל גרינבוים ב-ב

ר' אריה ליב הורביץ י-ם

ר' יהודה חנון ב-ש

ר' ניסן כהן ב-ש

ר' נחמן ליכטר ב-ב

ר' נחמן קרמר ב-ש

ר' נחום רוזנבלט ב-ש

לנישואי צאצאיהם

ר' משה גלבך ב-ש

ר' יצחק גולדשטיין ביתר

ר' אברהם שמואל דרדיק ב-ש

ר' שמואל בר"א הורביץ י-ם

ר' יהודה כהן ב-ש

ר' נחמן ליפשיץ י-ם

לאירוסי הצאצאים

ר' שמעון יעקב אנשין ב-ש

ר' נחמיה בר"א חשין ב-ש

ר' אהרן חשין ברכפלד

ר' מיכאל מורגנשטיין י-ם

ר' נחמן פלברבוים ב-ש

ר' נתן שלמה פראנק ב-ש

ר' יחיאל פראנק י-ם

להיכנס בנם לעוה"מ

ר' ראובן אייזנבך ב-ש

ר' נפתלי אנשין ב-ש

ר' בריינס י-ם

ר' יוסף זמיר ב-ש

ר' יהודה מאיר ב-ש

ר' דוד פרנקל ב-ש

לנישואיהם בשעטומ"צ

ר' נתן זאב דרדיק י-ם

ר' ישראל טקטוק י-ם

ר' נתן רונין י-ם

ר' שלמה יצק אנגל י-ם

ר' חיים מאיר הלוי פישר י-ם

ר' שמואל שאול קירשבוים בי"ש

ר' מאיר רוטשטיין י-ם

ר' שלמה יחיאל גלבך בני ברק

ר' משה שיינפלד י-ם

ר' זאב פראנק בי"ש

יה"ר שיזכו לרוות מלא חפניים נחת דקדושה מכל יו"ח בדרכו הסלולה של רביה"ק המסורה לנו מדור דור, לגדלם ולחנכם לתורה ולחופה ולמעש"ט, לבנות בית נאמן בישראל על אדני התורה והיראה לתפארת כרם בית ישראל ולתפארת שם רביה"ק, מתוך הרחבת הדעת וסייעתא דשמיא בכל מעשי ידיהם אמן

חבורה הקריה החרדית - בית שמש

הקריה החרדית בב"ש היא שכונה שרוב תושביה מבוגרים שכבר מחתנים ילדים, אבל מסיבה זו עצמה יש הרבה אברכים צעירים - הבנים והחתנים של הדור המבוגר ומכאן נוצר הצורך המיוחד לתת מקום ולהקים חבורה מיוחדת לאברכים הצעירים. כאן המקום לספר קצת על ההתחלה טעימה ממה שעברה החבורה עד שהגיעה למתכונתה הנוכחית.

לפני כחמש שנים התאספו שלש אברכים צעירים וניסו לפתוח חבורה לאברכים צעירים שיתאספו פעם בשבוע להתחזק ביחד בשיחת חברים בחבורה למדו ספה"ק שיחות הר"ן על הסדר, עם שיחת חברים כיצד להוציא מהשיחות עצות לנו לעובדא ולמעשה.

היות ובאותם זמנים עדיין לא היה לנו בשכונה ביהכ"ס בימות החול התקיימה החבורה בבית אחד החברים כל שבוע בבית אחד מהחברים. הייתה היענות גדולה וזכינו במשך תקופה ארוכה להתאסף כל שבוע ולהתחזק ביחד ומידי פעם גם היו עושים "באטע" ליל שבת בהשתתפות הרה"ח ר' אלכסנדר פראנק, כך החזיקה החבורה הרבה זמן עד שהתחילו כל מיני קשיים והחבורה נחלשה.

מחמת כן הוחלט לנסות להעביר את החבורה למקום קבוע, לשם כך פנינו לאחד מביהכ"ס החסידיים בשכונה שהסכימו לקיים שם החבורה לאחר שהם מסיימים תפילת ערבית. ואכן נעשה קצת התחדשות בחבורה והתחילו להגיע יותר אברכים עד שמסיבות טכניות לא היה אפשר להמשיך לעשות שם את החבורה, ונאלצנו לצערנו לסוגרה.

כך עברו כמה חודשים בלי חבורה, בזמן זה שמענו מהאברכים שהרגישו באותם חודשים עד כמה החבורה השפיע עליהם ואיך שהם מרגישים כמה זה חסר להם, כי גם אם מתאספים בשבת ושומעים ספ"מ ושל"ס עדיין קצת קשה להמשיך את זה לימי החול וזה לא כמו להתחזק עם חברים באמצע השבוע בתוך כל טרדות העו"ז.

כך נמשך המצב עד שקמו כמה אברכים והחליטו שחייבים למצוא פתרון עד שהועלתה האפשרות לנסות ולעשות את החבורה בהיכל בנין בית מדרשינו שהיה אז באמצע בניה. בעקבות כך לא היה תמיד חשמל והיינו צריכים לפעמים לשבת לאור פנסים ותאורת חירום שהביאו החברים.

ואכן החבורה התחילה שוב בהתחדשות גדולה כשבהתחלה ר' אלכסנדר פראנק היה מגיע כל שבוע לדבר בחבורה ובשבוע הראשון האריך במעלת החבורה שעזרא תיקן שלא יעברו שלש ימים בלי תורה וכך גם בעניין רבינו לא מספיק מה שמתאספים בשבת רק צריך שלא יעברו כמה ימים בלי להתאסף ולהתחזק ביחד וביקש מכל אחד ואחד מהאברכים באופן אישי להתחייב ולהשתדל להגיע לחבורה כל שבוע בלי לעשות חשבונות אם רואה שמקבל תועלת מזה או לא.

כך היה מדבר מידי שבוע דיבורים פשוטים ונפלאים לפי סדר אוצר היראה "ערך בנים" ואח"כ ערך "ממון ופרנסה" וכדרכו הוריד את הדברים למעשה והסביר איך שעניין העבודה של תאוות ממון מוכרחת לכל אחד ומצד שני גם שייך לכל אחד כי יש בזה הרבה מדרגות ולכל הפחות שהממון לא יטריד את האדם מהעבודת ה' שלו והרחיב בכך שהעיקר זה להשרות בבית אוריה של בטחון וגם כשעוסקים בהשתדלות התכלית היא להקל עי"ז לבוא לביטחון אמיתי. כן דיבר על גודל המצוה והתיקון להביא בנים לעולם שיגדילו שמו יתברך וגם קצת עניני חינוך. בהמשך החלו להביא מדי שבוע משפיעים שונים - אברכים יקרים מאנ"ש שגרים בבית שמש, וב"ה יש בין האברכים היקרים של אנ"ש הרבה נקודות שאפשר לקבל מכל אחד ואחד.

אברכי החבורה מרגישים כמו משפחה, כאשר בכל פעם שאברך עושה שמחה מרגישים כולם שותפים לשמחה ואף מדפיסים מודעה מיוחדת של מזל"ט מטעם החבורה, כמו כן בכל פעם שבא לגור בשכונה אברך חדש מדפיסים מודעה מיוחדת של ברוכים הבאים.

נסיים עם דיבור שאמר ראש החבורה ר' אלימלך חשין בשב"ק פרשת ויחי, כשאנו קוראים כי יעקב אבינו רצה לגלות את הקץ וקרא לבניו שיאספו כדי לומר להם ונסתלקה ממנו שכינה ואומר ר' נתן שהפירוש הוא שכשיש אסיפה רק של צדיקים גמורים כמו השבטים הקדושים אין השראת השכינה ואז אמר להם יעקב אמנם אני לא יכול לגלות לכם מתי יבוא משיח אבל לפחות את זה אומר לכם במה תלוי ביאת המשיח "הקבצו ושמעו" - אם תזכו להתקבץ ביחד גדולים וקטנים כולם באהבת חברים לשמוע את דבר הצדיק, אז יבוא משיח, במהרה בימינו אמן.

החבורה מתקיימת

מדי יום שני

בשעה 8.40 בערב

בביהמ"ד ברסלב - נחלה ומנוחה

זמני ומיקום החבורות השבועיות

• קריה

יום ב' | 8:40 בערב

בביהמ"ד ברסלב - נחלה ומנוחה
שיחה שבועית
אחראי: ר' אורי פרידברג הי"ו
05484-01927

• קנה בושם

יום שני | אחר מעריב

בביהמ"ד 'אנשי הצדיק'
שיחת חברים בספר חיי מוהר"ן
(בלשה"ק)
אחראי: ר' דוד שמואל ניסנבוים הי"ו
05484-91687

יום ד' | 7:30 בערב

בביהמ"ד ברסלב 'קנה בושם'
שיחת חברים בספר שיחות הר"ן
אחראי: ר' חיים צ'ציק הי"ו
05484-85412

יום רביעי | בשעה 9:30

שיחת חברים בלשה"ק
אחראי: ר' מרדכי סביצקי 70692-05832

• חפציבה

יום ד' | אחר מעריב

בבית אחד החברים
שיחת חברים - בלשה"ק
אחראי: ר' יהודה חנון הי"ו
05331-45325

• רמה ג'

יום רביעי | 9:00

בבית אחד החברים
אחראי: ר' אלחנן קירשבוים הי"ו
05832-32948

בני ברק

יום רביעי | אחר מעריב

ביהמ"ד הגדול דחסידי ברסלב רח'
אלשיך 5
שיחה שבועית
אחראי: ר' שמואל גלבך הי"ו
050-415-3581

יום שלישי | בשעה 3.00

שיחת חברים
ביהמ"ד הגדול דחסידי ברסלב בני ברק,
רח' אלשיך 5 למעלה על הגג
אחראי: ר' שלמה הירש הי"ו
05485.03354

אומן

יום חמישי | בשעה 6.00

מצפה אומן, בבית משפחת שפירא
אחראי: ר' שמואל שפירא

אלעד

יום שני | 7:45 בערב

בביהמ"ד חסידים
שיחת חברים ע"פ שיחות הר"ן
אחראי: ר' יעקב ירבלום הי"ו
05271-35144

ביתר

יום שני | 9:00 בערב

בביהמ"ד עטרת הנחל
שיחת חברים בספר השתפכות הנפש
אחראי: ר' יחיאל מיכל ברנד הי"ו
05832-08001

יום רביעי | 9:15 בערב

בביהמ"ד מקור הנחל
שיחה שבועית
אחראי: ר' דוב הלפרין הי"ו
05832-38831

בית שמש

• רמה ב'

יום ב' | 9:00 בערב

בביהמ"ד 'נחלת חן'
שיחת חברים בספר חיי מוהר"ן
אחראי: ר' שלמה שישא הי"ו
05041-02203

יום ג' | אחר מעריב

בביהמ"ד נחלת חן
שיחת חברים בספר חיי מוהר"ן
אחראי: ר' יהודה נמני הי"ו
05276-02999

יום ג' | אחר מעריב

ת"ת ברסלב
שיחת חברים
אחראי: ר' יואל קרישבסקי הי"ו
05331-71480

יום חמישי | אחר מעריב

ת"ת ברסלב
שיחת חברים בספר על"ת
אחראי: ר' שמעון פוקס הי"ו
05567-22659

ליל שישי | אחר מעריב

בבית אחד החברים
שירה וזמרה
אחראי: ר' אליהו ירבלום הי"ו
05276-78143

ברכפלד

יום שלישי | 7:30 בערב

בבית החברים
אחראי: ר' שמואל קלצקי הי"ו
05331-88316

הר יונה

יום שלישי | 8:30 בערב

ביהמ"ד נחלת הצדיק
שיחת חברים בספר השתפכות
הנפש
אחראי: ר' נחמן מלמד הי"ו
05484-10520

ירושלים

יום ראשון | אחר מעריב

עז"נ הישן
ראש החבורה: הר"ר יעקב נתן אנשין
ללכת עם תורה
אחראי: ר' י. ברוין הי"ו
05331-42207

יום שני | 3:00 אחה"צ

ביהמ"ד 'אור הצדיק'
רח' בית ישראל 23
שיחת חברים בטעם זקנים
ע"פ 'שיח שרפי קודש' החדש
אחראי: 02-5712493

יום שני | אחר מעריב

בבית הר"ר אליעזר קירשבוים
ראש החבורה: הר"ר שמעון צבי שפירא
שיחה שבועית
אחראי: ר' ש. נ. גודלבסקי הי"ו
05276-04839

יום שלישי | 7:15

בית צבי
ניגונים מדורות הקודמים
אחראי: ר' משה לייב פלטינק הי"ו
05832-28291

יום שלישי | 3.00 אחה"צ

עז"נ הישן
ראש החבורה: הר"ר נתן יוסף בורשטיין
שיחה שבועית
אחראי: ר' א. מ. מנדל פיין הי"ו
05832-91352

יום שלישי | אחר מעריב

עז"נ הישן
שיחת חברים
אחראי: ר' אהרן גרומן הי"ו
05276-80057

יום שלישי | 1.45 בצהריים

ביהמ"ד ברסלב
רח' יוסף בן מתתיהו
אחראי: ר' אפרים בידרמן הי"ו
05331-20546

יום רביעי | אחר מעריב

בית צבי
ראש החבורה: הרה"ח ר' מאיר קרלכך
שיחה שבועית
אחראי: ר' י. נ. פראנק הי"ו
05276-40892

יום רביעי | אחר מעריב

בבית החברים
שיחת חברים
אחראי: ר' נחמיה חשין הי"ו
05276-27299

יום רביעי | אחר מעריב

עז"נ הישן
ראש החבורה: הר"ר ראובן שיף
שיחה שבועית
אחראי: ר' א. י. בלום הי"ו
05485-61903

יום רביעי | 9:30

היכל הכולל
שיחת חברים עם הר"ר מתיא אנשין
אחראי: ר' מרדכי שפירא הי"ו
05832-56322

ליל שישי | לפנות בוקר

שלוש שעות לפני נץ החמה
יוצאים מרח' מא"ש ע"י ביהמ"ד
הגדול אל הכותל המערבי
ראש החבורה: הר"ר איתמר לייפער
ניגונים ודיבורים
אחראי: ר' יחיאל צוקר הי"ו
05331-55472

מוצאי שבת | 1 1/4 לאחר ר"ת

בבית ר' רפאל ויסקי הי"ו
סעודת מלו"מ עם שיחה שבועית
אחראי: ר' משה בנימין אנשין הי"ו
05041-40093

צפת

יום רביעי | 7:30 בערב

בביהמ"ד פאר הנצח
ניגונים ושיחה
אחראי: ר' שמחה פלברבוים הי"ו
05331-44862

אברך יקר! בא והצטרף לחבורה שבועית המתאימה
לך, לתועלתך ולתועלת כולנו